

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU
SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Heidi Jääskeläinen

Yhteistyö pohjoismaisessa kylmäveriraviurheilussa

Opinnäytetyö

Kevät 2024

Agrologi (ylempi AMK), Ruokaketjun kehittäminen

SEINÄJOEN AMMATTIKORKEAKOULU

Opinnäytetyön tiivistelmä

Tutkinto-ohjelma: Agrologi (ylempi AMK), Ruokaketjun kehittäminen

Tekijä: Heidi Jääskeläinen

Työn nimi: Yhteistyö pohjoismaisessa kylmäveriraviurheilussa

Ohjaajat: Sarita Ventelä, Risto Lauhanen

Vuosi: 2024

Sivumäärä: 70

Liitteiden lukumäärä: 4

Työn tarkoituksena oli tuottaa konkreettisia kehittämisohjeita, millä kylmäveriraviurheilua voitaisiin kehittää Pohjoismaissa. Opinnäytetyöllä oli kaksi keskeistä tutkimuskysymystä: Millaista yhteistyötä Suomi, Ruotsi ja Norja tällä hetkellä tekevät kylmäveriraviurheilun kannalta? Miten yhteistyötä voitaisiin tulevaisuudessa kehittää? Työn teoreettinen viitekehys on koottu yhteistyön ja prosessin kehittämisen teoriasta.

Opinnäytetyön tutkimusosio toteutettiin laadullisena tutkimuksena. Aineiston hankkiminen toteutettiin haastattelemalla Suomesta, Ruotsista ja Norjasta alalla toimivia henkilöitä, jotka toimivat kylmäveriraviurheilun parissa. Haastattelut toteutettiin suomen ja ruotsin kielellä sähköpostin ja Teamsin välityksellä. Haastatteluista saatiin yhteensä viisi.

Haastatteluissa ilmeni, että kylmäveriraviurheilu koetaan eri maissa eri tavalla ja ongelmat koetaan suuremmiksi Suomessa kuin Ruotsissa tai Norjassa. Myös yhteistyö ja sen tarve koettiin hyvin eri tavalla, sillä vastaajien mukaan yhteistyö koettiin yksipuoliseksi ja kapeaksi tai vastaavasti riittäväksi sellaisena kuin se tällä hetkellä on tai jotain siltä väliltä. Haastatteluissa tuli ilmi vahvat näkemykset suomenhevosesta ja kylmäverisestä sekä oman maan raviurheilusta. Kylmäveriraviurheilu sekä suomenhevonen ja kylmäverinen herättävät paljon vahvoja tunteita, minkä takia kokonaisuuden kannalta parhaan vaihtoehdon näkeminen on usein hankalaa. Jotta yhteistyö voitaisiin saavuttaa pohjoismaisessa kylmäveriraviurheilussa, tulisi jokaisen maan miettiä, mitä eri maat haluaisivat yhteistyöllä saavuttaa, mitä ne haluavat saada siitä takaisin ja mitä ne voisivat tarjota muille osapuolille. Haastatteluissa kävi ilmi varovainen myönteisyys yhteistyön saavuttamisesta pohjoismaisessa kylmäveriraviurheilussa, kunhan omista ehdoista pystyttäisiin pitämään kiinni. Maiden välinen yhteistyö tulee todennäköisesti olemaan välttämättömyys tulevaisuudessa kylmäveriraviurheilun kannalta.

Opinnäytetyön tuloksena syntyi kehittämissuunnitelma, jossa käydään läpi neljä eri kehittämiskohtaa: kylmäveriraviurheilu, suomenhevonen ja kylmäverinen, järjestöt ja organisaatiot sekä yhteistyö. Kehityskohteissa käytiin läpi nykytilanne sekä siihen kohdistuvat kehittämisohjeet. Kehittämissuunnitelma tehtiin sekä suomen että ruotsin kielellä, millon se voitiin toimittaa jokaisen maan raviurheilun keskusjärjestölle sekä kylmäverijärjestöille.

¹Avainsanat: raviurheilu, suomenhevonen, yhteistyö

SEINÄJOKI UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Thesis abstract

Faculty: Seinäjoki University of Applied Sciences

Degree programme: Master of Natural Resources, Food Chain Development

Author: Heidi Jääskeläinen

Title of thesis: Cooperation in Nordic cold-blooded harness racing

Supervisors: Sarita Ventelä, Risto Lauhanen

Year: 2024

Number of pages: 70

Number of appendices: 4

The purpose of the thesis was to generate development proposals for cold-blooded harness racing in the Nordic countries. Two research questions were asked in the thesis: What kind of cooperation Finland, Sweden and Norway currently have in terms of cold-blooded harness racing? How could the cooperation be developed in the future? The theoretical framework of the thesis consists of theory related to cooperation and process development.

The research section of the thesis was implemented as qualitative research. To obtain empirical material an interview was conducted with people working in the field in Finland, Sweden, and Norway. The interview was conducted in Finnish or Swedish per email and Teams interviews. There was a total of five answers.

The interviews revealed that cold-blooded harness racing is perceived differently in different countries, and the problems are perceived to be bigger in Finland than in Sweden or Norway. Cooperation and the need for it were also experienced very differently. According to the respondents, cooperation was either one-sided and narrow, or sufficient as it currently is, or something between. The interviews revealed strong views on the Finnish horse and cold-blooded horse as well as harness racing. Additionally, one-sided thinking and future fears were brought out. Cold-blooded harness racing and the Finnish horse and the cold-blooded horse awoke many strong emotions, so it is often difficult to see the best option in terms of the whole. Each country should think about what they would like to achieve through cooperation in Nordic cold-blooded harness racing. The interviews showed a willingness towards cooperation, as long as one's own terms can be adhered to. The cooperation between the countries will probably be a necessity in the future.

As a result of the thesis a development plan was created, which goes through four different areas of development: cold-blooded harness racing, Finnish horse and cold-blooded horse, associations and organizations and cooperation. The development plan was made in both Finnish and Swedish so that it could be submitted to the central organization of harness racing as well as cold-blooded organizations.

¹ Keywords: harness racing, Finnish horse, cooperation

SISÄLTÖ

Opinnäytetyön tiivistelmä	2
Thesis abstract	3
SISÄLTÖ.....	4
Taulukkoluetelo.....	7
1 JOHDANTO JA TYÖN TAVOITTEET.....	8
2 RAVIURHEILU POHJOISMAISSA.....	9
2.1 Raviurheilu Suomessa	9
2.1.1 Raviurheilun historia Suomessa	9
2.1.2 Suomalainen raviurheilu nykyään	10
2.2 Raviurheilu Ruotsissa	11
2.2.1 Raviurheilun historia Ruotsissa.....	11
2.2.2 Ruotsalainen raviurheilu nykyään	11
2.3 Raviurheilu Norjassa.....	13
2.3.1 Raviurheilun historia Norjassa	13
2.3.2 Norjalainen raviurheilu nykyään.....	13
2.4 Suurkilpailut.....	14
2.4.1 Kuninkuusravit	14
2.4.2 Elitkampen.....	15
2.4.3 Nordic King	16
2.4.4 Suomenhevosten ikäluokkakilpailut	16
2.4.5 Svenska Kallblodsklassikerna.....	17
2.4.6 Norjan ikäluokkakilpailut kylmäverisille.....	17
2.4.7 Alm Svartens Æresløp	18
2.4.8 Pariisin kylmäveriottelu.....	18
2.5 Kylmäverijärjestöt	19
2.5.1 Suomenhevosliitto ry.....	19
2.5.2 Travklubb Sleipner	19
2.5.3 Veikle Balder.....	20
3 SUOMENHEVONEN JA KYLMÄVERINEN.....	21
3.1 Suomenhevonen.....	21

3.1.1	Historia	21
3.1.2	Rotumääritelmä.....	22
3.1.3	Viesker	23
3.1.4	Suomenhevonen nykyään	24
3.1.5	Suomenhevosen tilastoja	25
3.2	Kylmäverinen.....	25
3.2.1	Historia	25
3.2.2	Rotumääritelmä.....	26
3.2.3	Järvsöfaks	27
3.2.4	Kylmäverinen nykyään	27
3.2.5	Kylmäverisen tilastoja.....	30
4	YHTEISTYÖ	31
4.1	Yhteistyön edellytykset, mahdollisuudet ja uhat	31
4.2	Yhteistyön eri muodot	32
4.3	Yhteistyösuhteen syntyminen	34
4.4	Yhteistyö raviurheilussa	35
5	MENETELMÄT JA AINEISTO	38
5.1	Tutkimusmenetelmän valinta	38
5.2	Kvalitatiivinen tutkimus.....	38
5.3	Aineiston hankkiminen	39
5.3.1	Teemahaastattelu	39
5.3.2	Vieraskielinen haastattelu.....	40
5.4	Aineiston käsitteleminen	41
5.5	Haastattelututkimuksen toteuttaminen	42
6	TULOKSET.....	44
6.1	Kylmäveriraviurheilun tulevaisuus.....	44
6.2	Suomenhevosen ja kylmäverisen asema	45
6.3	Yhteistyö Suomen, Ruotsin ja Norjan välillä	47
6.4	Haastattelututkimuksen johtopäätökset.....	49
7	KEHITTÄMISSUUNNITELMA	51
7.1	Kehittämissuunnitelman teoria	51
7.2	Kehittämissuunnitelma pohjoismaisessa kylmäveriyhteistyössä	51

8 JOHTOPÄÄTÖKSET	53
9 POHDINTA	60
LÄHTEET	63
LIITTEET	70

Taulukkoluetelo

Taulukko 1 Suomenhevosen tilastoja vuosilta 2011–2023 25

Taulukko 2 Kylmäverisen tilastoja Ruotsissa ja Norjassa vuosilta 2011–2023.....30

1 JOHDANTO JA TYÖN TAVOITTEET

Ravit ovat yksi hevosurheilun muoto ja siinä kilpaillaan ympäri maailmaa. Raviurheilu on hyvin vauhdikas laji, johon lisämausteensa tuo vedonlyönti. Suurin osa kilpailtavista lähdöistä on lämminverisille ravihevosille, mutta Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa on mahdollista kilpaila myös suomenhevosilla ja kylmäverisillä. Ruotsi ja Norja tekevät enemmän yhteistyötä keskenään, ja heillä on esimerkiksi yhteinen jalostussuunnitelma kylmäverisille (Runsten, 2018). Suomi on jäänyt tässä yhteistyössä sivuun, ja esimerkiksi suomenhevosilla ei saa kilpaila Suomen ulkopuolella kuin muutamassa avoimessa lähdössä. Suomalaiset toivovat, että kylmäverilähdöt avattaisiin myös suomenhevosille aivan kuin Suomessa lähdöt ovat avoimia myös kylmäverisille. Suomenhevonen ja kylmäverinen ovat kaksi eri rotua, minkä takia niitä ei koeta tasavertaisiksi. Yhteistyössä on kyse muustakin kuin maiden erilaisista kilpailumahdollisuuksista, mutta tässä yhteydessä asia on hyvin keskeinen tekijä.

Tässä opinnäytetyössä paneudutaan tähän ongelmaan. Työn toimeksiantajana toimii raviurheilun keskusjärjestö Suomen Hippos ry, ja aiheen valintaan vaikuttivat omat kokemukset, kiinnostus ja palo kylmäveriraviurheilua kohtaan sekä aiheen ajankohtaisuus. Opinnäytetyön tavoitteena on tehdä kehittämissuunnitelma kylmäveriraviurheilun edistämiseksi Pohjoismaissa. Kehittämissuunnitelman pohjana käytetään haastatteluista kerättyä aineistoa. Haastateltaviksi valittiin kylmäveriraviurheilun keskeisiä toimijoita. Työn tuloksena on tarkoitus syntyä konkreettisia kehittämissuunnitelmia, joita Pohjoismaat voisivat hyödyntää kylmäveriraviurheilussa tulevaisuudessa. Opinnäytetyössä on kaksi keskeistä tutkimuskysymystä:

- Millaista yhteistyötä Suomi, Ruotsi ja Norja tällä hetkellä tekevät kylmäveriraviurheilun kannalta?
- Miten yhteistyötä voitaisiin tulevaisuudessa kehittää?

Opinnäytetyö etenee esittelemällä raviurheilun Pohjoismaissa sekä kylmäveriraviurheilussa kilpailevien suomenhevosen ja kylmäverisen. Sen jälkeen on yhteistyön sekä menetelmien ja aineiston teorian viitekehyksen käsittelyä sekä tutkimusosion toteutuksen esittely. Lopuksi esitellään kehittämissuunnitelma, tutkimuksen tulokset sekä johtopäätökset ja pohdinta.

2 RAVIURHEILU POHJOISMAISSA

2.1 Raviurheilu Suomessa

2.1.1 Raviurheilun historia Suomessa

Raviurheilun juuret ulottuvat aina 1800-luvulle asti, milloin raviurheilu sai alkunsa jäällä ajettavista kilpailuista (Suomen Hippos, i.a.-e). Ensimmäinen kirjattu tieto ravikilpailuista on vuodelta 1817, milloin Aurajoen jäällä ajettavista kilpailuista oli kirjoitus Åbo Almänna Tidning -nimisessä lehdessä (Suomen Hippos, i.a.-f). Vuonna 1884 Helsingin Oulunkylään rakennettiin ensimmäinen varsinainen ravirata. Suomenhevosen oma kantakirja perustettiin vuonna 1907, mikä edesauttoi raviurheilun kehitystä. Suomen Hevosjalostusliitto perustettiin vuonna 1909 ja kymmenen vuotta myöhemmin raviurheilun oma keskusjärjestö Suomen Ravirengas sai alkunsa Viipurissa. Kuninkuusravit ajettiin ensimmäisen kerran Lahdessa vuonna 1924, ja ensimmäiseksi ravikuninkaaksi kruunattiin ori Huovi ohjaksissaan Evert Järvinen. Totalisaattoripelaamisen järjestäminen tuli mahdolliseksi vuonna 1928, mikä oli merkittävä kehitysaskel raviurheilun historiassa. Samana vuonna muuttui myös tasoitusten laatiminen kilpailuihin, ja hevosen voittosumma alkoi määritellä, minkä tasoisesta hevosesta oli kysymys (Pesu, 2008, s. 189).

1920-luvulla kilpailuyhteydet olivat vilkkaat Ruotsin kanssa (Pesu, 2008, s. 191). Jo 1800-luvun lopulta asti suomalaisia hevosia kävi kilpailemassa Ruotsissa ja myös hevoskauppa oli aktiivista. Palkinnot olivat huomattavasti parempia Ruotsissa kuin Suomessa 1920-luvulla, minkä takia suomalaiset lähtivät sinne kilpailemaan. Suomalaiset hevoset pärjäsivät hyvin kylmäverilähdöissä, minkä seurauksena ruotsalaiset laittoivat osan suomalaisista hevosista kilpailemaan jopa lämminverisiä vastaan. Suomalaishevosten osallistumisehdot kiristyivät 1920-luvun loppupuolella ja 1930-luvun alussa, ja niille määrättiin muun muassa pakkostartti-summa. 1930-luvulla kilpailukontaktit vähenivät huomattavasti, ja vuonna 1936 Ruotsissa tuli voimaan tuontikielto, joka viimeistään lopetti kilpailuyhteistyön (Saastamoinen, 2007, s. 69). Vielä tänäkin päivänä Ruotsissa on rajalliset kilpailumahdollisuudet suomenhevosille ja yhteistyötä maiden välille ei ole saatu aikaiseksi.

Vuonna 1959 lämminveriset ravihevokset saivat kilpailuoikeuden Suomessa, minkä jälkeen niiden suosio kasvoi valtavasti ja niitä tuotiin Suomeen noin 10 000 pääasiassa Ruotsista (Saastamoinen, 2007, s. 70). Vuonna 1983 kilpailevien lämminveristen määrä ohitti suomenhevosen, ja pari vuotta myöhemmin lämminverinen meni suomenhevosen ohi myös kasvatuksessa.

2.1.2 Suomalainen raviurheilu nykyään

Suomessa raveja ajetaan 363 päivänä vuodessa, kun jouluaattona ja joulupäivänä ei kilpailla. (Suomen Hippos, i.a.-e). Suurin Suomessa ajettava kilpailu on Kuninkuusravit, jotka keräävät vuodesta toiseen kymmentuhatpäisen yleisön paikan päälle. Vuonna 2022 Forssan Kuninkuusravit olivat Euroopan suurin ravitapahtuma kävijämäärällä mitattuna (45 625 kävijää) (Freidenvall, 2022). Muita suurkilpailuja Suomessa ovat lämminveristen kansainväliset Finlandia-ajo Vermossa, Kymi Grand Prix Kouvolassa, St. Michel Mikkelissä ja Seinäjoki-race Seinäjoella sekä kylmäveristen Nordic King Härmän Powerparkissa (Suomen Hippos, i.a.-d).

Suomen vanhin nykyisellä paikalla toimiva ravirata on Oulun Äimärautio, joka on perustettu vuonna 1908 (Suomen Hippos, i.a.-i). Suomen keskusratana toimii Espoossa sijaitseva Vermo Areena, jossa kilpaillaan vuodessa noin 60 päivänä. Suomessa on raviratoja keskusradan lisäksi 18 maakuntaravirataa sekä 24 kesärataa, jotka järjestävät tapahtumia ainoastaan kesäaikaan (Suomen Hippos, i.a.-e). Harjoitusraviratoja on lähes 120 (Hippolis ym., i.a.).

Vuonna 2022 Suomessa toimi valmentajana 2413 henkilöä, ohjasti 1392 henkilöä ja poneilla kilpaili 377 lasta ja nuorta (Hippolis ym. i.a.). Suomessa toimii 9 poniravi- ja ravikoulua, nuorisoravikerhoja on 16 maakuntaradoilla ja 11 kesäradoilla, ja yhteensä nuorisotoiminnassa on mukana 1033 henkilöä. Vuonna 2022 ravikilpailuissa maksettiin palkintoja yhteensä 23,8 miljoonaa euroa. Vuonna 2024 järjestetään 424 ravitapahtumaa, joka on 32 tapahtumaa vähemmän kuin vuonna 2023 (Suomen Hippos, 2023b).

2.2 Raviurheilu Ruotsissa

2.2.1 Raviurheilun historia Ruotsissa

Raviurheilu on peräisin 1800-luvulta, jolloin ensimmäiset ravit järjestettiin USA:ssa ja Ranskassa (Trava Pâ!, i.a.). 1800-luvun loppupuolella raviurheilu saapui Ruotsiin, ja 1882 perustettiin ensimmäinen, ja tänä päivänä myös vanhin yhdistys, Wermlands Trafvarsällskap. Vuonna 1900 perustettiin Svenska Trafsällskapet, joka oli ensimmäinen valtakunnallinen raviurheiluorganisaatio. Jägersron ravirata rakennettiin vuonna 1907, ja se on Ruotsin ensimmäinen ja vanhin ravirata. Vuosien 1898 ja 1923 välillä oli kiellettyä pelata raveihin, mutta tämä kiello kumottiin 4.5.1923. Kiellon kumoaminen avasi ruotsalaisen raviurheilun kehittymismahdollisuudet (Svensk Travsport, i.a.-h). Vuonna 1925 Svenska Trafsällskapet jaettiin kahtia Stockholms Travsällskap (Solvalla) ja Svenska Trafsällskapet keskusjärjestöön. Vuonna 1929 nimi muuttui Svenska Travsportens Centralförbund (STC), ja nykyinen nimi Svensk Travsport (ST) otettiin käyttöön vuonna 2010. Vuonna 1935 Solvallassa otettiin käyttöön ratavalot, jotka mahdollistivat ravien ajamisen ilta-aikaan. Ensimmäinen autolähtö ajettiin Jägersrossa 1.8.1958, ja vuotta myöhemmin Jägersro hankki oman lähtöauton, joka oli ensimmäinen Ruotsissa. Vuonna 1959 lanseerattiin laukkausurheilussa V5-peli, joka oli suuri menestys. Näin ollen raviurheilu seurasi nopeasti perässä. Vuonna 1960 syntyi ensimmäisen kerran yli 1000 lämminveriravurivarsaa Ruotsissa.

2.2.2 Ruotsalainen raviurheilu nykyään

Ruotsalaisessa raviurheilussa hevosta pidetään pääosan esittäjänä (Svensk Travsport, i.a.-b). Ravit ovat suuri kansan urheilulaji, jossa kävijöitä on vuosittain noin miljoona ja näin ollen se onkin yksi suosituimmista urheilulajeista Ruotsissa. Ruotsissa ajetaan noin 875 kilpailupäivää vuodessa, ja vain jouluaattona ei ole järjestetty raveja muutamaa poikkeusvuotta lukuun ottamatta, milloin on ajettu kilpaa myös jouluaattona. Ruotsissa on 33 ravirataa, jotka sijaitsevat ympäri maata. Malmössä Jägersron ravirata on eteläisin ja Bodenissa sijaitsee pohjoisin. Suurin osa Ruotsin raviradoista on 1000 metriä pitkiä, mutta sieltä löytyy myös viisi 800 metrin rataa ja yksi mailin rata (1609 m) Tingsrydissä (Svensk Travsport, i.a.-g). Pääraviratana toimii Solvalla Tukholmassa (Svensk Travsport, i.a.-b). Pienimmillä maaradoilla sekä jäällä ajetaan kilpailuja, joita kutsutaan ”bydgetrav” nimellä, eikä niihin pelata totalisaattoripelejä. Ponilähtöjä ajetaan yli 1300 vuodessa, ja poniravit ovat hyvin tärkeä osa ruotsalaista

raviurheilua. Ruotsalainen raviurheilu on maailmanluokan raviurheilua ja Ruotsi kuuluu USA:n ja Ranskan kanssa raviurheilun huippumaihin. Ruotsalaiset hevoset, kuskit ja valmentajat ovat menestyneet ympäri maailmaa.

Ruotsissa on noin 75 000 ravihevosta, joista noin 63 000 on lämminverisiä ravihevosia (kaikki varsoista kilpahevosiin, siitostammat, seurahevoset sekä ratsukäytössä olevat) ja loput noin 12 000 kylmäverisiä (Svensk Travsport, i.a.-d). Näistä liki 16 000 hevosta on aktiivisessa valmennuksessa. Lämminverisiä ravihevosia on selvästi enemmän, ja noin 90 % ja 8200 lähtöä vuodessa ajetaan lämminverisille. Kylmäveriset kilpailevat pääasiassa pohjoisemmassa Ruotsissa.

A-lisenssin omaavia ammattivalmentajia on Ruotsissa noin 400 ja B-lisenssin omaavia amatöörivalmentajia noin 3300 (Svensk Travsport, i.a.-f). Ammattivalmentajilla työskentelee yhteensä noin 1000 hevosenhoitajaa. Ruotsissa syntyy joka vuosi noin 3200 ravihevosta. Ruotsissa on 30 ravikoulua, joissa käy noin 3000 henkilöä opettelemassa raviurheilua. Poneilla kilpaa ajavia kuskeja on noin 1000.

Ruotsissa raviurheilusta vastaa kaksi suurta raviurheiluorganisaatiota, Svensk Travsport ja ATG – AB Trav och Galopp (Min Andel, 2023). Svensk Travsport on raviurheilun valtakunnallinen keskusjärjestö, joka vastaa maan tärkeimpien ravikilpailuiden järjestämisestä sekä edustaa maata kansainvälisissä yhteyksissä. ATG on peliyhtiö, joka harjoittaa julkista rahapelitoimintaa sekä ravi- että laukkaurheilussa Ruotsissa. Se on perustettu vuonna 1974, ja siitä lähtien se on ollut synonyymi ravi- ja laukkaurheilulle (ATG – AB Trav och Galopp, 2023a). ATG:n omistaa Svensk Travsport ja Svensk Galopp, ja se on suurin hevosvedonlyönnin yhtiö. Vedonlyönnin monopolin murtumisen jälkeen vuonna 2019 ATG on tarjonnut vedonlyöntiä myös muihin urheilulajeihin sekä kasinopelejä. Svensk Travsport ja ATG työskentelevät yhdessä edistääkseen ruotsalaista raviurheilua, ja luodakseen paremman ympäristön sekä ihmisille että hevosille (Min Andel, 2023). Tavoitteena on luoda kestävä ja kasvava urheilu, joka sitouttaa ihmiset yhteen viihtymään lajin parissa ympäri maata. Ruotsin pääpelimuotoja ovat lauantaina pelattava V75 sekä keskiviikkona pelattava V86.

Ruotsin suurin ravikilpailu on toukokuun viimeisenä viikonloppuna ajettava Elitloppet, joka on ajettu vuodesta 1952 (Min Andel, 2023). Svensk Travkriterium ja Svensk Travderby ovat kolmi- ja neljävuotiaiden lämminveristen suurimmat kilpailut. Muita lämminveristen suurkilpailuja ovat Breeders Crown, Sprintermästarna, Stochampionatet, Åbys Stora Pris,

Sundsvall Open Trot sekä Jämtland Stora Pris. Kylmäveristen suurin kilpailu on Elitloppetin yhteydessä ajettava Elitkampen 1 000 000 kr ykköspalkinnolla.

2.3 Raviurheilu Norjassa

2.3.1 Raviurheilun historia Norjassa

Hevosurheilu, jota nykyään kutsutaan raviurheiluksi, on Norjan vanhin järjestetty urheilulaji (Det Norske Travelskap, i.a.-b). Ensimmäiset ravikilpailut ajettiin vuonna 1832, ja vuonna 1875 perustettiin Det Norske Travelskap -järjestö. Raviurheilun kehittymiseen vaikutti muun muassa yhteiskunnallinen tavoite saada nopeita työhevosia, joiden eteen ainakin papisto työskenteli ahkerasti 1700-luvulla. Työhevosilla kilpailtiin maaseudulla kilpailuiden ja viihteen vuoksi.

Norjassa totalisaattoripeli sai alkunsa vuonna 1928, ja vedonlyöntiyhtiö Norsk Rikstoto perustettiin vuonna 1982 (Det Norske Travelskap, i.a.-b).

2.3.2 Norjalainen raviurheilu nykyään

Tänä päivänä Norjassa on 11 ravirataa, joissa järjestetään totalisaattoripelaamisen mahdollistavia kilpailuja (Det Norske Travelskap, i.a.-b). Raviradat sijaitsevat ympäri maata, ja eteläisin rata on Kristiansandissa ja pohjoisin Harstadissa. Näillä radoilla ravikilpailuja järjestetään lähes päivittäin. Lisäksi ravikilpailuja ajetaan paikallisesti ja alueellisesti 11 alueradalla ja useilla paikallisilla radoilla. Raviurheilun tärkein tehtävä on myötävaikuttaa hevosen aseman säilymiseen maassa totalisaattoripeleillä kerättyjen varojen avulla. Raviurheilu pyritään pitämään elinvoimaisena, ja tulevaisuuden tekijöitä saamaan muun muassa poniraviurheilun kautta. Yli 1000 lasta ja nuorta ovat oikeutettuja osallistumaan ravikilpailuihin ponien kanssa.

Norjan pääravirata on Oslossa sijaitseva Bjerke, joka ajaa yli 80 kilpailupäivää vuodessa (Ringelien, i.a.). Radan ja koko norjalaisen raviurheilun pääkilpailu on kesäkuun puolessa välissä ajettava Oslo Grand Prix. Muita lämminveristen suurkilpailuja ovat Norsk Travkriterium, Norsk Travderby, Norsk Oaks sekä Prinsessa Märtha Louises Pokalløp (Det Norske Travelskap, i.a.-b). Kylmäveristen pääkilpailuja ovat kolmi- ja neljävuotiaalle ajettavat Norsk

Kallblodskriterium ja Norsk Kallblodsderby sekä Biri Oppdretningsløp. Vanhempien kylmäveristen suurin kilpailu on OsloGP:n yhteydessä ajettava Alm Svartens Æresløp.

2.4 Suurkilpailut

Suurkilpailulla tarkoitetaan lähtöjä, joissa ensimmäinen palkinto on vähintään 15 000 € (Suomen Hippos, i.a.-j). Esimerkiksi Suomessa suurkilpailujen järjestämiseksi Suomen Hippoksen hallituksen on myönnettävä siihen lupa. Ikäluokkalähdöt puolestaan ovat rajattu tietyn ikäluokan hevosille, milloin ne ovat ravivuoden kohokohtia ja kauden pääkilpailuja. Ikäluokkalähdöt ovat usein ennakkomaksullisia kilpailuja, milloin vain niillä hevosilla, joista on maksettu vaadittavat maksut, on osallistumisoikeus kyseisiin lähtöihin.

Seuraavissa kappaleissa on esitelty suomenhevosten ja kylmäveristen suurimmat kilpailut ja ikäluokkalähdöt eri maissa.

2.4.1 Kuninkuusravit

Kuninkuusravit ovat suomenhevosten pääkilpailu, ja ne on ajettu vuodesta 1924 lähtien (Suomen Hippos, 2014, 1:14). Perinne katkesi kuitenkin muutamaksi vuodeksi 1930-luvun laman ja toisen maailmansodan takia. Kuninkuusravien historia ulottuu kuitenkin kauemmaksi, sillä 1884 Suomen Senaatti järjesti suuren orikilpailun edistääkseen suomalaista hevoskasvatusta. Silloin ykköspalkinto oli 1000 kulta markkaa. Vuonna 1948 Kuninkuusraveissa ajettiin ensimmäistä kertaa myös kuningattaren tittelistä, sillä siihen asti tammot olivat kilpailleet tasavertaisina orien kanssa. Kuningatar titteli on tänä päivänä yhtä arvostettu kuin kuninkuuskin.

Kuninkuusravit ovat Suomen raviurheilun suurin tapahtuma, ja yksi Euroopan suurimmista raveista (Suomen Hippos, 2014, 1:14). Kuninkuusravit ajetaan vuosittain heinä-elokuun vaihteessa, ja joka vuosi kilpailuareena vaihtuu. Se on yksi syy Kuninkuusravien vetovoiman säilymiseen, sillä jokainen järjestäjä voi tehdä tapahtumasta oman näköisensä ja tuoda paikallista kulttuuria esille. Tänä päivänä Kuninkuusravit ovat tunnettu brändi. Suomenhevonen ja sen myötä myös Kuninkuusravit ovat monelle suomalaiselle rakkaita, minkä takia ihmiset lähtevät joka vuosi katsomaan Kuninkuusraveja paikan päälle. Kuninkuusraveihin kuuluu myös suuri ravitori ja messualue sekä iltajuhlat.

Kuninkuusravit ovat yksi hevosurheilun vaativimmista kilpailuista, ja raviurheilun vaativin kilpailu (Suomen Hippos, 2014, 4:46). Hevoset kilpailevat kahden päivän aikana kolme kertaa, 2100 metrin, 1609 metrin ja 3100 metrin matkoilla, juosten yhteensä 6809 metriä. Osamatkojen kokonaisajat lasketaan yhteen, ja hevonen, jolla on yhteensä pienin kokonaisaika, voittaa. Kilpailun säännöt eivät edellytä osamatkan voittoa, ja kokonaiskilpailun voi voittaa ilman, että voittaa yhtään osamatkaa. Kuninkuuskilpailuissa kilpailee 12 oriita kuninkuudesta ja 12 tammaa kuningattaren tittelistä. Hevosten täytyy olla hyväksytyt jalostukseen, jotta ne voivat osallistua Kuninkuusraveihin. Kylmäveriset eivät saa osallistua Kuninkuusraveihin.

Koska ruunat eivät saa osallistua Kuninkuusraveihin, on ruunille luotu oma kilpailu Ruunakunkkarit, jossa kilpaillaan Ruunaruhtinas-tittelistä (Ravikeskus Keskinen, i.a.-a). Ruunakunkkarit ajetaan Ylivieskan Keskisellä heinä-elokuussa, ja kilpailussa on kaksi osamatkaa, 1600 m ja 2600 m. Kilpailun voittaja määrättyy Kuninkuusravien tyyliin parhaimman kokonaisajan perusteella. Ruunaruhtinaskilpailuun saavat osallistua 5-vuotiaat ja vanhemmat Pohjoismaissa syntyneet kylmäveriset ruunat eli kilpailu on avoin sekä suomenhevosille että kylmäverisille. Ruunaruhtinaskilpailu järjestettiin ensimmäisen kerran vuonna 2018, ja tähän mennessä sillä on vain suomalaisia voittajia (Ravikeskus Keskinen, i.a.-b).

2.4.2 Elitkampen

Elitkampen on yksi toukokuun viimeisenä viikonloppuna ajettavan Solvallen Elitloppet ravien kohokohta (Elitloppet, 2018). Se on ajettu vuodesta 1986, ja se on kylmäveristen suurin ravigilpailu, johon saa osallistua myös suomenhevoset. Historia tuntee niin suomalaisia, ruotsalaisia kuin norjalaisia voittajia. Elitkampenin nimi on vaihdellut vuosien saatossa, ja se on ollut Nordisk Elitkamp, Gävleborgs Elitkamp ja Elitkampen, mutta nykyään se tunnetaan Jim Fricks lopp -nimellä. Kaksi hevosta on pystynyt voittamaan Elitkampenin viisi kertaa: suomalainen superhevonen Viesker sekä ruotsalainen kylmäveri-ilmiö Järvsöfaks. Kummankin jälkeläinen on myös pystynyt voittamaan Elitkampenin. Vuonna 2022 ykköspalkinto nousi 1 000 000 SEK asti, ja se on ensimmäinen kylmäveristen ravigilpailu, jossa ykköspalkinto on miljoona Ruotsin kruunua. Suomalaisten ja norjalaisten hevosten mukana olo vaikuttaa myös ulkomaalaisten turistien saapumiseen paikan päälle seuraamaan raveja, mistä näin ollen on myös taloudellista vaikutusta järjestävälle taholle.

2.4.3 Nordic King

Nordic King on järjestetty ensimmäisen kerran vuonna 2016 (Nordic King Ravit, i.a.). Se on kansainvälinen kylmäveristen suurkilpailu Härmän Powerparkissa, missä Suomen, Ruotsin ja Norjan parhaat kylmäveriset kilpailevat keskenään 1609 metrin matkalla 50 000 € ykköspalkinnosta. Kilpailuun saavat osallistua 5-vuotiaat ja vanhemmat kylmäveriset, ja mukaan otetaan korkeintaan 12 hevosta. Suomen edustajat valitaan suurkilpailukarsinta perusteiden mukaan, ja Ruotsin ja Norjan edustajat voidaan kutsua ja valita. Nordic King kilpaillaan vuosittain juhannusviikonloppuna, ja se on saavuttanut asemansa huippuhevosten kilpailukalenterissa, vaikka onkin hyvin uusi kilpailu. Elitkampen ja Nordic King ovat palkinnoiltaan kaksi suurinta lähtöä, mihin voi osallistua sekä kylmäverisillä että suomenhevosilla.

2.4.4 Suomenhevosten ikäluokkakilpailut

Suomenhevosten suurimmat ikäluokkakilpailut ovat HögforsGST Kriterium sekä Keskisuomalainen Derby. Suomenhevosten Kriterium on järjestetty vuodesta 1975 lähtien, ja se on neljävuotiaiden suomenhevosten pääkilpailu (Teivon Ravikeskus, 2020). Ykköspalkinto on 46 000 €, mikä on suomenhevosten suurin ikäluokkakilpailu ja se on myös isopalkintoisin yksittäinen suomenhevoslähtö. Suomenhevosten Kriterium kilpaillaan Tampereen Teivossa 2100 metrin matkalla ryhmäajona syyskuun loppupuolella. Karsintojen perusteella 12 parasta etenee finaaliin. Keskisuomalainen Derby on 5-vuotiaiden suomenhevosten ennakkomaksullinen suurkilpailu, joka ajetaan vuosittain Jyväskylän Killerillä (Killeri, i.a.). Se on ajettu vuodesta 1975 lähtien, ja vuodesta 2017 on ajettu erikseen myös Tammaderby 5- ja 6-vuotiaille suomenhevostammoille. Vuonna 2023 Keskisuomalaisen Derbyyn ykköspalkinto oli 36 000 €, ja se ajetaan elokuun loppupuolella 2140 metrin ryhmäajona.

Muita suomenhevosten (ennakkomaksullisia) ikäluokkakilpailuja ovat 4-vuotiaille ajettavat SHKL-cup, Pikkupelimanni, Oulu Express ja Satakunta-ajo (Suomen Hippos, i.a.-c). 5-vuotiaille puolestaan ovat Satakunta Senior (5- ja 6-vuotiaat), Ilkka-ajo, Tawaststjerneran muistoajo sekä tammoille tarkoitettu Villinmiehen Tammakilpa. Kuninkuusravien yhteydessä ajetaan 4-vuotiaille Pikkuprinssi ja Pikkuprinsessa sekä 5-vuotiaille Pikkukunkku ja Pikkukuningatar. Lisäksi Varsakunkku kilpailusarja on 3-, 4- ja 5-vuotialle sekä 3-vuotiaille ajetaan Junnustarttia.

2.4.5 Svenska Kallblodsklassikerna

Svenska Kallblodsklassikerna on ruotsalaisten ja norjalaisten kylmäveristen ikäluokkakilpailujen konsepti Ruotsissa (Svenska Kallblodsklassikerna, 2020). Se perustettiin vuonna 2007, ja siihen kuuluvat Svenskt Kallblodsderby, Derbystoet, Svenskt Kallblodskriterium ja Kriteriestoet. Svenska Kallblodsklassikerna ovat saaneet nostettua statustaan yhteistyöstä Svensk Travsportin kanssa. Muita tärkeitä yhteistyökumppaneita ovat vakuutusyhtiö Agria, Ruotsin kylmäveristenkeskusjärjestö Sleipner sekä vuonna 2022 mukaan liittynyt Ruotsin suurin siitola Menhammar Stuteri.

Svenskt Kallblodsderby (oriit ja ruunat) ja Derbystoet (tammatt) ovat 4-vuotiaiden ennakkomaksulliset kilpailut, jotka ajetaan vuosittain Östersundissa heinä-elokuun vaihteessa, ja kilpailumatka on 2140 m ryhmälähtönä (Svenska Kallblodsklassikerna, 2020). Vuonna 2023 kummankin Derbyn ykköspalkinto oli 600 000 SEK. Svensk Kallblodskriterium (oriit ja ruunat) ja Kriteriestoet (tammatt) ovat puolestaan 3-vuotiaiden ennakkomaksullinen kilpailu. Kun Kriteriumit ja Derbyt yhdistyivät yhdeksi kilpailukokonaisuudeksi, pääsee samoilla maksuilla osallistumaan kumpaankin kilpailuun. Kriteriumit ajetaan Dannerossa elokuun alussa, kilpailumatka on 2140 m ryhmälähtöinä, ja vuonna 2023 ykköspalkinto kummassakin lähdöissä oli 500 000 SEK.

2.4.6 Norjan ikäluokkakilpailut kylmäverisille

Norjan suurimmat kylmäveristen ikäluokkalähdöt ovat Norsk Travkriterium (oriit ja ruunat), Hoppekriterium (tammatt), Norsk Travderby (oriit ja ruunat) ja Norsk Hoppederby (tammatt) (Travsidan Qhurth, i.a.-b, i.a.-c, i.a.-d, i.a.-e). Ne ovat ennakkomaksullisia kilpailuja, joihin saa osallistua sekä ruotsalaiset että norjalaiset kylmäveriset. Kaikki neljä lähtöä ajetaan syyskuussa saman viikonlopun aikana Oslon Bjerlessä niin, että tammojen kilpailut ajetaan lauantaina ja oriiden ja ruunien sunnuntaina. Kriteriumit ovat 3-vuotiaiden ja Derbyt 4-vuotiaiden kilpailuja. Norsk Travkriterium on ajettu vuodesta 1935, ja Hoppekriterium vuodesta 2000 lähtien. Ne ovat 3-vuotiaiden suurimmat kilpailut Norjassa, joissa vuonna 2023 ykköspalkinto oli 450 000 NOK. Norsk Travderby on ajettu vuodesta 1932 asti. Ensimmäiset vuodet lähtö ajettiin 4-vuotiaille, mutta vuosina 1936–1954 se oli 5-vuotis lähtö, minkä jälkeen se on ollut taas 4-vuotiaille tarkoitettu. Lähdön matka on myös vaihdellut, sillä vuosina 1932–1941 se ajettiin 2000 m matkalla, vuosina 1942–1967 2200 m matkalla ja nykyään vuodesta 1968 asti

se on ajettu 2600 m matkalla. Norsk Hoppederby on ajettu vuodesta 1982. Se kilpaillaan 2100 m matkalla. Derbyjen ykköspalkinto vuonna 2023 oli 700 000 NOK.

Lisäksi lokakuussa ajetaan Momarkenin radalla 3-vuotiaille ruotsin ja norjan kylmäveritammoille tarkoitettu Norsk Trav Oaks (Ekhaugen, 2012). Kilpailu on ajettu vuodesta 1986 asti, ja se ajetaan 2140 m ryhmäajona. Vuonna 2023 kilpailun ykköspalkinto oli 300 000 NOK (Travsidan Qhurth, i.a.-f). Lokakuussa ajetaan myös Biri Oppdretningsløp, joka ajetaan Birin raviradalla avoimena kolmivuotislähtönä ruotsin ja norjan kylmäverisille 300 000 NOK ykköspalkinnolla (Det Norske Travelskap, 2020).

2.4.7 Alm Svartens Æresløp

Norjan suurin vanhempien kylmäveristen kilpailu on Alm Svartens Æresløp, joka ajetaan Bjerkeissä Oslo GP:n yhteydessä kesäkuun puolessa välissä (Travsidan Qhurth, i.a.-a). Lähtö on ajettu vuodesta 1986 asti, ja se on ajettu pääasiassa mailin matkalla muutamaa poikkeus vuotta lukuun ottamatta. Kilpailun nimi on vaihdellut kilpailun historiassa ja aikaisemmin se on tunnettu nimillä TGN Sprintern, Gull Löpet ja Gullsprinten. Myös Alm Svartens Æresløp tuntee sekä suomalaisia, ruotsalaisia että norjalaisia voittajia. Kilpailu ajetaan mailin matkalla ryhmäajona, ja vuonna 2023 ykköspalkinto oli 250 000 NOK.

2.4.8 Pariisin kylmäveriottelu

Vuosien 2002–2020 välisenä aikana Ranskan raviurheilun keskusjärjestö LeTrot kutsui pohjoismaiset kylmäveriset kilpailemaan Pariisin Vincennesiin Prix des Trotteurs Sang Froid ja Prix des Pays Nordiques lähtöihin helmikuun loppupuolella (Lernå, 2018). Lähdöt ajettiin maajoukkuehengessä, jossa suomenhevosekset ottivat mittaa ruotsalaisista ja norjalaisista kylmäverisistä. Lähdöt ajettiin muutaman päivän välillä, ja kummassakin lähdössä yhtä hevosta kustakin joukkueesta ajoi ranskalainen kuski. Kilpailun tarkoituksena oli esitellä ranskalaiselle raviurheilulle Pohjoismaista erikoisuutta, kylmäveriraviurheilua. Vuosina 2002–2018 kilpailu ajettiin joka vuosi, minkä jälkeen kilpailu päätettiin ajaa joka toinen vuosi. Näin ollen vuosi 2019 oli väli vuosi, mutta vuosi 2020 on jäänyt kilpailun viimeiseksi. Vuonna 2020 ruotsalaisella joukkueella ilmeni ongelmia puutteellisten rokotusten kanssa, ja he joutuivat jäämään kokonaan pois kilpailusta, minkä takia Pariisin lähdöt ajettiin vain suomalaisten ja norjalaisten

hevosten voimin (Suomen Hippos, 2020). Myös Pariisin kylmäverilähtöjä ovat pystyneet voittamaan niin suomalainen, ruotsalainen kuin norjalainen hevonen.

2.5 Kylmäverijärjestöt

2.5.1 Suomenhevosliitto ry

Suomenhevosliitto ry perustettiin Saarijärvellä 4.1.1998, ja se edustaa suomenhevosta sen kaikissa käyttömuodoissa (Suomenhevosliitto, i.a.-b). Liitto toimii koko Suomen alueella ja se on Suomen Hippos ry:n jäsen. Suomenhevosliiton tavoitteena on: lisätä suomenhevosen arvostusta ja käyttömuotoja; turvata alkuperäisrodun sukujen ja jalostuslinjojen säilyminen ja vaikuttaa suomenhevosen jalostukseen ja kasvatukseen niin, että suomenhevonen tulee säilymään puhtaana rotuna. Jotta tavoitteet voidaan saavuttaa, liitto on aktiivinen järjestämään kokouksia, koulutuksia sekä opintomatkoja; harjoittaa yhteistyötä eläinsuojelun, kantakirjauksen ja rekisteröintien kanssa; toteuttaa neuvontaa, tiedotus ja julkaisutoimintaa sekä tekee tavoitteitaan edistäviä aloitteita ja lausuntoja hevostalousyhteisöille. Suomenhevosliitolle on tärkeää lisätä yhteistyötä eri suomenhevosjärjestöjen kesken ja se käy keskustelua raviratojen kanssa puhtaista suomenhevoslähdeistä. Myös kilpailuyhteistyö muiden Pohjoismaiden kanssa on liiton tavoitteena. Liitto on mukana suomenhevosen tulevaisuutta koskevissa kehitystyöissä eri alojen kanssa. Suomenhevosliitolla on kerran vuodessa ilmestyvä oma jäsenlehti Suomenhevonen.

2.5.2 Travklubb Sleipner

Travklubb Sleipner on Ruotsin kylmäverijärjestö, joka perustettiin vuonna 1974 ja on siitä asti ajanut kylmäveriravureiden asiaa sekä kilparadoilla että jalostuksessa (Sleipner, i.a.-b). Yhdistys on panostanut nuoriin sekä ihmisissä että hevosissa, sillä ajatuksena on, että nuorissa on lajin tulevaisuus. Yhdistys järjestää koulutuksia ja tukee jäseniään koko matkan jalostusideasta aina voittajakehään asti. Sleipnerillä on noin 2500 jäsentä ja 14 paikallista yhdistystä ympäri maata. Kaikkien yhteinen maali on taata kylmäveriselle parhaat mahdolliset ehdot. Yhdistyksellä on myös kaksi kertaa vuodessa ilmestyvä oma jäsenlehti Kallblodstravaren.

Sleipnerin tavoitteena on edistää kylmäveriravurin kehitystä seuraavin keinoin: edistää kylmäveristen jalostusta, jotta saadaan monipuolisia käyttöhevosia; mahdollistaa kylmäveristen kilpailumahdollisuudet yhdessä Svensk Travsportin kanssa; levittää tietoa kylmäverisestä ja hankkia lisää kylmäverisistä kiinnostuneita henkilöitä mukaan toimintaan sekä ylläpitää koulutus- ja nuorisotoimintaa kylmäverikulttuurin säilyttämiseksi (Sleipner, i.a.-e). Sleipner on yksi seitsemästä Svensk Travsportin etujärjestöstä, joiden tarkoituksena on työskennellä jäsentensä edun puolesta yhteisissä asioissa (Svensk Travsport, i.a.-a). Heillä on myös äänioikeus neuvostossa.

2.5.3 Veikle Balder

Veikle Balder on Norjassa toimiva kylmäverijärjestö, joka perustettiin 28.8.2010 (Veikle Balder, i.a.). Sen tavoitteena on edistää kiinnostusta kylmäverisiä kohtaan. Tarkemmin tavoitteiksi on määritelty: edistää kylmäverihevosten jalostusta, joka turvaa hevosen monipuolisuuden; hoitaa ja parantaa kylmäveristen kilpailumahdollisuuksia; levittää tietoa kylmäverisistä ja kerätä kylmäverisistä kiinnostuneita ihmisiä yhteen sekä vastata koulutuksista ja nuorisotyöstä. Yhdistys vaikuttaa vahvasti sekä jalostuksessa että kilpailupuolella, ja se vastustaa kaikkea, mikä voi heikentää kylmäverisen asemaa kansallisena hevosrotuna. Veikle Balder on yksi Den Norske Travselsskapin yhteistyöorganisaatioista sekä Det Norske Travselsskapin neuvotteluelin. Veikle Balderilla on tällä hetkellä 1083 jäsentä (V. Arnesen, henkilökohtainen tiedonanto, 20.10.2023).

Veikle Balder pyrkii tarjoamaan jäsenilleen erilaisia etuja ja alennuksia, ja sillä ilmestyy kaksi jäsenlehteä vuodessa, Vårnummeret ja Årskavalkaden (Veikle Balder, i.a.). Yhdistyksen hallitus järjestää vuosittain matkoja jäsenilleen, missä luodaan kontakteja toisiin kylmäverisistä kiinnostuneisiin henkilöihin. Veikle Balderin päätapahtuma on valtakunnallinen näyttely kaksivuotiaille kylmäveritammoille ja -oreille lokakuussa Birin raviradalla orinäyttelyn ja V75 ravien yhteydessä. Samana päivänä ajetaan myös Veikle Balder Cupin finaali, joka on neljävuotiaiden kylmäveristen karsintakilpailu. Veikle Balder on hyvin aktiivinen yhdistys, ja se pyrkii järjestämään mahdollisuuden osallistua myös muihin hevosurheilun lajeihin. Siitä osoituksena on Veikle Balders Allsidighetscup, joka on ympärivuotinen kilpailu, jossa pisteitä voi kerätä jopa yhdeksästä eri lajista. Veikle Balder järjestää myös koulutusviikonloppuja, joihin kiinnostus osallistumiseen on ollut suuri.

3 SUOMENHEVONEN JA KYLMÄVERINEN

Hevos- ja raviurheilun ammattitoimittaja Toivosen mukaan (2021) kylmäveriraviurheilu pitää sisällään pohjoismaisilla alkuperäisroduilla kilpailemisen Pohjoismaissa Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa. Alkuperäisrotuina ovat suomalainen suomenhevonen sekä ruotsalainen ja norjalainen kylmäverinen. Tänä päivänä ruotsalainen ja norjalainen kylmäverinen ovat käytännössä samaa rotua, minkä takia yleisemmin käytetään termiä pohjoismainen kylmäverinen ja puhekielessä pelkkä kylmäverinen.

3.1 Suomenhevonen

3.1.1 Historia

Suomenhevosen jalostukseen on historian aikana, noin 1200-luvulla, vaikuttanut pohjoiseurooppalainen metsähevonen, josta polveutuvat myös monet Baltian ja Venäjän alueiden hevosrodut (Saastamoinen, 2007, s. 9–10). Suomenhevosen sukulaisrotuja ovat näiden metsähevoisten kautta todennäköisesti eestinhevonen Virossa, nordlanninhevonen Norjassa, gottlanninrussi Ruotsissa, mezeninhevonen Venäjällä ja zemaituka Liettuassa. 1600–1800-luvuilla suomalaisia hevosia risteytettiin eurooppalaisten, baltialaisten ja venäläisten hevosrotujen kanssa. Näillä risteytyksillä on ollut vaikutusta suomenhevosen syntymiseen.

Suomenhevonen on Suomen ainoa oma hevosrotu, jonka alkuperä on pohjoiseurooppalaista maatiaiskantaa (Suomenhevosliitto, i.a.-a). Sen kantakirja perustettiin vuonna 1907, mihin vaikutti kansallinen herääminen omasta rodusta (Suomen Hippos, i.a.-h). Ensimmäisenä kantakirjaan merkittiin ori Ukonpoika. Vuonna 1924 suomenhevonen jaettiin kahteen eri tyyppiin: raskastekoisempaan työhevoseen ja kevyempään yleishevoseen, joka käytännössä tarkoitti sotilasratsua. Sota-aikana vuosina 1939–1945 armeija liikkui suomenhevoisten voimin. Hevosia käytettiin ruuan, ammuksien ja muiden tarvikkeiden, lääkkeiden, postin sekä haavoittuneiden ja kaatuneiden kuljettamiseen sotatantereilla. Sotien jälkeen jälleenrakentamisen aikaan vuosina 1946–1956 suomenhevonen oli merkittävässä roolissa maa- ja metsätaloudessa sekä kuljetustehtävissä.

Suomenhevosia oli eniten 1950-luvulla, milloin niitä oli enimmillään 408 797 hevosta (Saastamoinen, 2007, s. 65–65). Pelkästään metsätöissä käytettiin 100 000 hevosta. 1960-luvulla

sekä armeija että maa- ja metsätalous luopuivat hevosista maatalouden koneellistumisen myötä, ja suomenhevosten määrä väheni merkittävästi. Vuonna 1965 yleishevosen kantakirja lakkautettiin, ja tilalle perustettiin juoksijahevosen kantakirja (Suomen Hippos, i.a.-h). Vuonna 1970 perustettiin Suora ry edistämään suomenhevosen käyttöä ratsuhevosina. Vuonna 1972 suomenhevosen jalostusohjesääntö uudistettiin, ja suomenhevoselle muodostettiin neljä eri jalostussuuntaa: työhevonen, juoksija, ratsu ja pienhevonen. Vähiten suomenhevosia on ollut vuonna 1987, jolloin niitä oli vain 14 000 (Saastamoinen, 2007, s. 65–67).

Vuonna 1984 Maa- ja metsätalousministeriö luokitteli suomenhevosen alkuperäisroduksi ja myöhemmin vuonna 1995 myös Euroopan unioni teki saman määrityksen (Saastamoinen, 2007, s. 65–67; Suomen Hippos, i.a.-h). Perusteluina liittää suomenhevonen EU:n alkuperäisroduksi olivat taloudelliset, kulttuurilliset sekä suomalaiskansalliset arvot. Vuonna 1990 perustettiin Suomenhevosliitto ry ja vuonna 1993 puolestaan Suomen työhevosseura ry. Vuonna 2000 järjestettiin ensimmäisen kerran Suomenratsujen kuninkaalliset, kun kiinnostus suomenhevosen ratsastus- ja harrastekäyttöön oli kasvussa. Ravi- ja ratsastusurheilun kasvun myötä suomenhevonen koki uuden nousun, ja sai suomenhevosten määrän uudelleen nousemaan kriittisten vuosien jälkeen. Vuonna 2007 suomenhevosen kantakirja täytti 100 vuotta, ja suomenhevonen nimitettiin Suomen kansallishevoseksi.

Raviurheilun kannalta suomenhevosten merkittäviä tapahtumia ovat olleet, kun vuonna 1929 ensimmäinen suomenhevonen alitti tähtijuoksijarajan 1.30 (Suomen Hippos, i.a.-h). Silloin ori Murto juoksi tuloksen 29,4 2000 m matkalla. Vuonna 1954 ori Purje alitti ensimmäisenä suomenhevosena 1.25 rajan tuhannen metrin matkalla. Myöhemmin vuonna 1959 ori Ero-Lohko oli ensimmäinen valiojuoksija, joka alitti 1.25 rajan nykyisillä kilpailumatkoilla, ja meni tuloksen 24,8 / 1609 m. Vuonna 1979 ravikuningas Vieteri saavutti ensimmäisenä suomenhevosena miljoonan markan voittosumman. Vuonna 2002 Vieskeristä tuli ensimmäinen superjuoksija, kun se alitti 1.20 kilometriajan ja kirjasi tuloksen lukemiin 19,9 / 1609 m Mikkelissä. Suomen Hippoksen (i.a.-a) tilastoinnin mukaan suomenhevosista superjuoksijoiksi on yltänyt yhteensä 23 hevosta, ja Suomen ennätys on Evartin nimissä oleva 18,4a.

3.1.2 Rotumääritelmä

Suomenhevonen on monipuolinen käyttöhevonen, ja sillä on olemassa neljä eri jalostussuuntaa: juoksija, ratsu, työhevonen sekä pienhevonen (Suomen Hippos, i.a.-h). Määrällisesti mi-

tattuna suomenhevosiä käytetään eniten raviurheilussa. Luonteeltaan se on yhteistyöhaluinen, pyrkivä, nöyrä ja tosissaan yrittävä, ja rakenteeltaan keskikokoinen, hyväryhtinen ja sopusuhtainen. Suomenhevoseet ovat suorituskykyisiä, helposti käsiteltäviä, hyväliikkeisiä, kestäviä ja terveitä. Suomenhevosiä jalostettaessa ovat käyttöominaisuudet olleet tärkeitä tekijöitä, ja suorituskyky, luonne, liikkeet ja kestävyys haluttuja ominaisuuksia (Saastamoinen, 2007, s. 65). Suomenhevonen on yksi nopeimmista kylmäveriroduista, ja vetokyvyltään se on jopa parempi kuin raskaammat rodut.

Juoksijan jalostustavoitteena voidaan pitää urheilullista ja lihaksikasta runkoa, rytmikkäitä ja säännöllisiä liikkeitä sekä voitontahtoista luonnetta (Suomen Hippos, i.a.-h). Juoksijalla on sopusuhtainen pää ja ylhäälle asettuva kaula, runko on pyöreä ja sillä on vahva lanne ja takaosa. Työhevonen on vahvarakenteinen, sillä on pitkä ja syvä runko, pysty lapa ja hyvä längensija. Myös työhevosella on vahva lanne ja takaosa sekä sillä on leveä rintakehä ja lautanen. Luonteeltaan työhevonen on sitkeä, ja liikkeet ovat säännölliset ja matkavoittavat. Ratsulla on sopusuhtainen pää ja ylhäälle asettunut kaula, pitkä niska ja hyvä ylälinja. Sillä on vahva lanne ja takaosa. Ratsu on urheilullinen, suorituskykyinen ja sillä on hyvä tasapaino. Ratsulla on tahdikkaat, joustavat ja matkavoittavat askellajit, joita sillä on kyky lyhentää ja pidentää ratsain. Lisäksi estehevosella on hyvä hyppykapasiteetti ja -tekniikka ja se on samaan aikaan sekä rohkea että varovainen. Ratsu on luonteeltaan eteenpäinpyrkivä. Pienhevonen on säkäkorkeudeltaan enintään 148 cm. Sillä on joustavat ja matkavoittavat askellajit, hyvä tasapaino ja kyky lyhentää ja pidentää eri askellajeja. Se on monikäyttöinen ja suorituskykyinen, ja luonteeltaan se on eteenpäinpyrkivä ja palvelualtis.

Raviurheilun ohessa suomenhevonen on saavuttanut suosiota ratsastusurheilun eri muodoissa (Saastamoinen, 2007, s. 65). Esimerkiksi valjakkoajossa suomenhevonen on saavuttanut kansainvälistä menestystä kilpailleensa jopa tasavertaisena lämminverisiä kilpakumppaneita vastaan.

3.1.3 Viesker

Kaikkien aikojen menestynein suomenhevonen on ori Viesker (s. 1989) (Mäkelä, 2022; Suomen Hippos, 2022a; Uusitalo, 2022). Se kilpaili urallaan 169 kertaa, voitti niistä 136 ja tienasi urallaan 1 154 422 €. Se on ensimmäinen euro miljonääri ja ensimmäinen 1.20 ajan alittanut suomenhevonen. Viesker voitti sekä ravikuninkuuden että Ruotsissa ajettavan Elitkampenin

viisi kertaa, ja se valittiin vuoden hevoseksi neljä kertaa vuosina 1996–1999. Vieskerillä on 1504 jälkeläistä, jotka ovat syntyneet vuosina 1997–2022. Sen menestyneimmät jälkeläiset ovat ravikuningatar B. Helmiina ja -kuningas Vitter sekä muista jälkeläisistä Välähdys ja Polara. Vieskerin 30-vuotis syntymäpäiviä juhlittiin Jyväskylässä Killerin raviradalla vuonna 2019, ja synttärät olivat suuri mediatapahtuma ja valtava joukko ihmisiä oli saapunut juhlistamaan legenda. Viesker eli kunnioitettavan 33 vuoden ikään, ja se lopetettiin vuonna 2022 vanhuuden takia. Viesker haudattiin sen kotipihaan Laukaaseen. Vieskerin kasvattaja oli Eero Luukkanen, omistaja Ahokkaan Talli Oy & Viestu Oy, ja se kilpaili Ahokkaan veljesten Kaarlon ja Karin valmennuksesta.

3.1.4 Suomenhevonen nykyään

Vuonna 2022 suomenhevosta kilpaili raveissa 1756 kappaletta, ja suomenhevosvarsoja syntyi 1082 kappaletta (Hippolis ym., 2022). Suomenhevosta on tänä päivänä noin 20 000, joka on kolmasosa koko hevostästä Suomessa (Suomen Hippos, i.a.-h). Suomenhevonen on monipuolinen käyttöhevonen, ja sitä käytetään paljon myös erilaisissa erikoistehtävissä opetushevosena, terapiahevosena, hevosmatkailussa, kärry- ja vetohevosena sekä metsätöissä.

Vuonna 2023 suomenhevosten astutusmäärät laskivat merkittävästi, sillä kriittinen tuhannen syntyvän varsan raja on alittumassa (Närhinen, 2023a). Suomenhevosta astutettiin yhteensä 1477, kun vuonna 2022 vastaava luku oli 1756. Laskua on tapahtunut noin 16 %. Suomenhevosen säilyminen elinvoimaisena on riippuvainen raviurheilusta, ja suomenhevosen tulevaisuuden turvaaminen on kirjattu hallitusohjelmaan. Kaikista astutuksista kaksi kolmasosaa oli juoksijasuunnan oreille. Suomenhevoskasvattajat ovat huolissaan kylmäveristen tuonnin ja kilpailumahdollisuuksien vaikutuksista suomenhevosten kasvattamiseen (Karjalainen ym., 2023). Kasvattajat toivovat enemmän rajoitteita kylmäverisille siihen asti, kunnes kilpailumahdollisuudet muihin Pohjoismaihin avataan. Moni kokee kylmäverisen niin, että se ajan mittaa korvaa suomenhevosen, koska valmiita kilpahevosia on mahdollista ostaa ulkomailta kuin käyttää vastaava raha ja aika suomenhevosvarsaan.

Suomen Hippoksen hallitus käsitteli 24.10.2023 käydyssä kokouksessa kilpailuvallion esitystä laajentaa suomenhevosen etusijaa suhteessa kylmäverisiin ravikilpailuissa (Suomen Hippos, 2023a). Aikaisemmin kahdessa ylimmässä Kavioliiga-sarjassa ei ole ollut etusijaa suomenhevosille, mutta etusija otetaan käyttöön myös näihin sarjoihin vuoden 2024 alusta.

Etusijaa ei oteta huomioon joissakin kilpailuissa, joissa niiden omissa säännöissä on mainittu toisin. Tällä päätöksellä haluttiin vahvistaa suomenhevosen kilpailuasemaa.

3.1.5 Suomenhevosen tilastoja

Taulukko 1. Suomenhevosen tilastoja vuosilta 2011–2023 (Suomen Hippos, i.a.-b).

Vuosi	Nopein hevonen:		Alle 1.20, kpl	Nopein 3-vuotias		Nopein 4-vuotias		Nopein 5-vuotias		Kaudella eniten tienannut	
2023	Evartti	18,4aly	8	Weikko	26,2ake	Paavolan Hurmos	26,3ake	Rekilammen Sauli	23,0aly	Evartti	233 100 €
2022	Evartti*	19,4aly	2	Vale-Elli	31,7ke	Lipassi, Wertti	27,0ake	V.G. Voitto	23,3aly	Evartti*	254 650 €
2021	H.V. Tuuri	18,6aly	3	Lipassi	33,5ake	V.G. Voitto	24,2ake	Huisi Hemmo	23,0aly	H.V. Tuuri	176 325 €
2020	Vixus	19,2aly	6	Siirin Valtso	31,0ke	Ville Kalle	26,2ake	Parvelan Retu	22,6aly	Evartti*	220 800 €
2019	Välkyn Tuisku	19,9aly	1	Kinderi	32,4ake	Parvelan Retu	25,9ake	Vixeli	23,0aly	Tähen Toivomus*	166 800 €
2018	Costello*, Polara	19,3aly	4	Parvelan Retu	32,8ke	Landen Paukku	24,6ake	Raggari	23,4aly	Costello*	281 100 €
2017	Polara	19,0aly	2	Landen Paukku	29,9ake	Turelius, Tarunlento	26,9ke	Ellin Sisu	21,5aly	Costello	183 239 €
2016	Vitter*	18,5aly	3	Turelius	34,2ke	Ellin Sisu	25,0ake	Untero	23,2aly	Vitter*	163 605 €
2015	Jokivarren Kunkku*	19,5aly	2	Ellin Sisu	29,4ake	Tupla-Erkki, Viktor Kärppä	26,0ake	Vitter	20,9aly	Jokivarren Kunkku [†]	187 350 €
2014	Turoveli	20,4aly	0	<i>Merran Petra</i> , Krääsä	34,9ke	Kihisee	25,4ake	Koivikon Kalle	22,2aly	Köppinen*	146 800 €
2013	Lars	20,3aly	0	Kihisee	30,1ake	Koivikon Kalle	25,2ake	Jokivarren Kunkku	23,5aly	Turoveli	138 990 €
2012	Franko, Juppe	20,8aly	0	<i>Meliisi</i>	32,5ake	Siirin Älli	25,5ake	Elmoori, Tähen Topelius	23,8aly	Erikasson*	94 900 €
2011	Hoo, Köppinen Pihlajan Aaroni	20,3aly	0	Jokivarren Kunkku	31,0ake	Tähen Topelius	24,8ake	Tas Onnekas	23,7aly	<i>I.P. Vipotiina**</i>	94 310 €

* ravikuningas ** ravikuningatar

Taulukko 1. on koottu suomenhevosen nopeimmat ja eniten tienanneet sekä nopeimmat 3-, 4- ja 5-vuotiaat vuosina 2011–2023. Kursivoidut nimet ovat tammoja.

3.2 Kylmäverinen

3.2.1 Historia

Ruotsalainen kylmäverinen on yksi maailman vanhimmista raviurheiluun käytetyistä roduista, ja sen alkuperä ulottuu tuhansien vuosien taakse (Nordgen, 2021). Vuosisatojen aikana rotu on muuttunut jalostuksen, valinnan ja risteytysten kautta. Rotua on käytetty historiassa lihan- ja maidontuotannossa, maa- ja metsätaloudessa sekä armeijassa. Ruotsalaisen kylmäverisen historia on merkittävässä osassa raviurheilun kehittämisessä Pohjoismaissa. Rodun vetokyky kävelyssä ja ravissa nousi merkittäväksi tekijäksi pohjoismaisessa ilmastossa kelkan keksimisen myötä. Vaikka rotua on jalostettu ravikäyttöön, on sillä myös paikkansa ratsuna ja ajohevosenä.

Kylmäveriset ovat vaikuttaneet vahvasti ruotsalaisen raviurheilun syntymiseen (ATG, 2023b, 0:00). Aluksi kylmäveriset toimivat työhevosina pelloilla ja metsässä maanviljelijöille, ja joskus jotkut kilpailivat toisiaan vastaan. Siitä syntyi ajatus sporttisemmasta kylmäverihevosesta. Raviurheilu kehittyi ori Eivinin myötä. Eivin syntyi vuonna 1920, ja sen jälkeläiset olivat nopeita.

ta. Vuonna 1934 kylmäverinen alitti ensimmäistä kertaa unelma-aikana pidetyn 1.40, kun Eivinin poika Centaur voitti ensimmäisen kerran ajatun Ruotsin mestaruuden Nordsvenskt Travmästerskap, joka nykyisin tunnetaan Kallblod-SM (Svenskt Mästerskap) nimellä (Svensk Travsport, i.a.-h). Seuraava merkittävä aikarajan alitus tapahtui yli kolmekymmentä vuotta myöhemmin, kun vuonna 1965 Elsa Best oli ensimmäinen kylmäverinen, joka alitti 1.30 ja ravasi 28,7 lähtöauton avittamana Färjestadissa (Svensk Travsport, i.a.-i).

Kylmäveriset ovat kestäviä kilpahevosiä, ja tästä on osoituksena vuonna 1969 syntynyt Ess Express (Svensk Travsport, i.a.-i). Se kilpaili urallaan yhteensä 471 kertaa voittaen niistä 135 lähtöä. Tämä on vieläkin voimassa oleva kilpailujen määrän ennätys yhdellä hevosella. Vuonna 1969 hevosista pystyttiin alkamaan selvittää verityyppejä ja merkitsemään hevosia kylmäpolttamalla, jolloin hevosten tunnistaminen oli mahdollista. Tämän seurauksena kylmäverisiä pystyttiin alkaa jalostamaan kilpahevosen suuntaan. Lopulta vuonna 1983 kylmäveristen kantakirja jaettiin kahtia kylmäveriravuriksi ja pohjoisruotsalaiseksi työhevoseksi. Ensimmäinen ikäluokkakilpailu, kylmäveristen Kriterium, ajettiin vuonna 1993, minkä voitti Jan-Olon Perssonin Järvsöfuxen. Vuonna 2000 kylmäverinen alitti ensimmäisen kerran 1.20 aikarajan, kun Spikeld juoksi tuloksen 18,6a / 1600 m Foruksen raviradalla (Sulkysport, i.a.). Yli kolmekymmentä kylmäveristä on juossut alle 1.20 tuloksen.

3.2.2 Rotumääritelmä

Rotumääritelmän mukaan kylmäverisen tulisi olla säkäkorkeudeltaan vähintään 148 cm (Sleipner, i.a.-d). Väriytyy on yleensä ruunikko, rautias tai musta, mutta myös muut värit ovat sallittuja. Merkkejä esiintyy vaihtelevasti, osalla ei ole merkkejä lainkaan ja osalla merkit voivat olla hyvinkin suuria. Kaikki variaatiot ovat sallittuja. Kylmäverisille on hyvin tyypillistä paksu ja pitkä harja, otsatukka ja häntä sekä tuuheat vuohiskarvat.

Kylmäverisen runko on pitkä ja syvä, ja siinä on massaa, mutta se ei kuitenkaan ole raskas (Sleipner, i.a.-d). Sillä on laskeva lapa, pitkä säkä, suhteellisen lyhyt selkä sekä pitkä lautanen. Jalat ovat suorat ja sopusuhtaiset vartaloon nähden. Kaviot ovat symmetriset ja ne eivät ole lättänät. Kylmäverisellä on lyhyt, leveä ja ilmeikäs pää sekä selvä sukupuolileima. Kaulan liittymäkohta on leveä. Rintakehä ei ole leveä. Liikkeet ovat tahdikkaat, energiset ja matkavoittavat. Kylmäverinen on tunnettu luonteelle ominaisesta yhteistyöhalukkuudesta sekä energiset ja eteenpäin vievät liikkeet ovat osoitus rodun eläväisestä luonteesta.

3.2.3 Järvsöfaks

Kaikkien aikojen menestynein kylmäverinen on ori Järvsöfaks (s. 1994) (Sleipner, i.a.-c). Se kilpaili 234 kertaa, voitti niistä 201 ja tienasi urallaan yhteensä 21 288 570 SEK. Järvsöfaks on kaikkien aikojen eniten tienannut kylmäverinen, eniten voittoja kerännyt hevonen, ja sillä on myös kylmäveristen maailmanennätys peräkkäisissä voitoissa (42 peräkkäistä voittoa). Se on kaikkien aikojen nopein kylmäverinen, ja maailmanennätyksen 17,9a se juoksi Gävlessä 12.5.2005. Järvsöfaks valittiin Ruotsissa vuoden hevoseksi kolme kertaa vuosina 2003, 2004 ja 2005, ja vuoden kylmäveriseksi 12 kertaa vuosina 1998–2009. Järvsöfaksin jälkeläiset syntyivät vuosina 2000–2015, ja sen merkitys myös jalostuksessa on ollut merkittävä (Nordiska Trvmuseet, i.a.). Parhaimpia jälkeläisiä Ruotsissa ovat olleet Hallsta Lotus, Faksen J:r, Röste Bo ja Järvsöving ja Norjassa Åsajerven, Eldsiri, Horgen Lotta ja Norheim Faksen. Jälkeläisistä 30 on tienannut enemmän kuin miljoona Ruotsin kruunua rahaa ravikilpailuista. Järvsöfaksin pojista 23 ja pojanpojista 4 on hyväksytty siitokseen Ruotsissa ja Norjassa.

Järvsöfaks oli iso kansansuosikki ja teki valtavan suuren markkinoinnin raviurheilun hyväksi muun muassa osallistumalla erilaisiin tapahtumiin (Nordiska Trvmuseet, i.a.). Järvsöfaks valittiin Hall Of Fameen vuonna 2013, missä siitä käytettiin termiä ”maailman paras kylmäverinen”. Mikään hevonen ei ole ollut yhtä ylivoimainen vastustajiin nähden, rakentanut voittoputkeaan ja hallinnut kylmäveriraviurheilu niin monta vuotta, ja ollut täysin vertaansa vaille. Järvsöfaksin kasvattaja ja valmentaja oli Jan-Olon Persson ja sen omisti Hälsinge Trav AB & Magnus Frunck.

Järvsöfaks siirtyi ajasta ikuisuuteen vuonna 2020 26 vuoden iässä, ja sen hauta sijaitsee kopipaikassaan Hudiksvallissa (Sleipner, i.a.-c).

3.2.4 Kylmäverinen nykyään

Ruotsin maatalousvirasto on luokitellut kylmäverisen uhanalaiseksi roduksi, ja se kuuluu heidän suojelutyönsä piiriin (Norden, 2021). Rodun sukusiitoksen astetta seurataan vuosittain sekä yksilötasolla että populaatiossa. Ruotsin kylmäveriset ovat vähentyneet noin 15 % vuodesta 2000 lähtien. Ruotsissa onkin tehty toimia jalostusrahastojen uudelleenjaosta, kilpailujärjestelmän suunnittelusta sekä kannustimia varsottamiseen, että populaatio ei pääsisi enää pienenemään. Aiemmin Ruotsin ja Norjan jalostussuunnitelmissa on ollut tiukat vaatimukset

jalostusoriin terveydentilasta, suorituksista, jalostusindeksistä ja sukusiitosasteesta. Nykyään otetaan huomioon myös oriiden suhde populaatioon.

Svensk Travsport ja Det Norske Travselsskap päättivät vuonna 2019 yhteisestä ruotsalaisnorjalaisesta jalostussuunnitelmasta kylmäveriravurille, mikä astui voimaan vuonna 2020 (Sleipner, i.a.-a). Jalostussuunnitelma oli pitkään ruotsalaisnorjalaisen kylmäverikomitean käsittelyssä, ja komitean tekemät ehdotukset olivat kuultavissa molemmissa maissa. Syy uuden jalostussuunnitelman tekemiseen oli sukusiitosasteen nouseminen kriittiseksi pienentyneen populaation ja hallitsevien isäorilinjojen vuoksi. Jalostussuunnitelmalla pyritään turvaamaan rodun tulevaisuus ja terveys sekä pitämään kanta elinvoimaisena.

Vuonna 2023 astutettiin 615 ruotsalaista kylmäveritammaa, joka on yhdeksän tammaa enemmän kuin vuonna 2022 (Svensk Travsport, 2023). Kasvua voidaan pitää huomattavana sellaisena aikana, jolloin astutustilastoista on tehty raporttia. Norjassa puolestaan tapahtui noin 20 % lasku astutetuissa tammoissa vuoteen 2022 verrattuna niiden määrän ollessa 527 tammaa. Ruotsin suurempaa astutettujen tammojen määrää verrattuna Norjaan voidaan pitää myös poikkeavuutena, sillä pitkän ajanjakson aikana Norjassa astutettujen tammojen määrä on ollut koko ajan Ruotsin määrää huomattavasti suurempi. Norjassa trendi on ollut jo pitkään laskeva, kun taas Ruotsissa trendi on ollut nouseva. Esimerkiksi vuonna 2015 Ruotsissa astutettiin vain 432 tammaa. Ero on huomattava vuoteen 2023 verrattuna.

Sukusiitosasteen nousu on iso riskitekijä kylmäverijalostuksessa (Svensk Travsport, 2023). Suosituimmat ja eniten käytetyt oriit ovat samasta sukulinjasta, jolloin niillä on valtava vaikutus nostaa sukusiitosaste vaarallisen korkeaksi pienessä populaatiossa, vaikka ne ovatkin onnistuneet jalostuksessa todella hyvin. Sukusiitosastetta pyritään pienentämään tulevaisuudessa rajoittamalla käytetyimpien jalostusoriiden tammamäärää. Jalostusarvosteluissa on pyritty käyttämään tieteellistä laskentamenetelmää, jolla on pyritty löytämään vieraamman sukuisia oreja, joita voitaisiin käyttää jalostuksessa. Joitakin oreja on hyväksytty jalostukseen pienellä sukusiitosprosentilla, ja nuorten oriiden vaatimuksia kantakirjaan hyväksymiseksi on alennettu. Näillä keinoilla pyritään madaltamaan sukusiitosastetta, ja lyhentämään sukupolvien välejä sekä löytämään luonnollisesti lahjakkaat yksilöt nopeammin. Tammanomistajien toivotaan jatkossa huomioivan ja arvostavan pienemmän sukusiitosasteen oreja enemmänkin ja käyttävän myös erikoisemman sukuisia oreja jalostuksessa suosituimpien oriiden sijasta. Svensk Travsport ja Det Norske Travselsskap lanseerasivat keväällä 2023 ennen siitoskauden alkua Avelchansenin, jolla pyritään vaikuttamaan korkean sukusiitosasteen nousemiseen.

Avelchans pyrkii tarjoamaan kannustimia jalostukseen liittyvissä ratkaisuisa rajoitusten sijaan, ja sen tuloksia voidaan tarkastella muutaman vuoden päästä.

Det Norske Travselsskap esitti joulukuussa 2023 ehdotuksen muuttaa suurimpien ikäluokkakilpailuiden Kriteriumin ja Derbyn sääntöjä niin, että ne ajettaisiin vuotta myöhemmin 4- ja 5-vuotiaille (Holm, 2023). Perusteluina vedottiin hevosten hyvinvointiin, koska nuorilla hevosilla esiintyy liikaa erilaisia hoitoa vaativia vammoja sekä haluttaisiin vähentää nuoriin hevosiin kohdistuvaa painetta saada ne kilparadoille. Norjassa ikäluokkakilpailut ajettiin 4- ja 5-vuotiaille 1950-luvulla, mutta myöhemmin päädyttiin seuraamaan Ruotsin esimerkkiä ajaa kilpailut 3- ja 4-vuotiaille. Suomessa suomenhevosten Kriterium ja Derby ajetaan 4- ja 5-vuotiaille. Ehdotus on otettu vastaan hevosten taustavoimissa ristiriitaisesti. Se on saanut kannatusta, ja moni toivoisi myös Ruotsin seuraavan perässä. Ehdotusta puolestaan vastustetaan sen takia, että se vähentäisi varhaiskypsien ja hyvin valmennettujen nuorien kylmäveristen kilpailumahdollisuuksia. Vastaehdotuksena voidaan pitää ideaa ajaa Derby myös 5-vuotiaille lämminveristen Jubileumspokalen-lähdön tapaan sekä ajaa 3-vuotiaiden Kriterium pari kuukautta nykyistä ajankohtaa myöhemmin. Det Norske Travselsskapilla on tarkoitus keskustella asiasta jäseniensä kanssa.

3.2.5 Kylmäverisen tilastoja

Taulukko 2. Kylmäverisen tilastoja Ruotsissa ja Norjassa vuosilta 2011–2023 (Svensk Travsport, i.a.-e, & Det Norske Travselsskap, i.a.-c).

Vuosi	Nopein hevonen	Alle 1.20, kpl	Nopein 3-vuotias	Nopein 4-vuotias	Nopein 5-vuotias	Kaudella eniten tienannut	
Ruotsi:							
2023	Bäcklös Uriel	18,7aly	2	<i>Majblomster</i> 23,6ake	Brenne Borken 20,2aly	Smedheim Braut (NO) 22,4ake	<i>Majblomster (3v)</i> 1 469 660 kr
2022	Månlykke A.M.	20,1aly	0	Bore Mikkel (NO) 24,5ke	Holter Odin (NO) 22,5aly	Soldhøjdens Drake 22,1ke	<i>Nordsjö Anna (4v)</i> 1 692 632 kr
2021	Odd Herakles (NO)	18,6aly	4	Trö Kasper (NO) 26,0ake	Tangen Bork (NO) 21,2aly	Gorm 22,4aly	Tangen Bork (NO) (4v) 1 758 637 kr*
2020	Månprinsen A.M.	19,3aly	2	Bäcklös Faron 23,5aly	Järvsö Tord 23,3aly	Eld Rask 22,4ake	Våler Nikolai (NO) 1 259 545 kr
2019	Tangen Haap (NO)	19,8aly	1	Bäcklös Uriel 25,6ake	<i>Nordsjö Odin (NO)</i> 22,0ake	Zitor 22,5ly	Tangen Haap (NO) 1 209 132 kr
2018	Månprinsen A.M.	19,0aly	4	Rappstjernen (NO) 24,8aly*	Tekno Eld 22,7aly	Sjö Vinn 22,6aly	Tekno Eld (4v) 1 982 542 kr
2017	Månprinsen A.M.	19,1aly	3	Tekno Eld 25,4aly	Järvsö Pegasus 22,3aly	Torpa Olea (NO) 22,8ly	Månprinsen A.M. 1 247 715 kr
2016	Tekno Odin (NO)	18,6aly*	3	Tand Kraft 25,6ake	Ångsrappen 23,7aly	Sjö Odin (NO) 21,8aly	Månprinsen A.M. 1 140 665 kr
2015	Månprinsen A.M.	19,0aly	1	Tangen Piril (NO) 26,2ake	Järvsö Tore 23,3aly	Lesja Kongen (NO) 23,7ly	Månprinsen A.M. 1 155 000 kr
2014	Månprinsen A.M.	20,7aly	0	Kalle Växus 26,5aly	Bellfaks (NO) 23,7ake	Bro Viking 22,8ke	Månprinsen A.M. 1 138 000 kr
2013	Hallsta Lotus	20,5aly	0	Björns Frej 26,8ake	Hulte Nova 25,2aly	Juni Kongen 24,0aly	Hallsta Lotus 854 274 kr
2012	Hallsta Lotus	19,9aly	1	B.W.Modde 27,1ake	Juni Kongen 24,1aly	Guli Järven 24,1ly	Hallsta Lotus 2 116 078 kr
2011	Hallsta Lotus	20,2aly	0	Lome Felix 27,5ly	Filofax N.O. (NO) 23,3aly	Järvsö Rune 23,0ly	Hallsta Lotus 2 146 800 kr
Norja:							
2023	Tangen Bork	19,4aly	2	<i>Troll Sterk Faksine</i> 24,3ake	Brenne Borken 20,2aly	Brenne Odin 21,2aly	Tangen Bork 1 763 960 kr
2022	Odd Herakles	19,6aly	1	Bore Mikkel 24,5ke	Tangen Ove 22,6aly	Grisle Tore G.L. 22,3ly	Odd Herakles 2 445 916 kr
2021	Kleppe Fanden	19,2aly	4	Tangen Minto 25,6ke	Tangen Bork 21,2aly	Havglimt 22,0aly	Tangen Bork (4v) 2 131 300 kr
2020	Odd Herakles	18,4aly	10	Mjølner Rønner 24,7ly	Mellem Tyr 22,1aly	Møller Tor 22,5aly	Odd Herakles 2 125 152 kr
2019	Odd Herakles	19,0aly	2	Grisle Odin G.L. 24,2ake	<i>Nordsjö Odin</i> 22,0ake	Brenne Banker 22,0aly	Odd Herakles 2 259 969 kr
2018	Odd Herakles	19,2aly	4	Rappstjernen 24,7ake	Philip Ess 22,8aly	Garli Moe Garlin 22,2aly	Rappstjernen (3v) 1 483 533 kr
2017	Odd Herakles	18,8aly	6	Kos Odin 26,3ake	Eikfaksen 22,6aly	Ingbest 19,4aly	Kleppe Slauren 1 170 180 kr
2016	Tekno Odin	18,5aly	7	Alsaker Blest 25,7ake	Ingbest 19,8aly	Jærvsørappen 20,3aly	Tekno Odin 1 801 868 kr
2015	<i>Lannem Silje (5v)</i>	18,8aly	7	Tina Blessen 25,7ake	Smedheim Solan 20,7aly	<i>Lannem Silje</i> 18,8aly	Jærvsørappen (4v) 2 132 084 kr
2014	Lome Brage	20,1aly	0	Smedheim Solan 25,1ake	<i>Lannem Silje</i> 21,0aly	Hellin Faxen 21,2aly	<i>Lannem Silje (4v)</i> 2 633 328 kr
2013	Bork Odin	19,9aly	2	<i>Lannem Silje</i> 24,6ake	Timian Scott 21,3aly	Tekno Odin 19,9aly	<i>Lannem Silje (3v)</i> 2 058 274 kr
2012	Moe Brage	20,0aly	0	Myr Faksen 27,1ake	Tekno Odin 20,8aly	Wik Stjernen 23,4aly	Tekno Odin (4v) 2 353 698 kr
2011	Feseth Lynet	20,4aly	0	Tekno Odin 25,0ke	Wik Stjernen 24,0aly	Norheim Faksen 20,9ly	Tekno Odin (3v) 1 475 000 kr

* tilastoissa on huomioitu vain Ruotsin startit

Taulukko 2. on koottu kylmäveristen nopeimmat ja rahakkaimmat sekä nopeimmat 3-, 4- ja 5-vuotiaat vuosina 2011–2023 Ruotsissa ja Norjassa. Kursivoidut nimet ovat tammoja, ja su-luissa oleva numero on hevosen ikä. Ruotsin ja Norjan tilastoissa samalla värillä esiintyvät nimet ovat olleet tilastoissa ensimmäisiä sekä Ruotsissa että Norjassa kyseisenä vuonna. Kylmäveriset tilastoidaan Ruotsin ja Norjan tilastoihin valmentajan lisenssin mukaan (K. Närhinen, henkilökohtainen tiedonanto, 5.12.2023). Hevoset, jotka näkyvät kummankin maan tilastoissa samana vuonna tässä taulukossa, ovat olleet Öystein Tjomslandin valmistuksessa. Tjomsland toimii kaksoislisenssillä kummassakin maassa.

4 YHTEISTYÖ

4.1 Yhteistyön edellytykset, mahdollisuudet ja uhat

Ihmisen kyky tehdä yhteistyötä on evoluution yksi merkittävimmistä ominaisuuksista, ja ihmisen kehityksen kannalta keskeinen tekijä (Isoherranen ym. 2008, s. 26). Historiassa yhteistyön tarve on ollut helpommin havaittavissa kuin nykypäivänä, koska yhteistyö on ollut hengissä pysymisen edellytys ja nykymaailma on niin pitkälle kehittynyt ja eriytynyt. Ihmiset hahmottavat maailmaan omien kokemustensa ja koulutuksen kautta.

Yhteistyön perusajatuksena on yhteinen tavoite, joka ensin tunnistetaan ja sen jälkeen saavutetaan mahdollisimman onnistuneesti ja tehokkaasti (Isoherranen ym. 2008, s. 27–28). Yhteistyö ei ole vain yhteisen tavoitteen saavuttaminen, vaan siihen kuuluu myös sosiaaliset suhteet ja vuorovaikutus. Yhteistyön tarkoituksena on saavuttaa tilanne, jossa kaikki voittavat ja pyrkivät yhteiseen hyötyyn. Altruismi on yhteisen hyödyn saavuttamista välittämättä omasta. Individualismi on puolestaan tämän vastakohta, missä tavoitellaan omaa hyötyä välittämättä muista. Yhteistyöhön liittyy paljon kulttuurien välisiä eroja, ja ihmiset käyttäytyvät yhteistyötä vaativissa tilanteissa hyvin eri tavoilla. Eroja voidaan selittää niin, että osa eroista on synnynnäisiä ja osa on kulttuurin vahvistamia ja opittuja tapoja. Yhteistyössä korostuu myös sosiaaliset taidot, sillä mitä vaativampaa yhteistyötä tehdään, sitä kehittyneempää sosiaalinen kanssakäyminen tulee olla. Nykypäivänä yhteistyössä vaadittavia sosiaalisia taitoja on mahdollista myös oppia.

Kilpailu ei ole yhteistyön vastakkainen toiminta-ajatus, vaikka se usein ajatellaan sellaiseksi (Isoherranen ym. 2008, s. 27). Vastakkainen toiminta-ajatus on haluttomuus yhteistyöhön. Hyvän kilpailun saavuttamiseksi usein tarvitaan yhteistyötä ja yhteistyötä tukevia sääntöjä.

Kun henkilö on kiinnostunut toisen mielipiteistä, on niitä myös helpompi kuulla (Ilmakangas, 2020). Voidaan sanoa, että: mitä enemmän henkilö kuuntelee ja arvostaa muita, sitä enemmän myös häntä kuunnellaan ja arvostetaan. Kuuntelutaidolla osoittaa kunnioittavansa ja arvostavansa toisen mielipiteitä. Hyvän yhteistyösuhteen edellytyksenä on, että osaa kuunnella, mitä toisella osapuolella on sanottavaa. Kun kumpikin osapuoli kuuntelee toista, on helpompi myös keskustella asioista ja saavuttaa kaikkia osapuolia tyydyttävä yhteistyö. Yh-

teistyön edellytyksenä on, että henkilöt tuntevat olonsa turvalliseksi olemalla juuri sellaisia kuin ovat ja he kantavat siitä vastuun omalta osaltaan (Tiililä, 2016, s. 91).

Asioita on yleensä helpompi tehdä yksin kuin muiden kanssa, koska silloin voi ajatella, että oma ajatus on oikea ajatus (Ilmakangas, 2020). Ajatukset kulkevat tuttua rataa eikä niitä tarvitse sen enempää perustella kenellekään. Kun työskentelee toisten kanssa, omia ajatuksia voi joutua perustelemaan ja muut voivat kyseenalaistaa niitä. Muut voivat ajatella täysin eri tavalla ja omat ajatukset voi olla vaikea selittää niin, että myös muut ymmärtävät ne.

Ihmisen persoonallisuus vaikuttaa siihen, millainen hän on työskennellessään muiden kanssa (Ilmakangas, 2020). Toisille yhteistyö muiden kanssa on alusta asti luontevaa, kun taas toiset aiheuttavat konfliktitilanteita jatkuvasti. Yhteistyön edellytyksenä on kommunikointi osapuolten välillä. Henkilön tulee tunnistaa omat ajatukset, toiveet ja tarpeet, jolloin ne ovat helpompi kertoa myös muille. Yhteistyössä on tärkeää osata tehdä myös kompromisseja.

Yleisellä tasolla yhteistyön haasteita ovat yhteisen päämäärän ja tavoitteen puute tai sen epämääräinen ilmaisutapa, henkilöiden välinen huono henkilökemia, tiedonkulku on puutteellista, sitoutumattomuus päätöksentekoon sekä epäselvä päätöksenteko, motivaation puute ja se ettei kyetä ratkaisemaan ongelmia (Mäkisalo, 2003, s. 111–112). Jotta yhteistyö voisi toimia hyvin, on sen osattava selvittää ristiriita- ja konfliktitilanteet mahdollisimman hyvin ja sujuvasti. Rehellinen ja avoin ilmapiiri yhteistyön luomiseksi ja sen ylläpitämiseksi ovat tärkeässä roolissa yhteistyön onnistumisen kannalta.

4.2 Yhteistyön eri muodot

Yhteistyöhön vaikuttaa se, mille tasolle tiimien välinen vuorovaikutus asettuu (Mönkkönen & Roos, 2023, s. 131). Vuorovaikutus voi vaihdella hyvin muodollisesta vuorovaikutuksesta aina rakentavaan ja yhteistyösuuntautuneeseen asti, missä kaikilla osapuolilla on yhteinen tavoite. Luottamus vaikuttaa siihen, mille tasolle vuorovaikutuksessa päästään ja mihin lopullinen yhteistyö asettuu.

Yhteistyön ensimmäistä tasoa voidaan kutsua tilanteessa oloksi, jossa osapuolet tietävät olevansa mukana mutta ilman sen vakavampaa sitoutumista (Mönkkönen & Roos, 2023, s. 133–134). Vaihetta voidaan verrata rutiinomaiseen kokoukseen, jossa kokous hoidetaan välttämättömät muodollisuudet huomioiden. Siinä työtehtävät hoidetaan pääasiassa omina

tehtävinä eikä töitä jaeta muiden ihmisten kanssa. Yhteistyö on nimellistä, eikä työtehtävät ole riippuvaisia muiden töistä tai läsnäolosta. Tämä yhteistyömuoto ei ole aina edes määritelty varsinaiseksi yhteistyömuodoksi, sillä osapuolien liittyminen toisiinsa on hyvin löyhä.

Toinen yhteistyömalli on sosiaalinen vaikuttaminen, jossa vuorovaikutus on vilkkaampaa mutta pääasiassa yksisuuntaista (Mönkkönen & Roos, 2023, s. 135). Tässä yhteistyömallissa usein joku osapuolista käyttää vaikutusvaltaa toiseen henkilöön tai ryhmään, jolloin toisen osapuolen rooli jää vähäiseksi. Valtasuhteen vuorovaikutus on epäsymmetrinen, missä loppujen lopuksi huomioidaan vain toisen osapuolen toiminta, vaikka toinenkin on mukana. Yhteistyömallissa esiintyy dominointia, kuittailua tai välttelyä.

Kolmas yhteistyömalli on sosiaalisen vuorovaikuttamisen pelimalli, jossa osapuolet haluavat päätyä samaan lopputulokseen, mutta määränpäähän ei pyritä yhdessä (Mönkkönen & Roos, 2023, s. 140–144). Tämän takia mallia voi verrata joukkuepeliin, jossa kumpikin joukkue haluaa voittaa pelin, mutta yhteistyötä tehdään vain oman joukkueen kanssa. Myös pelistä voi ilmetä yksipuolinen vuorovaikutusmalli. Poliittikkaa voidaan pitää yhtenä pelin yhteistyömallista, sillä siinä tavoitteet ja toiminta ovat ikuisesti riidassa keskenään. Tässä mallissa ongelmia voi aiheuttaa sekä sanoihin tarttuminen ja niistä provosoituminen, että vaikeneminen ja vastamattomuus.

Yhteistyötä työryhmänä on neljäs yhteistyömalli (Mönkkönen & Roos, 2023, s. 146–147). Siinä molemmilla osapuolilla on yhteinen määränpää ja tavoite, johon he ovat sitoutuneita, ja mitä kohti he etenevät. Jotta yhteinen päämäärä voidaan saavuttaa, tarvitsee heidän tehdä työnjako ja päätös, miten sinne edetään. Kuitenkin tässä yhteistyömallissa yksilölliset päämäärät voivat olla yhteistä päämäärää vahvemmat, milloin sitoutuminen yhteiseen tehtävään voi olla suhteellisesti heikkoa. Osapuolten välinen luottamussuhde on vielä varovainen, ja vuorovaikutus ei tuota uusia ideoita, sillä villimpää ideologiaa ei uskalleta esittää.

Viides ja viimeinen yhteistyömalli on yhteistoiminnallinen malli, joka on yhteistyön eri muodoista toivotuin mutta harvinaisin (Mönkkönen & Roos, 2023, s. 148–153). Yhteistoiminnallisuudessa kumpikin osapuoli on mukana täysillä, ja heidän välillään on niin vahva luottamussuhde, jolloin uskalletaan rikkoa rajoja ilman torjumisen pelkoa. Yhteistoiminnallisuus edellyttää sitoutumista omasta halusta, ja jokaisen tiimin jäsenen tulee kantaa vastuunsa. Jokaisella tiimin jäsenellä on oma roolinsa mutta jokainen ymmärtää myös muiden vastualueiden toimintaa. Tiimin työnjako on määrätietoinen ja jokainen tiimin jäsen on tasavertainen. Tämän

yhteistyömallin ongelmakohta voi olla, jos ”me-henki” nousee liian vahvaksi ja kääntyy itseään vastaan. Toinen ongelmakohta voi olla myös niin sanottu fantasiapuhe, jossa toimet yhteisöllisyyden lisäämiseksi jäävät tekemättä ja ongelmakohtia ei tiedosteta.

4.3 Yhteistyösuhteen syntyminen

Yhteistyö eri toimijoiden välillä perustuu vastavuoroisuuteen, jossa osapuolet sekä antavat että saavat (Ilmakangas, 2020). Jokaisen osapuolen on tunnettava hyötyvänsä siitä ja voitavansa olla hyödyksi toisille. Muuten yhteistyösuhde voi tuntua turhalta, sillä asioita on helpompaa tehdä yksin. Ennen yhteistyön muodostamista osapuolten tulee miettiä, mitä he voivat antaa toisille osapuolille, ja mitä he odottavat saavansa takaisin.

Vuorovaikutussuhteen luominen toiseen ihmiseen perustuu luottamukseen, uteliaisuuteen ja kuuntelemiseen (Åge, 2019/2020, s. 88–90). Kun on aidosti kiinnostunut toisesta, mitä hänellä on sanottavaan, kysyy kysymyksiä ja kuuntelee vastauksia, vastapuoli kokee, että häneen koitetaan luoda yhteys. Tärkein yksittäinen seikka työelämässä on tulla toimeen erilaisten ihmisten kanssa (Åge, 2019/2020, s. 141). Työelämässä henkilö on vuorovaikutussuhteessa esihenkilöiden, kollegoiden sekä asiakkaiden kanssa.

Yhteistyön muodostumisen voi jakaa neljään vaiheeseen (Mäkisalo, 2003, s. 109–110). Ensimmäinen vaihe on muodostumisen vaihe, jossa orientoidutaan tilanteeseen. Kukin tiimin jäsen etsii omaa paikkaansa suhteessa muihin ja tehtävät eivät ole vielä selkeitä. Toinen vaihe on kuohuntavaihe, jossa tehtävät ovat selkiytyneet ja tiimin jäsenten suhde toisiinsa on usein muuttunut testaavaksi ja kilpailevaksi. Samanhenkiset ihmiset löytävät toisensa ja ristiriitoja on voinut muodostua keskenään kilpailevien henkilöiden välille. Yhteiseksi tavoitteeksi määritetyt asiat voidaan ymmärtää hyvin eri tavoin, milloin vaihe voi usein olla työskentelyn suhteen epätasainen. Kolmantena vaiheena on yhteisöllisyyden ja normien luomisen vaihe. Sitoutuminen toimintaan ja yhteisiin tavoitteisiin on vähitellen löytynyt ja tiimin jäsenet ovat ryhmittyneet. Jotta tähän pisteeseen on voitu päästä, on edellisessä vaiheessa täytynyt osata käsitellä ja keskustella syntyneitä ristiriitoja. Neljäs eli viimeinen vaihe on suoritusvaihe, joka on todellisen yhteistyön vaihe. Eri tiimit pystyvät toimimaan yhteistyössä toistensa kanssa, ja he ovat todenneet yhteistyön merkityksen ja pystyvät näkemään kokonaiskuvan sekä sen tuoman edun.

4.4 Yhteistyö raviurheilussa

Suomen Hippoksen Raviurheilun ja hevoskasvatuksen strategian 2021–2024 (i.a.-g) visioksi ja strategiseksi tavoitteeksi on määritelty ”arvostettu, elinvoimainen ja uudistuva raviurheilun sekä hevoskasvatuksen yhteisö”. Tämän saavuttamiseksi yhdeksi kohdaksi on nimetty ”varmistettu taloudellinen perusta ja yhteistyötä edistävä ohjausmalli”. Jotta yhteistyö ja yhteisöllisyys saavutettaisiin, tulisi toimia näin: alaa tavoitteellisesti yhdessä kehittävä; koordinoitu yhteistyö ja yhteiset tavoitteet alan sisällä; yhteinen suunta ja ymmärrys, mihin ollaan menossa; yleästi yhteinen hevosalan ja -urheilun yhteisö; vankka harrastajakunta ja ammattimainen toiminta tiiviissä yhteistyössä. Strategisia linjauksia ovat olleet julkisen rahoituksen varmistaminen, nykyisten liiketoimintatuottojen vahvistaminen sekä uusien tulonlähteiden hakeminen. Strategisina mittareina voidaan pitää hankerahoituksen määrää, yhteistyökumppanituottoja sekä muun liiketoiminnan tulosta.

Toukokuussa vuonna 2022 Ruotsin raviurheilun keskusjärjestö Svensk Travsport kertoi solmineensa yhteistyösopimukset sekä Kindred Groupiin kuuluvan Unibetin sekä Ruotsin valtiollisen peliyhtiö Svenska Spel Sport & Casino kanssa (Närhinen, 2022b). Yhteistyön tarkoituksena on lisätä raviurheilun tunnettuutta Ruotsissa, ja yhteistyökauden pituus on kolme vuotta. Yhteistyösopimuksen myötä Svenska Spel Sport & Casino sai käyttöoikeuden raviurheilun keskusjärjestön tietokantaan sekä raviurheilun kuva- ja äänioikeuksiin. Yhtiöllä oli aikaisemmin yhteistyösopimus ranskalaisen PMU-peliyhtiön kanssa, ja mahdollisuus laajentaa myös ruotsalaiseen raviurheiluun antaa uusia mahdollisuuksia kehittää hevosvedonlyöntiä sekä tarjoamaan entistä kattavammat palvelut ruotsalaisille asiakkaille.

Suomessa hevosalalla on tärkeässä roolissa yhteistyö eri hevosalan järjestöjen keskuudessa (Hippolis, ym., i.a.). Hevosalan kehittämisestä vastaa Hippolis ja Mahdollisuuksien Hevonen -yhteistyöverkosto. Merkittäviä järjestöjä, organisaatioita, sidosryhmiä ja viranomaistahoja Suomessa toimii yhteensä 19, mitkä muodostavat yhteistyöverkoston. Mukana on tahoja laadasta laitaan lajiin tai toimintaan katsomatta. Toiminnasta on tehty myös Mahdollisuuksien hevonen -video, joka esittelee hevostaloutta ja sen merkitystä Suomessa.

Yhteistyön merkitys korostuu pienemmillä kesäradoilla, sillä useat radat ajavat vain yhden kilpailupäivän vuodessa (Suomen Hippos, 2022b). Kesäradat ovat usein riippuvaisia yhteistyöstä maakuntaratojen kanssa, ja maakuntaradoilta kesäraveihin tulee usein ainakin ammat-

titaitoinen henkilökunta. Kesäradoilla myös paikallisella hevosjalostusyhdistyksellä on iso merkitys, millä pyritään pitämään alueen toiminta elinvoimaisena.

Raviurheilu ja F-Liiga toteuttivat helmikuussa 2023 markkinayhteistyökampanjan, jossa ravisomoihin ja salibandy areenoiden yleisöksi yritettiin houkutella lisää katsojia toiselta lajilta (F-Liiga, 2023). Yhteistyön ajatuksena oli yhdistää vauhti ja jännitys sekä liikkeen voima, ja antaa katsojille elämyksiä vieraamman lajin parissa. Yhteistyökampanja oli pilottihanke, ja ainakin järjestäjien puolelta sille toivottiin jatkoa. Kampanjassa oli mukana kolme salibandyottelua ja kolme ravitapahtumaa, mihin kaikkiin tarjottiin -50 % lippuetua.

Ravihevokset usein soveltuvat myös muihin hevosurheilun muotoihin varsinkin, kun kilpaura tulee päätökseen (Svensk Travsport, i.a.-b). Sen takia Svensk Travsport on tehnyt monta vuotta yhteistyö Svenska Ridtravförbundetin kanssa mahdollistaakseen ravihevosille uuden uran kilpauran jälkeen. Hevonen voi päätyä ratsuksi tai ajohevoseksi. Yhteistyön tarkoituksena on auttaa toimimaan hevosten kanssa kilpauran jälkeen, ja antaa vinkkejä, mitä tulee ottaa huomioon hevosen säännöllisen valmennus- ja kilpailurutiinien muuttuessa. Muita ravihevosen kilpauran jälkeen olevia vaihtoehtoja on esimerkiksi siitokseen siirtyminen, lopettaminen tai teurastaminen.

European Trotting School Association (ETSÄ) tekee yhteistyötä eri maiden välillä kouluttaessaan tulevaisuuden raviurheilun ammattilaisia (Wången, i.a.). Mukana koulutusyhteistyössä ovat Kaustisen Raviopisto Suomesta, Wången AB Ruotsista, Norsk Hestesenter Norjasta sekä Ecoles des Courses Hippiques Ranskasta. ETSÄn tarkoituksena on tehdä yhteistyötä raviurheilun koulutukseen liittyvissä asioissa, kannustaa opettajien ja opiskelijoiden vaihtoa sekä mahdollistaa raviurheilun koulutus erilaisten projektien kautta. Kouluissa tuetaan myös oppilaiden harjoittelun suorittamista ulkomailla, ja siihen tarjotaan suositeltuja harjoittelupaikkoja, kontakteja sekä apua esimerkiksi viisumiasioissa. Vuonna 2008 ETSÄ järjesti ensimmäisen kerran oppilaslähdön Ruotsin Solvallaissa, missä eri maiden oppilaat saivat kilpailla toisiaan vastaan. Vuonna 2019 lähtö kilpailtiin Pariisin Vincennesissä.

Konkreettinen esimerkki pohjoismaisesta kylmäveriyhteistyöstä on Pekka Lillbackan ja Öysteinin Tjomslandin yhteisomistama suomenhevosori Weikko (Närhinen 2022a; Närhinen 2023b). Lillbacka möi puolet kasvattamastaan ja omistamastaan Weikosta (s. 2020) norjalaiselle menestysvalmentaja Tjomslandille sen ollessa kaksivuotias, ja hevonen on sen jälkeen valmentautunut Norjassa ja Ruotsissa. Tjomslandilla on lähemmän 200 hevosta valmennuk-

sessaan, mutta Weikko on ensimmäinen suomenhevonen. Syynä Weikon siirtymiseen norjalaisen valmennukseen oli se, että haluttiin nähdä, miten suomenhevonen kehittyy kylmäveristen rinnalla. Weikon kuulumiset ovat olleet positiivisia, ja hevonen menestyi hienosti 3-vuotiaana juostessaan kaksi Suomen ennätystä. Myöhemmin tähtäimessä ovat Suomen ikäluokkakilpailut 4- ja 5-vuotiaana.

Samalla kuitenkin sekä Lillbacka että Tjomsland ovat harmissaan, koska suomenhevosilla ei saa kilpailla Ruotsin tai Norjan puolella (Närhinen, 2022a; Närhinen 2023b). He toivoisivat Pohjoismaista kylmäveriyhteistyötä ja lähtöjen avaamista myös suomenhevosille. Lillbackan ajatuksena siirtää suomenhevonen Tjomslandin valmennukseen oli, että se lisäisi kiinnostusta suomenhevosta kohtaan ja edesauttaisi suomenhevosen asemaa muissa Pohjoismaissa. Tjomsland puolestaan otti suomenhevosen valmennuksen haasteena ja halusi päästä näkemään, miten suomenhevonen soveltuu kylmäveristen valmennussysteemiin (Närhinen, 2023c). Tjomsland toivoisi myös, että tulevaisuudessa suomenhevosen ja kylmäverisen saisi risteyttää keskenään kaventuneiden sukulinjojen takia. Suomenhevosta on aikaisemmin pidetty muun muassa liian raskasrakenteisena kylmäverisiin verrattuna. Tjomsland pyrkii näyttämään Weikon kanssa, että suomenhevosten ominaisuudet eivät juurikaan poikkea kylmäverisistä ja ne ovat vähintään yhtä hyviä kilpahevosiä verrattuna kylmäverisiin. Tjomsland on kiinnostunut hankkimaan hyväsuokuisia nuoria suomenhevosoriita myös tulevaisuudessa ensisijaisesti kilpailukäyttöön mutta pitkällä tähtäimellä myös jalostusmielessä.

5 MENETELMÄT JA AINEISTO

5.1 Tutkimusmenetelmän valinta

Tutkimusmenetelmä tarkoittaa sitä, miten tutkija hankkii ja analysoi tutkimusaineistoa (Jyväskylän yliopisto, 2023). Tutkimusmenetelmän valinta riippuu siitä, mitä tutkimuksella halutaan selvittää. Tutkimusongelman perusteella valitaan tutkimusmenetelmät, joiden avulla tutkimusaineistoa voidaan käsitellä tutkijan parhaaksi katsomallaan tavalla. Tutkimusmenetelmien valinnan perusteena ovat tutkimuskysymykset, niihin vastaamista varten hankittu aineisto sekä tutkimuksen teoreettinen viitekehys. Tutkimuksen tieteenalalla ei ole suurta merkitystä tutkimusmenetelmän valinnassa. Usein tutkimuksen edetessä tutkimusmenetelmät voivat vaihtua siitä, mitä tutkija oli alun perin suunnitellut. Tutkimusmenetelmät ovat joko kvalitatiivisia eli laadullisia tai kvantitatiivisia eli määrällisiä.

Bhosalen (2023) mukaan tutkimus voi olla tutkiva tutkimus, joka antaa asiasta paremman käsityksen ja mahdollisesti kehittää siitä teorian. Tutkivassa tutkimuksessa käytetään kvalitatiivisia tutkimusmenetelmiä. Vahvistava tutkimus vahvistaa mahdollisen teorian tai hypoteesin empiirisellä testauksella, minkä takia se pyrkii käyttämään kvantitatiivisia tutkimusmenetelmiä. Tutkivan ja vahvistavan tutkimuksen metodeja voidaan käyttää myös yhdessä, jolloin se vahvistaa mahdollisen teorian tai hypoteesin ja sitä testataan empiirisesti käyttämällä sekamenetelmiä.

Tässä opinnäytetyössä oli kaksi tutkimuskysymystä: Millaista yhteistyötä Suomi, Ruotsi ja Norja tällä hetkellä tekevät kylmäveriraviurheilun kannalta? Miten yhteistyötä voitaisiin tulevaisuudessa kehittää? Näiden tutkimuskysymyksiensä sekä Bhosalen esittämien menetelmien perusteella tutkimusmenetelmäksi valittiin kvalitatiivinen tutkimus.

5.2 Kvalitatiivinen tutkimus

Kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus on tulkintaan perustuva tutkimusmenetelmä (Vilkkä, 2021a, s. 17, 19). Siinä pyritään kuvaamaan ihmisten kokemusten perusteella ilmiöitä ja ymmärtämään ihmisten monitulkinnallisia merkityksiä, mitkä ovat ihmisten arkipäivää. Kvalitatiivisen tutkimuksen lähtökohtana on ymmärtää, missä asiayhteydessä, miten ja miksi tutkittava asia on merkityksellinen tutkittavalle. Se soveltuu käytettäväksi, kun ollaan enemmän kiinnos-

tuneita tapahtumien yksityiskohtaisista rakenteista kuin niiden yleisluontoisesta jakautumisesta; ollaan kiinnostuneita yksittäisten toimijoiden merkityksestä tietyissä tapahtumissa; tutkitaan luonnollisia tilanteita, joita ei voi järjestää kokeeksi tai halutaan saada tietoa syy-seuraussuhteista, jotka liittyvät tiettyyn tapahtumaan (Metsämuuronen, 2008, s. 14).

Kvalitatiivista tutkimusta käytetään silloin, kun kerättävä aineisto on ei-numeraalista käsitteiden, mielipiteiden tai kokemusten ymmärtämiseksi (Bhandari, 2023). Sen avulla kerätään syvällisempiä näkemyksiä tutkimusongelmasta tai luodaan uusia ideoita tutkimusta varten. Kvalitatiivisen tutkimuksen eniten käytettyjä tutkimusmenetelmiä ovat havainnot, haastattelut, avoimilla kysymyksillä olevat kyselyt sekä kohderyhmille esitetyt kysymykset ja keskustelu, milloin aineiston kerääminen tapahtuu tekstin, kuvien, äänen tai videon muodossa. Kvalitatiivisen tutkimuksen etuja ovat joustavuus, luonnollisesti tapahtuva tiedonkeruu, ihmisten kokemuksista, tunteista ja havainnoista tehdyt merkitykselliset oivallukset sekä uusien ideoiden syntyminen. Tutkimuksen haittoja puolestaan ovat epäluotettavuus, subjektiivisuus (tutkimusta ei voida toistaa), rajoitettu yleistettävyyys sekä tutkimusaineiston keräämiseen ja käsittelemiseen tarvittava suuri työmäärä, joka usein on suoritettava manuaalisesti.

Kvalitatiivisessa tutkimuksessa pitää ottaa huomioon, tutkitaanko kokemusta vai käsitystä (Vilkkä, 2021b, Menetelmän erityispiirteet -luku). Kokemus on aina henkilölle omakohtainen, kun taas käsitys kertoo yhteisön tavoista ajatella sekä perinteistä. Usein kokemuksen ja käsityksen suhde voi olla ongelmallinen, sillä niillä ei välttämättä ole yhteyttä. Tämän vuoksi tutkijan tulee olla tietoinen kokemuksen ja käsityksen erosta. Tutkimuksessa on myös tärkeää, että kysymykset eivät ole vain ”mitä”-kysymyksiä vaan, että siellä on mukana myös vähintään yksi ”miksi”-kysymys.

5.3 Aineiston hankkiminen

5.3.1 Teemahaastattelu

Teemahaastattelulla eli puolistrukturoidulla haastattelulla on tarkoitus poimia tutkimusongelman keskeiset aiheet tai teemat (Vilkkä, 2021b, Tutkimushaastattelun muodot -luku). Haastattavaksi valitaan henkilöitä, joilla on jotain sanottavaa jokaisesta aiheeseen liittyvästä teemasta. Haastatteluteemojen tulee edetä vastaajan kannalta järkevässä järjestyksessä. Teemahaastattelut ovat yleensä laadullisessa tutkimuksessa käytetty tutkimusmenetelmä, mutta

sitä voidaan käyttää myös määrällisessä tutkimuksessa. Tutkimusmenetelmä ei usein kuitenkaan sovellu määrälliseen tutkimukseen, sillä teemahaastattelujen tutkimusaineiston käsitteleminen on aikaa vievää, koska kysymykset ovat avoimia kysymyksiä monivalintakysymysten sijasta.

Teemahaastattelu on puolistrukturoitu haastattelu sen takia, että aihepiirit ja teema-alueet ovat kaikille haastateltaville samat (Hirsjärvi & Hurme, 2011, s. 47–48). Puolistrukturoidussa menetelmässä jokin haastattelun osa on ennalta määritelty mutta ei kaikkia. Esimerkiksi kysymykset on lyöty lukkoon etukäteen mutta niiden sanamuoto tai järjestys voivat vaihdella. Teemahaastattelu on puolistrukturoitu sen takia, että siitä puuttuu strukturoidulle haastattelulle tyypillinen tarkka kysymysten muoto ja järjestys, mutta siinä ei ole kaikkia samoja vapauksia kuin syvähaastattelussa. Teemahaastattelun keskeinen periaate on, että ihmisten tulkinnot asioista ja asioille antamansa merkitykset syntyvät vuorovaikutuksessa.

Teemahaastattelulla on ominaista tieto siitä, että haastateltavat ovat kokeneet tietyn tilanteen (Hirsjärvi & Hurme, 2011, s. 47). Tutkija on tutustunut alustavasti tutkittavaan ilmiöön ja hänellä on tämän tiedon perusteella muodostunut käsitys asiasta. Näiden tietojen pohjalta tutkija kehittää haastattelurungon. Kun haastattelurunko on valmis, tutkija suuntautuu tutkittavien henkilöiden kokemuksiin tilanteissa.

5.3.2 Vieraskielinen haastattelu

Vieraskielinen haastattelu toteutetaan jollain muulla kielellä kuin tutkijan äidinkielellä (Ruusu-vuori ym., 2011, s. 411–413, 421). Vieraskielisen haastatteluaineiston voi kerätä monella eri tavalla mutta usein tekijä on itse toteuttanut haastattelut. Vieraskieliseen haastatteluaineiston käsittelyyn pidetään oletuksena käsitellä sitä alkuperäisellä kielellään, sillä käännetyn aineiston analyysiin liittyy omia erityisehtoja. Vieraskielisen aineiston käsittelyksen edellytys on riittävä kielitaito sekä mahdollisesti tuntemusta kohdemaan kulttuurista ja historiasta. Tutkijan on hyvä kartoittaa ennalta kohtia, jossa voi mahdollisesti ilmetä ongelmia kielen takia. Hyvästä sanakirjasta on usein hyötyä, vaikka se ei välttämättä auta joka tilanteessa. Kaikille ilmaisuille tai kielikuville ei yksinkertaisesti löydy vastinetta toisesta kielestä. Kulttuurilliset erot voivat aiheuttaa hankaluuksia, sillä esimerkiksi huumori on vahvasti kulttuurisidonnaista eikä välttämättä sen takia avaudu ulkopuoliselle. Myös ironiaan ja sarkasmiin tulee suhtautua va-

rauksella ja ne ovat yleensä hankalasti tulkittavia. Haastattelutilanteessa tulee ottaa huomioon myös non-verbaali viestintä.

Vieraskielistä aineistoa käsiteltäessä yksi vaikeimmista vaiheista on raporttiin sisältyvien aineisto-otteiden kääntäminen toiselle kielelle ja niiden litterointi (Ruusuvuori ym., 2011, s. 420–422). Haastattelujen kääntäminen on usein työlästä ja joskus miltei mahdotonta. Kääntämistilanteessa uhkana on asian muuttuminen aineistosta tehtyjen tulkintojen perusteella. Yksi tapa välttää tämä on esittää myös alkuperäinen aineisto, jolloin tutkija tarjoaa lukijalle mahdollisuuden tehdä itse omat päätelmänsä. Tähän tyyliin liittyy myös ongelma, sillä se palvelee vain niitä lukijoita, jotka ymmärtävät myös käännettävää kieltä. Muut ovat edelleen tutkijan käännösten varassa.

5.4 Aineiston käsitleminen

Kerätyn tutkimusaineiston käsittely alkaa aineiston järjestämisellä hallittavaan muotoon (Honkasilta, i.a.). Usein kerätty aineisto ei sovellu sellaisenaan käsiteltäväksi ja aineisto voi esiintyä erilaisina tiedostomuotoina. Tutkijan tulee ensiksi käydä aineisto läpi ja tehdä aineiston koodaus, jossa esimerkiksi kyselylomakkeet ovat lajiteltu tutkimuskohteen mukaan. Aineiston järjestämiseen vaikuttaa, millainen aineisto on kyseessä. Esimerkiksi nauhoitteet, äänitetyt tutkimushaastattelut tai videot, muutetaan yleensä tekstimuotoon, mitä kutsutaan litteroinniksi. Työvaiheena litterointi on työläs ja aikaa vievä, mutta samalla tutkija syventyy tutkimusaineistonsa (Vilka, 2021b, Puheesta tekstiksi: litterointi -luku). Myöhemmin tekstimuodossa oleva haastatteluaineiston käsitleminen ja analysointi helpottuu, jolloin aineiston läpikäynti, ryhmittely ja luokittelu on mahdollista. Litterointi tarkkuuteen vaikuttaa se, millaisesta tutkimuksesta on kysymys, mitä sillä tavoitellaan ja millaisia muita tutkimuskeinoja siinä on käytössä. Litteroinnissa on hyvin tärkeää, että haastateltavien puhe on kirjoitettu tekstiksi juuri niin kuin he ovat sen sanoneet eikä sitä saa muuttaa tai muokata. Litteroinnissa pitää huomioida myös litterointisymbolien käyttö, sillä litterointi ei ole pelkästään suoraa puheen muuttamista tekstiksi. Esimerkiksi puheen välillä ollut tauko tai sanan tai tavun painottaminen merkitään kirjoitettavaan aineistoon. Tutkimuksessa käytettävät litterointisymbolit on mainittava tutkimuksen yhteydessä.

Laadullisessa tutkimuksessa aineistoon tutustuminen on aineiston analysoinnin ensimmäinen vaihe, jossa voi alustavasti tunnistaa erilaisia aiheita ja tehdä kiinnostavia huomioita (Honka-

silta, i.a.). Kun aineistoa analysoidaan, on siihen olemassa erilaisia tekniikoita ja menetelmiä. Tutkittava aineisto, tutkimuskysymykset ja -ongelma sekä tutkijan taidot vaikuttavat siihen, miten aineistoa ruvetaan käsittelemään. Eri menetelmillä on myös erilaiset teoreettiset lähtökohtansa, jotka vaikuttavat tutkijan valintoihin. Analysointivaiheessa aineistoa voi jäsentellä, luokitella ja pilkkoa erilaisten sisällön teemojen mukaan teorian viitekehyksen huomioiden.

Aineiston analysointia seuraa tulkinta ja käsitteellistäminen (Honkasilta, i.a.). Ensimmäisessä vaiheessa tuottamat havainnot pyritään käsittelemään ja jäsentämään valitun teoria tiedon pohjalta. Sen jälkeen voidaan tarkastella tehtyjä havaintoja ja tulkintoja, ja yrittää ymmärtää, millaista tietoa analyysistä on saatavissa tutkittavasta ilmiöstä.

Aineiston käsittelemisessä tulee ottaa huomioon, että aineistosta on mahdollista tehdä erilaisia tulkintoja (Honkasilta, i.a.). Kun alkuperäistä aineistoa muokataan ja järjestellään hallittavaan muotoon, analysoitava aineisto ei vastaa enää täysin alkuperäistä aineistoa. On otettava myös huomioon tutkijan vaikutus tiedon muodostumisen kannalta, sillä itsessään analyysitekniikat eivät muokkaa aineistoa tai tuota tuloksia. Tutkija tekee havaintoja ja niistä omia tulkintoja käyttämiensä tekniikoiden avulla, milloin analyysitekniikka ja teorian viitekehys vaikuttavat aineistosta saatuihin tulkintoihin ja tuloksiin.

5.5 Haastattelututkimuksen toteuttaminen

Haastateltaviksi valittiin kylmäveriraviurheilussa mukana olevia toimijoita Suomesta, Ruotsista ja Norjasta. Kustakin maasta pyrittiin haastattelemaan samanlaisessa asemassa olevat toimijat, jolloin myös haastatteluissa kerätyt vastaukset olisivat verrannollisia toisiinsa nähden sekä kertoisivat yhtäläisyydet ja erot maiden välillä. Haastattelukysymykset toimitettiin suomeksi suomalaisille (liite 3) ja ruotsiksi ruotsalaisille ja norjalaisille (liite 4). Osa haastatteluista toteutettiin Teamsin välityksellä ja osa sähköpostitse. Haastattelut toteutettiin elomarraskuun aikana syksyllä 2023.

Haastattelukysymykset olivat kaikille lähes samanlaiset (kysymyksien erot johtuivat siitä, oli ko suomalainen, ruotsalainen vai norjalainen). Vastausten pohjalta oli tarkoitus koota yhteen veto, josta voitaisiin myöhemmin laatia kehittämissuunnitelma. Haastattelukysymykset valittiin niin, että ne käsittelevät mahdollisimman kattavasti kylmäveriraviurheilua Pohjoismaissa, suomenhevosta ja kylmäveristä, yhteistyötä sekä tulevaisuutta, ja haastaisi toimijat miettimään vastauksia myös muiden maiden ja organisaatioiden kannalta.

Alun perin haastateltaviksi valittiin 9 eri toimijaa niin, että heistä oli kolme suomalaista, kolme ruotsalaista sekä kolme norjalaista. Suurimpaan osaan näistä toimijoista oli vaikea saada yhteyttä, minkä takia haastateltaviksi yritettiin saada myös muita aiheeseen liittyviä toimijoita. Lopulta haastatteluista otettiin yhteyttä kaiken kaikkiaan 14 eri toimijaan, mutta vain viisi saatiin haastateltua. Näistä viidestä kaksi oli suomalaista, kaksi norjalaista sekä yksi ruotsalainen, milloin vastaukset edustivat kuitenkin jokaista maata.

6 TULOKSET

Haastattelututkimuksen vastauksien perusteella kylmäveriraviurheilua voidaan pitää yläkäsitteenä kaikille kylmäveri- ja suomenhevoskilpailuille. Suomessa voitaisiin puhua myös suomenhevoturheilusta, mutta sitä termiä harvemmin käytetään. Kylmäveriraviurheilu käsitteenä pitää sisällään Pohjoismaissa alkuperäisroduilla harrastettavan raviurheilun eli suomenhevosilla sekä ruotsalaisilla ja norjalaisilla kylmäverisillä kilpailemisen. Maailmanlaajuisesti on hyvin ainutlaatuista, että Pohjoismaissa raviurheilua voi harrastaa sekä kylmä- että lämminverisillä. Kylmäveriraviurheilulla on pitkät perinteet jokaisessa maassa, ja siitä raviurheilu on aikoinaan lähtenyt liikkeelle. Kylmäveriraviurheilua kuvailtiin fantastiseksi pohjoismaiseksi raviurheiluksi kauniiden ja terveiden hevosten kanssa, millä on hyvä luonne ja taisteluhenki. Kylmäveriraviurheilussa on hyvä urheilullinen taso, ja lajissa ollaan mukana rakkaudesta hevosiin. Kuitenkin ihmiset haluavat aina vain nopeampia vauhteja, mutta hevonen ei välttämättä pysy kehityksen mukana tai on mahdollisesti jo kehittynyt maksimiinsa.

6.1 Kylmäveriraviurheilun tulevaisuus

Kylmäveriraviurheilun tulevaisuuden näkymät nähtiin vaihtelevasti. Kolmessa vastauksessa viidestä kylmäveriraviurheilun tulevaisuus ajateltiin valoisana. Suomenhevonen ja kylmäverinen kiinnostavat laajaa joukkoa ihmisiä, jotka toimivat raviurheilun parissa. Suomenhevonen ja kylmäverinen koettiin myös niin, että niiden avulla lajin pariin voisi olla mahdollista saada uusia ihmisiä, koska suomenhevonen ja kylmäverinen ovat vetovoimaisia ja kiinnostavat myös raviurheilun ulkopuolisia ihmisiä. Esimerkiksi Suomessa Kuninkuusravien suosio osoittaa kiinnostuksen suomenhevosta kohtaan. Kahdessa vastauksessa otettiin huomioon myös, että kylmäveriraviurheilulla on samoja ongelmakohtia kuin raviurheilulla ylipäättäen, ja kallistuneet kustannukset ovat laskeneet harrastajien ja ammattilaisten määrää. Lajin täytyy todennäköisesti tulevaisuudessa puolustaa entistä enemmän hyväksyttävyyttään ja oikeuksiin, koska lajissa on mukana myös eläin. Raviurheilun täytyy kilpailla lajin harrastajista ja vapaa-ajasta digitaalisempien ja nopeatempoisempien lajien vallatessa ihmisten aikaa. Lähtökohtaisesti raviurheiluun vaikuttaa yleinen taloustilanne sekä maailmalla vaikuttavat kansainväliset kriisit.

Kylmäveriraviurheilua voitaisiin kehittää yhteistyöllä ja lajin sisäisellä avoimuudella sekä positiivisella tekemisellä. Kilpailijoille on huolehdittava monipuoliset kilpailumahdollisuudet, ja

kaikki osalliset on muistettava ottaa huomioon: ammattilaiset ja amatööriit sekä nuoret ja vanhemmat hevoset niin ikäluokka- ja suurkilpailuissa kuin myös tavallisissa arkiraveissa. Jokaisella kolmella maalla on velvollisuus pitää huolta omasta rodustaan, sen tulevaisuudesta, säilymisestä ja kehittämisestä. Suomalaisten vastauksissa korostui myös se, miten tärkeää olisi lajin kannalta muodostaa aito yhteistyö maiden välille, milloin suomenhevosella olisi myös mahdollista kilpailla sekä Ruotsissa että Norjassa. Suomenhevosen kannalta kilpailumahdollisuudet Ruotsiin ja Norjaan koettiin hyvin akuutiksi asiaksi varsinkin, kun otetaan huomioon kylmäveristen kilpailumahdollisuudet Suomessa sekä se, kuinka paljon kylmäverisiä tällä hetkellä tuodaan Suomeen. Asia koettiin niin, että Suomessa tarjotaan mahdollisuuksia Ruotsille ja Norjalle, mutta ne eivät tarjoa niitä enää takaisin. Suomenhevosen kilpailumahdollisuuksien kehittämällä olisi vaikutuksia myös pohjoismaisella tasolla. Muita keinoja kehittää kylmäveriraviurheilua olisi ottaa lajin pariin tulevat uudet ihmiset, varsinkin nuoremmat naiset, mukaan myös päätöksentekoon. Uusia ihmisiä voi tulla lajin pariin omistajan, ohjastajan, hoitajan ja valmentajan roolissa, ja usein he näkevät lajin hyvin eri tavoin kuin koko elämänsä lajin parissa ollut henkilö, minkä takia he voisivat nähdä kehittämismahdollisuudet täysin uusien silmin.

6.2 Suomenhevosen ja kylmäverisen asema

Jokaisella maalla on oma kansallinen hevosrotunsa, joka on osana maan kansallista raviurheilua. Suomenhevosen asemaa pohjoismaisessa raviurheilussa kuvailtiin kaksijakoiseksi, koska siihen liittyy arvostusta ja kunnioitusta, mutta myös vähän pelkoa. Arkiraveissa suomenhevonen ei saa mahdollisuuksia Ruotsissa ja Norjassa mutta samalla suurkilpailuihin suomenhevonen kuitenkin halutaan mukaan. Suomenhevonen on rakenteeltaan hieman raskeampi ja juoksutyyliltään matalampi kuin kylmäverinen. Suomenhevosta pidetään myös monipuolisempänä, koska sillä on neljä eri jalostussuuntaa ja esimerkiksi suomenhevosilla kilpaillaan kansallisesti ja kansainvälisesti myös ratsastuksen eri muodoissa. Suomenhevosta on jalostettu puhtaana rotuna vuodesta 1907 asti, ja monipuolisuus on ”pelastanut” sen tähän päivään asti.

Norjalaisesta vastauksesta käy ilmi, että suomenhevosen ja kylmäverisen risteyttämisestä on keskusteltu viimeisen 40 vuoden aikana, ja vain harvat aiheet ovat saaneet aikaan yhtä vahvoja tunteita. Norjassa on neljä kansallista hevosrotua (dölehevonen, vuonohevonen, pohjanhevonen ja norjalainen kylmäverinen), ja kansallisen hevosrodun asemaa hoitaa Det

Norske Travselkap ja Norsk Rikstoto. Norja on sitoutunut ratifioimalla biologisen monimuotoisuuden suojelua koskevan Rion yleissopimuksen luoda toimenpiteitä, jotka edistävät biologisen monimuotoisuuden säilyttämistä. Tähän sisältyy myös norjalaisten kotieläinrotujen säilyttäminen, mukaan lukien norjalaiset hevosrodut. Norjan kansallisen kotieläinrodun edellytyksiä ovat: rodun on oltava tuotu tai perustettu Norjaan ennen vuotta 1950; rodulla ei saa olla merkittävää risteytystä tuodun jalostusaineiston kanssa tai tuonnin on oltava tapahtunut norjalaisten jalostustavoitteiden mukaisesti sekä rodulla on oltava tai on ollut kulttuurihistoriallinen merkitys. Jos kylmäverinen ja suomenhevonen risteytettäisiin, Norjan geeniresurssikeskuksen mukaan kylmäverinen määriteltäisiin sen jälkeen hybridiksi, minkä takia kansalliset viranomaiset eivät välttämättä hyväksyisi sitä. Jotta kylmäverisen ja suomenhevosen risteyttäminen olisi sallittua Norjassa, tulisi sen tapahtua norjalaisten jalostustavoitteiden mukaisesti, mihin voidaan kuitenkin soveltaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/1012, joka on annettu 8. kesäkuuta 2016. Koska suomenhevosta ja kylmäveristä ei ole saanut risteyttää keskenään ja ne eroavat geneettisesti toisistaan, ei niiden koeta tarvitsevan myöskään kilpailla tasavertaisina keskenään. Suomenhevosen ja kylmäverisen suurin eroavaisuus on, että ne ovat eri rotuja.

Suomenhevosten ja kylmäveristen lähdöt nähdään tasavertaisina ja mielenkiintoisina, ja Ruotsissa ja Norjassa ne kilpailevat vain erityisinä kilpailupäivinä toisiaan vastaan. Suomessa kylmäverinen saa kilpailla suomenhevosten kanssa samoissa lähdöissä, koska aikoinaan sarjoja alettiin kirjoittaa kylmäverisille. Silloin ajateltiin, että suomenhevonen on kylmäverinen, ja sen takia sarjat täytyi kirjoittaa siihen muotoon. Myöhemmin ajateltiin, että se edesauttaisi luomaan pohjoismaista yhteistyötä ja annettaisiin signaali, että ollaan halukkaita tekemään yhteistyötä. Suomessa tähän odotettiin vastavuoroisuutta Ruotsista ja Norjasta, mutta näin ei ole vielä tapahtunut. Suomessa voidaan olla kohta tilanteessa, jossa täytyisi ruveta selvittämään, miksi niin iso osa sarjoista kirjoitetaan kylmäverisille. Täytyy kuitenkin muistaa se, että Suomessa kilpailevat kylmäveriset ovat pääasiassa suomalaisessa omistuksessa, jolloin ne ovat suomalaisessa valmennuksessa, syövät suomalaista rehua ja niiden voittamat rahat jäävät Suomeen. Ruotsin kylmäverijärjestö Sleipnerillä on vahvat perinteet, se puolustaa kylmäveristen asemaa ja haluaa varjella omaa rotuaan. Suomenhevonen koetaan sen suhteen ehkä uhkaksi kylmäveriselle. Sleipner on iso syy siihen, miksi suomenhevoset eivät saa kilpailumahdollisuuksia Ruotsissa, ja tässä asiassa Norja toimii Ruotsin tavoin. Tosin Sleipner on järjestänyt sarjoja myös suomenhevosille, mutta niihin ei ole ollut osallistujia Suomesta. Kysymys ”miksi suomenhevonen saa kilpailla avoimissa sarjoissa kylmäveristen

kanssa mutta ei alempien sarjamääritysten lähdöissä Ruotsissa ja Norjassa?” olisi tärkeä keskustella perusteellisesti, koska sillä on vaikutusta pohjoismaisen kilpailuyhteistyön luomiseen.

6.3 Yhteistyö Suomen, Ruotsin ja Norjan välillä

Kysymykseen ”millaisena näet yhteistyön Suomen, Ruotsin ja Norjan välillä tällä hetkellä kylmäveriraviurheilun kannalta?” vastaukset erosivat merkittävästi toisistaan eri maiden välillä. Suomalaisten vastauksissa yhteistyö nähtiin kapeaksi ja yksisuuntaiseksi, kun taas norjalaisten vastauksissa riittäväksi sellaisenaan kuin se nyt on ja ruotsalaisessa vastauksessa jotain siltä väliltä. Yhteistyö koettiin ulottuvan vain tiettyihin asioihin ja kansainvälisiin suurkilpailuihin, mutta ei arkiraveihin asti. 2020-luvulla yhteistyön ajateltiin olevan mahdollista toteuttaa, ja keskustella siihen kaikille osapuolille suotuisat pelisäännöt ja muut tarpeelliset asiat. Yhteistyöstä oltiin kuitenkin varovaisen toiveikkaita niin, että se tulisi kehittymään tulevaisuudessa. Yhteistyö ajateltiin välttämättömäksi lajin tulevaisuuden ja sen elinvoimaisuuden kannalta, minkä takia maiden tulisi tehdä enemmän yhteistyötä keskenään tulevaisuudessa. Yhteistyössä painotettiin sitä, että se olisi nimenomaan kilpailuyhteistyötä, ja rotuja ei saa lähteä risteyttämään keskenään. Jos kilpailuyhteistyötä ei saataisi aikaiseksi maiden välillä, ja suomenhevonen ei saisi lisää kilpailumahdollisuuksia Ruotsissa ja Norjassa, tulisi Suomen reagoida tähän tilanteeseen suhteellisen nopeasti. Yhtenä mahdollisuutena maiden välisenä yhteistyönä nähtiin se, että maiden peliyhtiöt tarjoaisivat entistä enemmän pelimahdollisuuksia muiden maiden kylmäverilähtöihin esimerkiksi Australian peitsarikohteiden sijaan.

Yhteistyö voisi tuoda lisää mielenkiintoa pohjoismaiseen kylmäveriraviurheiluun ja lisäisi sen omaleimaisuutta entisestään. Yhteistyön edellytyksenä oleva yhteinen päämäärä olisi saavutettavissa, jos osapuolet sitä haluaisivat, koska loppujen lopuksi kaikki maat haluavat samoja asioita sekä säilyttää ja kehittää omia kylmäverirotujansa. Suomalaisessa vastauksessa painotettiin sitä, että kansallisrotumme suomenhevosen säilyttämiseksi tarvitaan kaikki mahdolliset keinot turvata sen tulevaisuus, ja yhteistyö nähtiin suurena mahdollisuutena siihen. Yhteistyön ajateltiin myös lisäävän kiinnostusta suomenhevosta ja kylmäveristä kohtaan. Yhteistyön ja pohjoismaisen kylmäveriraviurheilun kannalta ei voida pitää hyvänä ratkaisuna sulkea yksi rotu kokonaan pois ja kilpailemaan vain omaan maahansa yksittäisiä poikkeus lähtöjä lukuun ottamatta.

Siihen, millaista yhteistyötä maat voisivat tehdä tulevaisuudessa, vastaukset olivat vaihtelevia. Vaihtelevuus johtui siitä, kun yhteistyö koettiin riittäväksi, ei siihen nähty myöskään tarvetta muutoksille. Suomalaiset toivoivat laajempaa yhteistyötä, milloin siitä voisi seurata esimerkiksi uusia mahdollisuuksia kilpailijoille sekä myös lajin rahoitukselle. Yhteistyön hyödyiksi koettiin lajin kehitys ja kansainvälistyminen, mikä lisää kiinnostusta jokaisessa maassa ja avaisi markkinoita. Yhteistyö voisi olla myös yksi ratkaisu turvata lajin tulevaisuus entistä paremmin. Yhteistyön tavoitteena voisi olla kylmäveriraviurheiluyhteisö, jossa maat voisivat toimia oma rotunsa keskiössä mutta samalla yhteistyö hengessä pohjoismaisella tasolla. Vastauksena kysymykseen yhteistyön hyödyistä nostettiin esiin, kuinka pieni joukko kylmäveriharrastajat loppujen lopuksi ovat maailmassa, onko heidän järkevää toimia pieninä joukkoina vai olisiko kuitenkin järkevämpää yhdistää voimansa.

Yhteistyön hyödyiksi suomalaiselle raviurheilulle katsottiin, että suomenhevonen saisi lisää kilpailumahdollisuuksia ja sitä kautta myös kansainvälistä tunnettuutta voisi tulla lisää. Tunnettuudesta voisi seurata lisää kysyntää suomenhevosta kohtaan, millä olisi todella tärkeä ja iso vaikutus kasvatukseen ja syntyviin varsoihin. Suomalainen raviurheilu voisi tarjota muille maille suomenhevosen, mutta tämänhetkisen tilanteen mukaan Suomen ei koettu tarvitsevan tarjota enempää. Tämä asia koettiin yksisuuntaiseksi, sillä suomalainen raviurheilu tarjoaa muille osapuolille kaikenlaista, mutta he eivät tarjoa takaisin juuri mitään. Jos maiden välinen yhteistyö voitaisiin saavuttaa ja ovet auki suomenhevoselle Ruotsiin ja Norjaan, voisi siitä koitua monenlaista hyvää ja sen myötä yhteistyön mahdollisuuksista voitaisiin puhua enemmänkin. Yhteistyön myötä mahdollisesti saavutettava tunnettuus voisi lisätä myös raviurheilun kiinnostavuutta yleisönkin kannalta.

Vastauksissa oli eroja myös, olisiko yhteistyöstä haittaa. Norjalaisessa vastauksessa nostettiin esiin seikka, että Veikle Balder vastustaa kaikkea, mikä voi heikentää kylmäverisen asemaa kansallisena hevosrotuna. Sen takia suomenhevosta pidetään uhkana kylmäveriselle ja siihen suhtaudutaan varauksella. Jos yhteistyö koettaisiin oman rodun etuja heikentäväksi, ei yhteistyöhön haluta ryhtyä ja se todennäköisesti kokisi myös huomattavaa vastarintaa. Vastaavasti, jos yhteistyö olisi aitoa, avointa ja jokaista osapuolta hyödyttävää ja veisi asioita eteenpäin, ei yhteistyöstä voisi koskaan olla mitään haittaa. Pohjoismainen kylmäveriyhteistyö voisi käytännössä tarkoittaa avoimia kilpailumahdollisuuksia kaikissa kolmessa maassa kummallekin rodulle, yhteisiä kansainvälisiä kilpailuja ja yhteistyökumppaneita sekä avointa hevoskauppaa yli maarajojen. Mahdollinen yhteinen päämäärä pitäisi löytää kuitenkin mah-

dollisimman nopeasti, koska yhteistyön seurauksena vaadittaviin toimenpiteisiin kuluisi todennäköisesti aikaa ja tulokset saattaisivat näkyä vasta vuosien päästä.

6.4 Haastattelututkimuksen johtopäätökset

Yleisesti vastauksista huomasi yhteneväisyydet ruotsalaisten ja norjalaisten välillä sekä erot suomalaisiin. Kaikissa vastauksissa oli hyviä sekä uudenlaisia ajatuksia, miten lajia olisi mahdollista kehittää tulevaisuudessa. Kehittämissuunnitelma tehtiin näiden vastauksien pohjalta. Koska haastateltavia oli vain viisi, pitää opinnäytetyön tulosten uskottavuutta ja luotettavuutta arvioida kriittisesti. Jotta tuloksista saataisiin kattavampia, tulisi kyselytutkimus tehdä uudestaan laajempaan.

Suomalaiset kokivat yhteistyön tarpeen suuremmaksi kuin ruotsalaiset ja norjalaiset, ja suomenhevosten kilpailumahdollisuudet Ruotsissa ja Norjassa pidettiin yhteistyön edellytyksenä. Suomenhevonen ja kylmäverinen ovat saavuttaneet asemansa omassa maassaan, ja siitä asemasta ei välttämättä olla valmiita luopumaan edes pohjoismaisen yhteistyön saavuttamiseksi. Ruotsi ja Norja pitävät tässä asiassa yhtä, ja he ovat tyytyväisiä kylmäverisen tilanteeseen tällä hetkellä. Koska suomenhevonen katsotaan olevan eri rotua, ei yhteistyötä ja tasaisia kilpailumahdollisuuksia pidetä tarpeellisina.

Haastattelukysymyksinä oli kaksi miksi kysymystä: ruotsalaisille ja norjalaisille vastaajille ”miksi suomenhevonen ei saa kilpailla Ruotsissa ja Norjassa?” sekä kaikille tarkoitettu ”miksi suomenhevonen saa kilpailla avoimissa sarjoissa kylmäveristen kanssa mutta ei alempien sarjamääritysten lähdeissä Ruotsissa ja Norjassa?”. Näiden kysymyksien vastaukset eivät antaneet täyttä selitystä sille, miksi asiat ovat juuri näin. Varsinkin ruotsalaisten ja norjalaisten vastauksista kävi selväksi, että suomenhevonen ja kylmäverinen ovat eri rotuja. Kuitenkin laajempi selitys sille, miksi hevoset voivat kuitenkin kilpailla keskenään avoimella tasolla mutta eivät alemmissa sarjoissa, jäi puuttumaan. Tämän perusteella hevosten ei pitäisi saada kilpailla toisiaan vastaan edes avoimellakaan tasolla. Nämä kysymykset ovat hyvin keskeisiä pohjoismaisessa kylmäveriraviurheilussa, ja laajemman yhteistyön muodostamisen ongelman ydin. Näiden kysymyksien vastaukset olisivat voineet olla merkittäviä kehittämissuunnitelman kannalta.

Haastattelututkimuksen kannalta syksy saattoi olla hankala ajankohta, koska se usein on monille toimijoille hyvin kiireistä aikaa. Ajankohta voisi näin ollen olla yksi syy, miksi toimijoilta

ei saanut vastauksia. Useaan toimijaan oli myös hyvin vaikea saada yhteyttä. Joihinkin kohteisiin oltiin yhteydessä puhelimen välityksellä, mutta silloin osaan oli lähes toivotonta saada yhteyttä ja soittoon vastaaminen kesti ainakin kaksi viikkoa päivittäisistä yrityksistä huolimatta. Tämän takia sähköposti vaikutti paremmalta vaihtoehdolta ottaa yhteyttä, mutta myös silloin useat jättivät vastaamatta kokonaan. Sähköposteissa oli esittelyt tekijästä, työstä ja tarkoituksesta sekä ystävällinen kirjoitusasu ja lopussa maininta ”vastausta pyydetään”. Toimijoille laitettiin myöhemmin myös muistutussähköposti, mutta sillä ei ollut suurtakaan merkitystä. Vastaamatta jättämisen syitä voisivat olla laajat ja avoimet kysymykset, joita oli useita, väärän henkilön lähestyminen, osittain arka aihe sekä se, ettei asialla ole yhtä selkeää ja oikeaa vastausta. Kylmäveriraviurheilu herättää usein vahvoja tunteita, mutta aina niitä ei haluta tai edes voida sanoa ääneen. Myös oppilaitoksen kautta tehtyä opinnäytetyön kyselyä saatettiin tässä kohtaa pitää tarpeettomana, että siihen olisi käytetty aikaa vastata esitettyihin kysymyksiin.

Haastattelututkimuksella kerätyn aineiston perusteella voidaan sanoa, että kysymyksiin vastaaminen ei ollut aivan yksiselitteistä ja siihen meni aikaa. Näin ollen oli hyvä ratkaisu lähettää kysymykset etukäteen haastateltaville, milloin heillä oli mahdollisuus tutustua aiheeseen etukäteen ja miettiä vastauksia tarkemmin. Vastauksien välillä oli havaittavissa sekä eroja että yhtäläisyyksiä eri haastateltavien välillä, ja vastaukset riippuivat pitkälti siitä, mistä maasta ja missä asemassa haastateltava toimi. Vaikka haastattelukysymykset olivat osittain hyvin samantyyppisiä ja toistivat samaa asiaa, niiden ansiosta vastaajat joutuivat miettimään asioita useasta eri näkökulmasta. Ruotsalaiset ja norjalaiset vastaukset käännettiin osittain suomen kielelle, milloin vastauksia oli helpompi käsitellä kehittämissuunnitelmaa tehtäessä.

7 KEHITTÄMISSUUNNITELMA

7.1 Kehittämissuunnitelman teoria

Kehittämissuunnitelma perustuu eri osapuolien väliseen vuoropuheluun (Leinonen, 2023). Siinä kerrotaan kuvaus nykytilanteesta, ennakoitavista muutoksista sekä päämäärät ja toimenpiteet, joilla on vaikutuksia tulevaan. Kehittämissuunnitelman kannalta on tärkeää käsitellä myös vastuunjakamista, aikataulua ja miten kehittämissuunnitelman toimenpiteiden seurannasta huolehditaan. Yhteistyön kannalta kehittämissuunnitelman keinojen käytäntöön pannaan ja toteutumisen seurantaan tarvitaan myös johtaja tai johtoryhmä.

Kehittämissuunnitelmassa on tärkeää miettiä, mihin haasteeseen tai ongelmaa sillä yritetään hakea ratkaisua (Kurki ym., i.a.). Yhteistyötä suunniteltaessa eri osapuolet voivat kokea ongelmatilanteet eri tavalla, milloin osapuolten välinen vuoropuhelu korostuu. Silloin yhteinen ja avoin keskustelu auttaisi löytämään ongelmakohdat ja syyt niiden takana. Keskeisiä kysymyksiä kehittämissuunnitelman tekemisessä on: millaista yhteistyötä osapuolet haluavat tulevaisuudessa tehdä, mitä yhteistyö pitää sisällään, miten nykyisiä ongelmia ratkaistaan ja miten kehittämissuunnitelman toimet otetaan käyttöön. Kehittämissuunnitelman toimenpiteideat tulisi ottaa käyttöön mahdollisimman nopeasti, jotta käytännön toimivuudesta saadaan heti alkuvaiheen perusteella tietoa. Käytännön kokeilun perusteella voidaan miettiä jatkotoimenpiteitä ja muita kehittämisideoita, sillä aina kehittämis ehdotukset eivät tuota toivotunlaista lopputulosta. Silloin on tärkeää miettiä syitä sille, miksi kokeilussa jokin asia toimi ja jokin toinen asia ei toiminut. Kehittämiskokeiluissa pienikin askel voi olla tärkeä, sillä se voi olla merkittävä askel kohti yhteistyössä haluttua suuntaa.

7.2 Kehittämissuunnitelma pohjoismaisessa kylmäveriyhteistyössä

Kehittämissuunnitelma tehtiin Word-tiedostona sekä suomeksi (liite 1) että ruotsiksi (liite 2). Siinä käytiin läpi neljä eri kehittämissuunnitelmaa, jotka valittiin haastattelukysymyksiä perusteella: kylmäveriraviurheilu, suomenhevonen ja kylmäverinen, järjestöt ja organisaatiot sekä yhteistyö. Jokaisesta aihepiiristä kerrottiin nykytilannetta ja toisessa kappaleessa, miten sitä voitaisiin kehittää. Kehittämissuunnitelma toimitettiin sähköpostilla jokaisen maan keskus- ja kylmäverijärjestöille tammikuussa 2024. Suomenkielinen kehittämissuunnitelma toimitettiin

suomalaisille toimijoille ja ruotsinkielinen ruotsalaisille ja norjalaisille toimijoille. Kehittämissuunnitelma tehtiin haastattelututkimuksella kerätyn aineiston perusteella.

Kehittämissuunnitelmassa esitetyt kehittämis ehdotukset pyrittiin pitämään lajin tämänhetkisen tilanteen kannalta realistisina, jotta maat voisivat hyödyntää niitä lähitulevaisuudessa. Kylmäveriraviurheilulla on pitkä historia jokaisessa maassa, ja siihen sekä suomenhevoseen ja kylmäveriseen suhtaudutaan hyvin tunteikkaasti. Sen takia lajia ei voi kehittää liian isosti ja radikaalisti yhdellä kertaa, koska silloin muutosvastaisuus tulee olemaan voimakas, eikä haluttuun lopputulokseen tulla pääsemään. Kehittämis ehdotuksissa pyrittiin huomioimaan asiat, jotka olisivat kaikille kolmelle maalle positiivisia ja veisivät asioita eteenpäin pohjoismaisella tasolla. Kylmäveriraviurheilun kehittämisessä ja pohjoismaisen yhteistyön saavuttamisessa pienet askeleet voisivat olla oikea tapa viedä asioita eteenpäin. Silloin pitkällä tähtäimellä olisi mahdollista saavuttaa haluttu päämäärä ja antaa alan toimijoille mahdollisuus tottua ajatuksen muutoksista sekä näkemään tarpeen ja mahdollisuudet pohjoismaisessa yhteistyössä. Kehittämissuunnitelman tarkoitus oli herättää ajatuksia ja keskustelua kylmäveriraviurheilun toimijoiden keskuudessa.

Kehittämissuunnitelmassa esitettyjen neljän kohdan tärkeimpiä kehittämis ehdotuksia olivat:

- Kylmäveriraviurheilu: Millaisia mahdollisuuksia lajilla olisi kehittyä, jos uskallettaisiin kokeilla jotain uutta sekä saada lajin pariin tulevat uudet ihmiset mukaan myös päätöksentekoon?
- Suomenhevonen ja kylmäverinen: Suomenhevosta ja kylmäveristä ei pitäisi nähdä toisilleen uhkana, vaan suurena mahdollisuutena, ja taata hevosille tasapuoliset kilpailumahdollisuudet eri maissa.
- Järjestöt ja organisaatiot: Jokainen maa pitää huolen omasta rodustaan, mutta yhdessä maat voisivat perustaa kylmäveriraviurheiluyhteisön, jossa asioita tehtäisiin, edistetäisiin ja kehitettäisiin pohjoismaisella tasolla yhteisesti.
- Yhteistyö: Yhteistyöstä ei voi koskaan olla haittaa, jos se on oikeasti aitoa yhteistyötä, josta on jokaiselle osapuolelle hyötyä. Yhteistyö voisi tuoda myös uusia mahdollisuuksia turvata lajin tulevaisuus entistä paremmin, esimerkiksi uusien rahoitusvaihtoehtojen kautta.

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Kun tarkastellaan suomenhevosta ja kylmäveristä tarkemmin, muutama seikka nousee esille. Hevoset eroavat toisistaan geeniperimän, rotumääritelmän ja alkuperän perusteella. Kun katsotaan hevosten historiaa, voidaan sen todeta olevan kummallakin rodulla hyvin samankaltainen, ja hevoset olivat alun perin työhevosiksi tarkoitettuja. Ravikilpailutuloksien historiasta nousee esille, että suomenhevonen alitti tähtirajana pidetyn 1.30 aikarajan vuonna 1929 ja kylmäverinen vasta vuonna 1965. Kylmäverinen kehittyi juoksijana nopeammin verrattuna suomenhevoseen, sillä kylmäverinen alitti superjuoksijarajan 1.20 aiemmin vuonna 2000 ja suomenhevonen vuonna 2002. Kylmäverinen kehittyi tähtijuoksijasta superjuoksijaksi 35 vuodessa, kun suomenhevoselta aikaa kului 73 vuotta. Tänä päivänä superjuoksijoita on 23 suomenhevosta ja yli kolmekymmentä kylmäveristä. Kylmäverinen erotettiin omaksi roduksi vuonna 1983 pohjoisruotsalaisesta työhevosesta (Svensk Travsport, i.a.-i). Suomenhevosta on puolestaan jalostettu puhtaana rotuna yli sata vuotta, ja siitä on eroteltu neljä eri jalostussuuntaa (Suomen Hippos, i.a.-h). Eri jalostussuuntien ansiosta suomenhevosta voisi pitää monipuolisempänä rotuna kylmäveriseen verrattuna kansallisella ja kansainvälisellä tasolla, vaikka harrastajatasolla roduilla ei todennäköisesti suurta eroa olekaan.

Viesker ja Järvsöfaks ovat olleet rotujensa legendat jo eläessään, kun ne hallitsivat kylmäveriraviurheilua omana aikanaan. Ne ovat olleet myös hyvin merkittävät hevoset jalostuksessa. Viesker syntyi vuonna 1989 ja Järvsöfaks vuonna 1994, ja voidaankin pitää merkittävänä, että heidän jälkeensä ei ole tullut uutta hevosta, joka olisi kyennyt vastaaviin saavutuksiin. Järvsöfaksin maailmanennätys on juostu vuonna 2005, ja vaikka laji ja hevoset ovat muutoin kehittyneet koko ajan, ei tuota ennätystä kukaan ole pystynyt rikkomaan.

Suomalainen raviurheilu poikkeaa ruotsalaisesta ja norjalaisesta raviurheilusta. Esimerkiksi kylmäveristen suurimmat ikäluokkakilpailut Kriterium ja Derby ajetaan 3- ja 4-vuotiaille (Svenska Kallblodsklassikerna, 2020), kun vastaavat kilpailut suomenhevosille ajetaan vuotta myöhemmin 4- ja 5-vuotiaille (Suomen Hippos, i.a.-c). Kylmäveriset saavat osallistua sekä Ruotsin että Norjan kilpailuihin, jolloin Kriterium ja Derby on mahdollista ajaa kahteen kertaan. Lisäksi Norjassa on 3-vuotiaille tammoille Norsk Trav Oaks, milloin 3-vuotiailla kylmäveritammoilla on mahdollista ajaa kolme eri Tammakriteriumia: Ruotsissa Kriteriestoet ja Norjassa Norsk Hoppekriterium sekä Norsk Trav Oaks. Suomessa ei ole erikseen Tammakriteriumia suomenhevosille, vaan tammot kilpailevat oriiden ja ruunien kanssa samassa lähdös-

sä. Myös suomenhevosten Tammaderby on melko uusi kilpailu, sillä se ajettiin ensimmäisen kerran vuonna 2017. Tammaderby ajetaan marraskuussa, milloin 5-vuotiaat suomenhevostammat voivat osallistua sekä varsinaiseen Derbyyn että Tammaderbyyn. Ruotsissa ja Norjassa Tammakriteriumissa ja Tammaderbyssä on samansuuruiset palkinnot kuin varsinaisissa Kriteriumissa ja Derbyssä, minkä takia tammojen ei tarvitse kilpailla oriita ja ruunia vastaan. Suomessa tammoilla on sama palkintotaso oriiden ja ruunien kanssa vasta Kuninkuusraveissa.

Det Norske Travelskapin ehdotus ajaa kylmäveristen ikäluokkakilpailut vuotta myöhemmin 4- ja 5-vuotiaille olisi pohjoismaisen kylmäveriraviurheilun kannalta merkittävä muutos, minkä takia sillä voisi olla myös positiivisia vaikutuksia pohjoismaisen yhteistyön kannalta. Suomenhevosen ja kylmäverisen vertaaminen keskenään varsinkin 3- ja 4-vuotiaana on hyvin hankalaa erilaisten kilpailumahdollisuuksien takia. Hevosten hyvinvointiin liittyvät perustelut tässä asiassa ovat riittäviä muutoksen tekemiseen. Myös paineen vähentäminen nuorten hevosten uran alituksessa on positiivinen asia, mikä voisi olla varsinkin harrastajien keskuudessa merkittävä muutos. Tosin hevosenomistajien kannalta muutos ei välttämättä olisi pelkästään positiivinen, sillä isoja kilpailuja joutuisi odottamaan vuoden pidempään. Lähtökohtaisesti hevosten omistajat toivovat mahdollisuuksia kilpailla hevosillaan hyvistä palkinnoista, mutta samalla toivotaan, että palkinnot jakautuisivat laajemmalle. Silloin hevosten yksilöllisillä eroilla tai esimerkiksi loukkaantumisilla ei olisi niin suurta merkitystä, ja mahdollisuus isoihin (ikäluokka)kilpailuihin olisi vielä olemassa. Tämän perusteella 3-vuotiaiden kylmäveristen Kriteriumin ajankohdan siirtäminen myöhemmäksi sekä 5-vuotiaille tarkoitetun Derbyn ajaminen eivät olisi huonoja vaihtoehtoja, jos rahoitus olisi mahdollista toteuttaa järkevästi.

Suomenhevosten ja kylmäveristen uran aloitukseen liittyy eroja, sillä kylmäveriset voivat suorittaa opetus- ja koelähdön jo kaksivuotiaana Ruotsissa ja Norjassa, mutta suomenhevosilla se ei ole mahdollista Suomessa. Suomessa koelähdön voi suorittaa aikaisintaan 3-vuotiaana ja opetuslähtöjärjestelmä ei ole enää käytössä. Kylmäveriset aloittavat yleensä kilpailemisen aiemmin kuin suomenhevokset.

Kuninkuusravit ovat vaikuttaneet vahvasti suomalaiseen raviurheiluun ja suomenhevosurheilun kehitykseen, ja Kuninkuusraveja voidaankin pitää lähes jokaisen suomenhevosen omistajan haaveena. Kuninkuusravit ovat hevosille kova rasitus, milloin siihen ei haluta osallistua liian nuorella hevosella. Osittain siitä syystä suomenhevosille toivotaan pitkää kilpauraa, ja uran aloitus voidaan tehdä hyvinkin varovasti. Kylmäveriset eivät saa osallistua Kuninkuusra-

veihin, eikä Ruotsista tai Norjasta löydy mitään vastaavaa kilpailua sille, milloin kylmäveristen kilpaura muodostuu usein erilaiseksi suomenhevosiin verrattuna. Lisäksi Ruotsissa ja Norjassa hevosten on mahdollista tienata paljon rahaa jo nuorena, mutta samalla mahdollinen loukkaantumiseriski kasvaa, koska hevosia joudutaan valmentamaan kovasti jo nuorena. Kylmäverisillä kilpaura on usein lyhyempi ja siirtyminen siitokseen tapahtuu huomattavasti nopeammin ja matalammalla kynnyksellä kuin suomenhevosilla Suomessa.

Jos Kuninkuusraveja ei oteta huomioon, jokaisen maan suurin kilpailu ajetaan mailin ryhmäajona ja niihin saavat osallistua sekä suomenhevoset että kylmäveriset. Suomessa se on Nordic King, Ruotsissa Elitkampen ja Norjassa Alm Svarten Æresløp. Kilpailukalenterissa nämä kilpailut ovat melko lähekkäin toisiaan kuukauden sisällä, sillä Elitkampen ajetaan toukokuun viimeisen viikonlopun sunnuntaina, Alm Svarten Æresløp kaksi viikkoa myöhemmin kesäkuun puolessa välissä ja Nordic King juhannuslauantaina. Muita merkittäviä kilpailuja, joihin saavat osallistua sekä suomenhevoset että kylmäveriset ovat Ylivieskan Ruunakunkkarit heinä-elokuun vaihteessa sekä Turussa ajettava Pohjoismaiden Mestaruus loppusyksystä. Muiden suurkilpailuiden osalta kilpailukalenteri on pääasiassa maakohtainen, ja kansainvälisiä kilpailuja ei ole muita, kun Pariisin kylmäveriottelua ei ole enää ajettu. Ruotsissa ajetaan kylmäverisille Unionskampen, joka on maajoukkuehengessä ajettu kilpailu Ruotsin ja Norjan välillä.

Suomenhevosen tilastoja tarkastellessa voidaan todeta rodun kehittyneen yleisellä tasolla viimeisen reilun kymmenen vuoden aikana (taulukko 1). Vuodesta 2015 asti vähintään yksi hevonen on mennyt alle 1.20 tuloksen. Usea kauden nopein ja/tai rahakkain on kruunattu kyseisenä vuonna ravikuninkaalliseksi, mikä osittain selittää ainakin kaudella eniten tienanneiden tilastoa. Vuosien 2011–2023 aikana neljänä vuonna kaudella eniten tienannut on ollut joku muu kuin ravikuninkaallinen. Kun tarkastellaan nuorten hevosten nopeustilastoja, merkittävänä voidaan pitää, että vuonna 2023 3-vuotias Weikko on ollut nopeampi kuin usean vuoden nopein 4-vuotias. Weikon juoksema tulos 26,2ake on 3-vuotiaiden Suomen ennätys ja huomattava parannus ikäluokan suomenhevosten tilastoihin. Weikko on varhaiskypsä lahjakkuus ja valmennuksesta vastaa norjalainen menestysvalmentaja Öystein Tjomsland, milloin tuloksetkin ovat olleet sen mukaiset. Joka vuosi omissa ikäluokissaan nopeimmat ovat olleet Ellin Sisu ja Parvelan Retu. Koko tilastoa tarkastellessa, merkittävänä voidaan myös pitää, että tilastossa ei ole kovin montaa tammaa. 3-vuotiaiden nopeustilastossa niitä on kaksi ja

vuonna 2011 I.P. Vipotiina oli kaudella eniten tienannut suomenhevonen ja kruunattiin kyseisenä vuonna ravikuningattareksi.

Kylmäverisen tilastoja tarkastellessa pitää huomioida sekä Ruotsin että Norjan tilastot (taulukko 2). Nopeustilastojen perusteella Norjassa on ollut enemmän 1.20 tuloksen alittaneita kuin Ruotsissa. Huomionarvoista on myös, että kummassakin maassa samat nimet ovat hallinneet useana vuonna peräkkäin. Näitä ovat olleet Hallsta Lotus, Månprinsen A.M. sekä Odd Herakles. Rahatilastossa todella merkittävänä voidaan pitää, että useana vuonna kaudella eniten tienannut on ollut 3- tai 4-vuotias. Ruotsissa jopa niin, että kyseessä on ollut 3- tai 4-vuotias tamma. Rahatilastoa voidaan selittää sillä, että hevosilla on mahdollista ajaa Kriterium ja Derby kahteen kertaan, jolloin nuorille hevosille rahaa on todella paljon tarjolla. Tammoja on muutenkin tilastoissa huomattavasti enemmän kuin suomenhevosten tilastoissa. Tammat ovat olleet myös ikäluokkiensa nopeimpia, ja esimerkiksi vuonna 2023 Ruotsissa Majblomsterin 3-vuotiaana juoksema 23,6ake on todella kova tulos. Majblomster oli myös vuoden 2023 eniten tienannut kylmäverinen Ruotsissa voittaessaan kaikki kolme Tammakriteriumia Ruotsissa ja Norjassa. Myös Lannem Siljen 5-vuotiaana Norjassa juoksema 18,8aly on tilastollisesti todella kova, ja tamma oli vain 5-vuotiaana Norjan nopein kyseisenä vuonna sekä kaikkien aikojen nopeustilastoissa myös korkealla. Joka vuosi ikäluokkiensa nopeimpia ovat olleet Norjassa Tekno Odin sekä Lannem Silje. Useana vuonna kylmäverisissä 4-vuotias on ollut nopeampi kuin 5-vuotias Ruotsissa ja Norjassa. Tosin 5-vuotiaille kylmäverisille ei ole enää tarjolla ikäluokkalähtöjä vaan se on usein välivuosi ikäluokkalähtöjen ja avoimien lähtöjen välillä ikäluokkakilpailuissa menestyneille hevosille.

Kun suomenhevosen ja kylmäverisen tilastoja verrataan keskenään, huomataan, että kylmäveristen tilastoissa on huomattavasti enemmän tammoja sekä myös 3- ja 4-vuotiaat ovat tienanneet huomattavasti enemmän rahaa ja näin ollen ovat voineet olla jopa kaudella eniten tienanneita. Varsinkin 3- ja 4-vuotis ikäluokkia tarkastellessa kylmäverinen on selvästi edellä suomenhevosta, mutta se on suoraan verrannollinen maiden erilaisiin kulttuureihin ikäluokkalähdöissä, ja milloin suurimmat rahat ovat jaossa. Näin ollen suomenhevonen ja kylmäverinen eivät ole täysin vertailukelpoisia 3- ja 4-vuotiaana. Kun katsotaan nopeustilastoja sekä kuinka monta on juossut kaudella alle 1.20 tuloksen, on suomenhevonen ja kylmäverinen hyvin tasavertaisia, ja tilastojen perusteella suuria eroja ei ole havaittavissa. Rahatilastoja tarkastellessa merkittävin ero on kylmäveristen tilastoissa olevat nuoret hevoset. Suomenhevosissa kaikkien aikojen eniten kaudella tienannut hevonen on Costello, joka vuonna 2018

tienasi 281 100 €. Kun summaa verrataan kylmäveristen kaudella eniten tienanneiden tilastoon, on Costellon tienestit huomattavan suuret ja vuosien 2011–2023 suurimmat. Nuorten hevosten nopeustilastoissa erona suomenhevosen ja kylmäverisen välillä on, että Ruotsissa ja Norjassa nopeimmat hevoset ovat juosseet tulokset lyhyellä matkalla. Ruotsissa ja Norjassa mailin matkaa ajetaan jo nuorilla hevosilla, ja 4-vuotiaiden nopeimmat ovat lähes joka vuosi mailin tuloksia. Suomenhevosilla puolestaan mailia ruvetaan ajamaan vasta 5-vuotiaana ja 3- ja 4-vuotiaiden nopeimmat ovat täyden matkan tuloksia. Suomessa myös kauden nopein 3- ja 4-vuotiaissa on voinut juosta tuloksen volttilähdöstä huomattavasti useammin kuin kylmäverinen Ruotsissa tai Norjassa.

Suomi, Ruotsi ja Norja ovat raviurheilussa poikkeustapauksia, sillä missään muualla ei ole mahdollista kilpailla kylmäverisillä. Jotta voitaisiin saavuttaa kansainvälisesti korkein mahdollinen urheilullinen taso, tulisi maiden välisen yhteistyön olla tärkeässä roolissa. Varsinkin Suomessa suomenhevosten kilpailumahdollisuudet Ruotsissa ja Norjassa ovat jatkuvasti keskustelun alla, ja niihin toivotaan muutosta. Suomessa sarjamääritykset ovat pääasiassa etusijalla Suomessa syntyneille, mutta kylmäverisillä on mahdollista kilpailla lähes kaikissa lähdöissä, jos ne vain mahtuvat mukaan. Ruotsissa ja Norjassa on pääasiassa vain muutama avoimen tason lähtö avoin myös suomenhevosille. Tosin siellä on ajettu myös lähtöjä, jotka ovat olleet avoimia myös suomenhevosille, mutta niihin ei kuitenkaan ole ollut osallistujia Suomesta. Suomi, Ruotsi ja Norja näkevät tilanteen hyvin eri tavalla, ja Suomessa ongelmaa pidetään isompana kuin Ruotsissa tai Norjassa.

Haastattelututkimuksen vastauksien perusteella ilmeni seikka, jonka mukaan Suomessa täytyisi ruveta toimenpiteisiin, jos suomenhevosille ei saataisi lisää kilpailumahdollisuuksia Ruotsissa ja Norjassa. Kylmäverinen koettiin sen suhteen suomenhevosen uhkaksi, että niitä tuodaan Suomeen tällä hetkellä suhteellisen paljon, minkä takia ne vähentäisivät kysyntää suomalaista kasvatusta ja suomenhevosvarsojen myyntiä kohtaan. Kylmäveristen tuonti perustuu siihen, että Ruotsista ja Norjasta on mahdollista ostaa valmiita kilpahevosiä kohtuulliseen hintaan. Usein vastaavan tason suomenhevosia samalla hinnalla ei juurikaan ole myynnissä ja valmiin kilpahevosen kanssa ei tarvitse odottaa kilpailemaan pääsyä. Varsan ostaminen on aina useamman vuoden projekti ennen kuin se on valmis kilpahevonen, minkä takia tänä päivänä ihmiset eivät välttämättä ole valmiita odottamaan niin kauan aikaa. On todella tärkeää tiedostaa tilanne ja suhtautua vakavasti suomenhevosen asemaan ja sen säilymiseen tulevaisuudessa Suomessa. Kuitenkin jokaisella raviurheilussa mukana olevalla

henkilöllä tulisi olla mahdollisuus olla mukana lajin parissa juuri itselle parhaiten katsomallaan tavalla. Raviurheilu on suhteellisen pieni laji, ja jokaisesta lajin parissa mukana olevasta henkilöstä tulisi pitää kiinni. Suomessa on saanut kilpailla kylmäverisillä jo kauan, ja olisi tärkeää, että se olisi mahdollista myös tulevaisuudessa niille, jotka haluavat toimia kylmäveristen kanssa. Liiallinen rajoittaminen ja kieltäminen eivät välttämättä ratkaise asiaa parempaan suuntaan vaan ratkaisuja tulisi etsiä ensisijaisesti mahdollisuuksien kautta. Yhteistyö ja Pohjoismaiden avoimet kilpailumahdollisuudet kylmäverisille ja suomenhevosille poistaisivat ongelman mieltä rajoituksia kylmäveristen kilpailemiseen Suomessa.

Suomalaiset kävivät kilpailemassa Ruotsissa jo 1800-luvun lopulta asti, ja kilpaileminen oli aktiivisinta 1920-luvulla (Pesu, 2008, s. 191). Kuitenkin vuonna 1936 tullut tuontikielto Ruotsiin lopetti kilpailuyhteistyön, ja tänä päivänä noin sata vuotta myöhemmin tilanne on edelleen sama, ja maiden välistä yhteistyötä ei ole saatu uudestaan aloitettua (Saastamoinen, 2007, s. 69). Suomenhevosekset eivät myöskään saa kilpailla Ruotsissa ja Norjassa muutamia lähtöjä lukuun ottamatta. 2020-luvulla yhteistyö pitäisi olla mahdollista saavuttaa, jos siihen oikeasti haluttaisiin päästä ja oltaisiin valmiita aloittamaan keskusteluja muiden osapuolien kanssa ja tekemään töitä sen eteen.

Yhteistyön perusajatuksena on yhteinen tavoite, jossa jokainen osapuoli hyötyy siitä ja he ovat hyödyksi muille (Isoherranen ym. 2008, s. 27–28). Kuitenkin, kun asioita on helpompi tehdä yksin, ei yhteistyöhön yleensä päästä ilman selkeää yhteistyön tuomaa etua. Tämä asia on yksi keskeinen ongelma, miksi yhteistyötä ei ole saatu aikaiseksi kylmäveriraviurheilussa Pohjoismaiden välille. Voisi myös ajatella, että suomenhevonen ja kylmäverinen nähdään toisilleen uhkana eikä mahdollisuutena. Suomessa usein mietitään, että kylmäveriraviurheilussa ei ole muuta mahdollisuutta kuin avata lähdöt suomenhevosille Ruotsissa ja Norjassa. Kuitenkaan näissä keskusteluissa ei ole lähes koskaan ollut puhetta tai perusteluja, miksi Ruotsissa ja Norjassa tehtäisiin niin tai miten ne siitä hyötyisivät, että myös suomenhevosekset saisivat kilpailla siellä. Isona kysymyksenä olisi, jos lähdöt Ruotsissa ja Norjassa avattaisiin suomenhevosille, mitä suomalaiset voisivat tarjota vastineeksi, jotta yhteistyö olisi kannattavaa kaikkien osapuolien kannalta. Ruotsissa ja Norjassa tilanne voitaisiin ajatella individualistisena tilanteena Suomen kannalta, milloin tilanne varmasti nähdään kannattamattomana. Kylmäveriset ovat saaneet kilpailla Suomessa jo pitkään, minkä takia tilanne on jo lähtökohtaisesti epätasa-arvoinen. Jokaista osapuolta hyödyttäviä päätöksiä tulevaisuuden

yhteistyön eteen on entistä hankalampi saada aikaiseksi, koska samoja toimenpiteitä ei voida jokaisessa maassa tehdä.

Opinnäytetyön yhteenvetona voisi todeta, että kylmäveriraviurheilua täytyy ajatella hyvin monelta eri näkökannalta eikä asiaan ole olemassa yhtä selkeää ongelmaa tai ratkaisua, mutta samalla löytyy myös mahdollisuuksia kehittää lajia. Suomenhevonen ja kylmäverinen ovat loppujen lopuksi niin samankaltaisia kilpahevosia kaikkien tässä työssä esitettyjen seikkojen perusteella, että yhteinen kylmäveriraviurheilu pitäisi olla mahdollista muodostaa tulevaisuudessa Pohjoismaissa. Suurimpana esteenä todennäköisesti on ja tulee olemaan maiden halu ja tarve tehdä yhteistyötä, sekä miten löytää yhteinen tavoite, joka olisi jokaiselle osapuolelle hyödyllinen. Lopulta kyse on siitä, millaisia ratkaisuja maat ovat valmiita tekemään kylmäveriraviurheilun kannalta tulevaisuudessa, ja mitä vaikutuksia näillä ratkaisuilla tulee olemaan lajille.

9 POHDINTA

Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kehittää yhteistyötä pohjoismaisessa kylmäveriraviurheilussa ja herättää keskustelua. Kylmäverisillä kilpaillaan vain Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa, minkä takia se on pohjoismaisen raviurheilun erikoisuus. Samalla kylmäveriraviurheilu koettiin hieman ongelmalliseksi, sillä maat toimivat pääasiassa itsenäisesti ja kokevat yhteistyön merkityksen eri tavalla. Tässä tutkimuksessa pyrittiin löytämään ne ongelmakohdat, jotka ovat olleet esteenä laajemman yhteistyön muodostamisessa sekä keinoja, joilla ne esteet voitaisiin korjata. Tuloksena syntynyt kehittämissuunnitelma tarjoaa mahdollisuuksia kehittää pohjoismaista kylmäveriraviurheilua ja yhteistyötä maiden välillä. Näiden kehittämissuunnitelman ehdotusten mahdollinen kokeilu ja käyttöönotto tapahtuu tämän opinnäytetyön tutkimuksen ulkopuolella. Haastatteluiden perusteella ilmenneet suurimmat ongelmakohdat olivat vahvat näkemykset omasta rodusta sekä oman maan raviurheilusta, mitä ei missään tapauksessa saa tapahtua tulevaisuudessa sekä yksipuolinen ajattelu. Sen sijaan Pohjoismaiden väliselle yhteistyölle kylmäveriraviurheilun parantamiseksi oltiin varovaisen myötämielisiä, kunhan omista ehdoista pystyttäisiin pitämään kiinni.

Opinnäytetyön aiheen valintaan käytettiin paljon aikaa, jotta se varmasti olisi mieleinen ja siihen haluaisi panostaa. Aiheen valinnan voidaan todeta olevan todella onnistunut, ja opinnäytetyötä tehtiin koko ajan tavoitteellisesti. Opinnäytetyön edetessä aiheellista oli ajoittain miettiä, onko asia opinnäytetyön kannalta merkittävä, ettei työ laajene liikaa. Teoriaosuuden kirjoittaminen eteni johdonmukaisesti, kun oli päässyt alkuun, ja sisällysluettelosta oli jonkinlainen ajatus. Aihe oli hyvin kansainvälinen ja tutkimusosiossa haastateltavana oli toimijoita kolmesta eri maasta. Opinnäytetyön kirjoittamista hyödytti myös pitkä kokemus raviurheilusta, Ruotsissa hevosenhoitajana vietetyt vuodet, kielitaito sekä laaja tuntemus alan henkilöitä. Ilman näitä asioita opinnäytetyön toteutus olisi ollut hyvin hankalaa.

Tutkimusosiossa ilmeni pieniä ongelmia työn edetessä, sillä osaan haastateltaviksi ajateltuihin toimijoihin oli hyvin vaikea saada yhteyttä ja myöhemmin heiltä myös vastauksia, milloin alkuperäistä suunnitelmaa joutui muuttamaan. Lopulta haastateltaviksi valittiin toimijoita, joilta oli mahdollista saada vastauksia, ja joilla oli aiheesta sanottavaa. Haastatteluissa ilmenneet haasteet olivat opinnäytetyöprosessin aikana suurimmat ongelmakohdat. Kehittämissuunnitelma tehtiin haastattelututkimuksen vastauksien pohjalta, ja siihen voidaan olla tyytyväisiä, että vastaukset edustivat jokaista maata. Opinnäytetyöprosessin alussa ongelmakohdan

muodostumisesta juuri haastattelujen kohdalle ei osannut ennakoida, ja haastatteluihin kului enemmän aikaa kuin alun perin oli tarkoitus.

Haastattelukysymykset olivat suomeksi suomalaisille toimijoille ja ruotsiksi ruotsalaisille ja norjalaisille toimijoille. Suomalaiset vastasivat kysymyksiin Teamsilla ja sähköpostilla, ja ruotsalaiset ja norjalaiset pelkästään sähköpostilla. Suomalaisten kanssa, varsinkin Teamsin välityksellä, oli mahdollista selittää asioita paremmin ja tarvittaessa esittää lisäkysymyksiä. Suomalaisille myös kilpailuyhteistyö oli todennäköisesti ensimmäinen ajatus, sillä kilpailuyhteistyö on ollut jatkuvasti esillä ja yhteistyötä jalostuksessa ei pidetä suomenhevosen realistisena tulevaisuuskuvana ainakaan tässä vaiheessa. Sen sijaan ruotsalaisille ja norjalaisille olisi pitänyt painottaa enemmän, että kyseessä oli lähinnä kilpailuyhteistyön näkökanta ja jalostus oli työn kannalta sivuroolissa. Osassa vastauksista kävi ilmi, että yhteistyötä oli mietitty aika paljon myös jalostuksen kannalta. Opinnäytetyön rajaus oli tehty käsittelemään nimenomaan vain kilpailuyhteistyötä, jolloin se olisi voinut näkyä myös opinnäytetyön nimessä ”Kilpailuyhteistyö pohjoismaisessa kylmäveriraviurheilussa” sekä ruotsinkielisellä kyselylomakkeella ”Tävling samarbete inom nordiska kallblodsporten”. Jotkut vastaukset olisivat silloin voineet olla erilaisia ja kohdennettu suoraan kilpailuyhteistyöhön eikä yhteistyöhön yleisesti. Kehittämissuunnitelmassa tämä asia otettiin huomioon, ja otsikoiksi valittiin nimenomaan kilpailuyhteistyö termin käyttö.

Kehittämissuunnitelman alkuperäisenä suunnitelmana oli tehdä ruotsinkielinen PowerPoint esitys, joka esitettäisiin ennalta sovittuna ajankohtana eri maiden järjestöille. Haastatteluissa ilmenneiden haasteiden vuoksi suunnitelma muuttui, ja Word-tiedosto vaikutti lopulta sopivimmalta toteutustavalta. Tässä muodossa kehittämissuunnitelmassa oli mahdollista käydä asioita läpi kattavammin, ja toimittaa lopullinen versio toimijoille ilman riskiä, että esitysajankohdan kanssa olisi ilmennyt ongelmia. Samalla kehittämissuunnitelma tehtiin sekä suomeksi että ruotsiksi, koska alkuperäinen teksti oli helpompi kirjoittaa suomeksi, milloin pystyi myös ajattelemaan suomeksi. Ruotsinkielinen kehittämissuunnitelma tehtiin suomenkielisen kehittämissuunnitelman pohjalta.

Opinnäytetyön keskeinen asia oli kansainvälisyys. Työssä käytetty kattava lähdemateriaali on suurelta osin ruotsin ja norjan kielistä, ja osa tutkimushaastatteluista sekä kehittämissuunnitelma toteutettiin ruotsin kielellä. Ajoittain norjan kieli aiheutti pieniä haasteita ja ylimääräistä työtä, mutta asia ei noussut ylitsepääsemättömäksi. Ruotsin kielessä alan sanastot ja termit olivat hallussa, mitä suurelta osin oli mahdollista soveltaa myös norjan kieleen. Ruotsalaisen

ja norjalaisen lähdemateriaalien käyttö oli suhteellisen helppoa, koska lähes kaikki sivustot olivat etukäteen tuttuja, milloin oli tiedossa, mistä ja miten tietoja tulisi etsiä.

Tämä opinnäytetyö rajattiin käsittelevän pohjoismaista kylmäveriraviurheilun kilpailupuolta keskeisten toimijoiden näkökulmasta. Opinnäytetyön aiheeksi sekä jatkotutkimukseksi tälle työlle voisi olla sopiva tutkia kehittämissuunnitelmasta seuranneiden toimenpiteiden toteuttamista ja käyttöönottoa, kun ne mahdollisesti ovat olleet käytössä jonkin aikaa. Jos oikein haluaisi haastaa itseään opinnäytetyön teossa, potentiaalinen opinnäytetyöaihe voisi olla myös, mitä yhteispohjoismainen kylmäverinen voisi käytännössä tarkoittaa ja mitä vaikutuksia, sillä olisi, jos suomenhevonen ja kylmäverinen risteytettäisiin keskenään.

LÄHTEET

- ATG – AB Trav och Galopp (ATG). (2023a). *Om oss: Inte ett spelbolag som alla andra*. <https://omatg.se/om-oss/>
- ATG. (6.7.2023b). *Kallblodens historia* [video]. ATG Play. https://www.atg.se/play/video/1438273605379/2023-07-06_kallblodenshistoria?kategori=reportage
- Bhandari, P. (22.6.2023). *What is qualitative research? Methods & examples*. Scribbr. <https://www.scribbr.com/methodology/qualitative-research/>
- Bhosale, U. (7.7.2023). *How to choose best research methodology for your study*. Enago Academy. <https://www.enago.com/academy/choose-best-research-methodology/>
- Det Norske Travselkap. (i.a.-a). *Innskuddsløpsinformasjon*. <https://www.travsport.no/sport/klasselop/>
- Det Norske Travselkap. (i.a.-b). *Sport: Historikk*. <https://www.travsport.no/Sport/>
- Det Norske Travselkap. (i.a.-c). *Topplister*. Valitut muuttujat: hest, innkjørt i kroner/raskeste, 2011–2023, alle/3 årige/4 årige/5 årige, kaldblods traver. <https://www.travsport.no/sportsbasen/topplister/>
- Det Norske Travselkap. (30.9.2020). *Biri Oppdretningsløp*. <https://www.travsport.no/sport/klasselop/biri-oppdretningslop/>
- Ekhaugen, R. (26.9.2012). *Oaks-historien*. Momarken Travbane. <http://www.momarken.no/Nyheter/2012/September/Oaks-historien/>
- Elitloppet. (2018). *Om Elitkampen*. <https://www.elitloppet.se/elitkampen/om-elitkampen>
- F-Liiga. (6.2.2023). *F-Liiga ja raviurheilu yhteistyöhön*. <https://fliiga.com/fi/2023/02/06/f-liiga-ja-raviurheilu-yhteistyohon/>
- Freidenvall, C. (1.8.2022). *Kungstravet större än Elitloppet*. Sulkysport. <https://sulkysport.se/kungstravet-storre-an-elitloppet/>
- Hippolis, Suomen Hippos, Suomen Ratsastajainliitto, & Luke Hevostalous. (i.a.). *Hevostalous lukuina 2022*. <http://www.hippolis.fi/site/wp-content/uploads/Hevostalous-lukuina-2022-LOPULLINEN.pdf>
- Hirsjärvi, S., & Hurme, H. (2011). *Tutkimushaastattelu: Teemahaastattelun teoria ja käytäntö*. Gaudeamus.

- Holm, L-J. (19.12.2023). *Norskt förslag: höjning av åldern i Kriteriet och Derbyt*. Travronden. <https://www.travronden.se/travsport/tavlingsregler/a/norskt-forslag-hojning-av-aldern-i-kriteriet-och-derbyt>
- Honkasilta, J. (i.a.). *Tutkimusaineiston käsittely*. Kehittämiskeskus Opinkirjo. <https://tiedelukutaito.mooc.fi/part-4/1-tutkimusaineiston-kasittely>
- Ilmakangas, V. (12.1.2020). *Yhteistyötaito on työyhteisössä taidoista tärkeimpiä*. Valmennus-trio. <https://valmennustrio.fi/blogit/yhteistyotaito-on-tyoyhteisossa-taidoista-tarkeimpia/>
- Isoherranen, K., Rekola, L., & Nurminen, R. (2008). *Enemmän yhdessä – moniammatillinen yhteistyö*. WSOY Oppimateriaalit.
- Jyväskylän yliopisto. (18.12.2023). *Tutkimusmenetelmät ja tutkimusaineistot*. <https://openscience.jyu.fi/fi/opetus/perustutkinto-opiskelijat/opiskelumateriaalit/kirjastotuutori/2-hae-lahteet/nain-loydat-tietoa-tutkimusmenetelmista>
- Karjalainen, K-M., Tarvainen, J., Luovijärvi, T., Väisänen, T., Lumi-Aho, M., Levander, T., Kortekallio, J., & Rautiainen, M. (16.11.2023). *Lukijan kynä: Suomenhevoskasvattajien tilanne kestävämmällä pohjalla*. Hevosurheilu. <https://www.hevosurheilu.fi/lisaa/blogit/lukijan-kyn%C3%A4-suomenhevoskasvattajien-tilanne-kest%C3%A4m%C3%A4tt%C3%B6m%C3%A4ll%C3%A4-pohjalla>
- Killeri. (i.a.). *Keskisuomalainen Derby ja Tammaderby*. <https://www.killeri.fi/raviurheilu/derby.html>
- Kurki, A-L., Uusitalo, H., Nykänen, M., Mattila-Holappa, P., & Saari, E. (i.a.). *Käytännön työkaluja yhteistyöhön*. Työväen Sivistysliitto (TSL). <https://tyo.tyoelamanverkko-opisto.fi/kaytannon-tyokaluja-yhteistyohon/>
- Leinonen, L. (5.5.2023). *Mikä on työyhteisön kehittämissuunnitelma? Nämä asiat sinun tulee tietää*. Koulutus.fi. <https://www.koulutus.fi/artikkelit/mika-on-tyoyhteison-kehittamissuunnitelma-nama-asiat-sinun-tulee-tietaa-23081>
- Lernå, O. (31.1.2018). *Tolv kallblod klara för Vincennes*. Sulkysport. <https://sulkysport.se/tolv-kallblod-klara-for-vincennes/>
- Metsämuuronen, J. (2008). *Laadullisen tutkimuksen perusteet*. International Methelp.
- Min Andel. (2023). *Svensk Travsport idag – Nya stjärnor och spännande lopp*. <https://minandel.se/svensk-travsport/>
- Mäkelä, J. (21.2.2022). *Kaikkien aikojen paras suomenhevonen Viesker on kuollut – IS Ravit kertoo*. MT Hevoset. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/hevoset/f483f9b5-fb92-59e9-9efa-dbd9344f093>

- Mäkisalo, M. (2003). *Yhdessä onnistumme: Opas työyhteisön kehittämiseen ja hyvinvointiin*. Tammi.
- Mönkkönen, K. & Roos, S. (2023). *Työyhteisötaidot digiajassa*. Gaudeamus.
- Nordic King Ravit. (i.a.). *Nordig King*. <https://nordicking.fi/nordic-king/>
- Nordgen. (13.4.2021). *Svensk kallblodig travare*. <https://www.nordgen.org/vara-lantrasdjur/svensk-kallblodig-travare/>
- Nordiska Trvmuseet. (i.a.). *Hall Of Fame: Järvsöfaks*. <https://trvmuseet.com/hall-of-fame/jarvsorefaks/>
- Närhinen, K. (4.5.2022a). *Norjalainen huippuvalmentaja Öystein Tjomsland teki suomenhevoskaupat Pekka Lillbackan kanssa*. MT Hevoset. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/hevoset/318a6848-3f81-436c-b076-bce470029c7e>
- Närhinen, K. (28.5.2022b). *ST solmi yhteistyösopimuksen Svenska Spel Sport & Casino kanssa*. MT Hevoset. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/hevoset/5a1426ed-fd20-4835-9c74-9d59ad35dfce>
- Närhinen, K. (10.10.2023a). *Hevosten astutusmäärät laskivat huomattavasti – suomenhevosen kriittinen raja alittumassa*. MT Hevoset. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/hevoset/cee34bca-7598-49ee-a86f-e6acd67d1c22>
- Närhinen, K. (8.2.2023b). *Norjalainen menestysvalmentaja: ”Onhan se kumma, ettei suomenhevosilla saa ajaa kilpaa tavallisissa kylmäverilähdöissä Norjassa ja Ruotsissa*. MT Hevoset. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/hevoset/5d546c6c-b13b-4ffc-9be5-dcb446e7e351>
- Närhinen, K. (30.9.2023c). *Norjassa valmennettu superlahjakas suomenhevonen herättää ihastusta ja keskustelua – kaatavatko Weikko ja Öystein raja-aidat?* MT Hevoset. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/hevoset/941af913-343e-471c-9f18-820b4cf0cc74>
- Pesu, V. (2008). *Raviurheilun maailma*. Mäntykustannus.
- Ravikeskus Keskinen. (i.a.-a). *Ruunaruhtinaskilpailun info*. <https://yliyieskanravit.fi/ruunakunkkarit/ruunaruhtinuuskilpailu-info>
- Ravikeskus Keskinen. (i.a.-b). *Ruunaruhtinaskilpailun voittajat*. <https://yliyieskanravit.fi/ruunakunkkarit/ruunaruhtinaskilpailun-kunniataulukko>
- Ringelien, A. (i.a.). *Om Bjerkebanen*. Bjerkebanen. <http://www.bjerke.no/Om-Travbanen/>
- Runsten, K. (4.7.2018). *Ruotsi voi avata ykkössarjan kilpailuja suomenhevosille – alemmille sarjoille yhä tiukka ei*. MT Hevoset. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/hevoset/58b708fd-7c6b-52dc-b532-df79f84fcfc7>

- Ruusuvuori, J., Nikander, P., & Hyvärinen, M. (2011). *Haastattelun analyysi*. Vastapaino.
- Saastamoinen, M. (2007). *Suomenhevonen*. Suomen Hippos.
- Sleipner. (i.a.-a). *Avelsplan för kallblodstravaren*.
<https://www.kallblodstravaren.se/avel/avel/avelsplan/>
- Sleipner. (i.a.-b). *Bli medlem i Sleipner!*. <https://www.kallblodstravaren.se/om-sleipner/medlemskap/bli-medlem/>
- Sleipner. (i.a.-c). *Om hästen Järvsöfaks*. <https://www.kallblodstravaren.se/stiftelsen-jarvsorefaks/om-stiftelsen/om-hasten-jarvsorefaks/>
- Sleipner. (i.a.-d) *Rasbeskrivning*. <https://www.kallblodstravaren.se/avel/om-rasen/rasbeskrivning/>
- Sleipner. (i.a.-e). *Stadgar för Travklubben Sleipner*. <https://www.kallblodstravaren.se/om-sleipner/foreningen/stadgar/>
- Sulkysport. (i.a.). *Unik lista: Alla kallblod under 1.20*. <https://sulkysport.se/tema/unik-lista-alla-kallblod-under-1-20/>
- Suomenhevosliitto. (i.a.-a). *Tietoa suomenhevosesta*.
<https://suomenhevosliitto.fi/suomenhevonen/tietoa-suomenhevosesta/>
- Suomenhevosliitto. (i.a.-b). *Yhdistys*. <https://suomenhevosliitto.fi/yhdistys/>
- Suomen Hippos. (i.a.-a). *Hevosten ravitilastot*. Valitut muuttajat: koko ura, koko vuosi, suomenhevonen ja paras autoaika.
<https://heppa.hippos.fi/heppa/statistics/RacingStatisticsHorse.html>
- Suomen Hippos. (i.a.-b). *Hevosten ravitilastot*. Valitut muuttajat: 2011–2023, koko vuosi, 2006–2020, suomenhevonen, voittosumma/paras aika.
<https://heppa.hippos.fi/heppa/statistics/RacingStatisticsHorse.html>
- Suomen Hippos. (i.a.-c). *Ikäluokkakilpailuja 2023, suomenhevoset*.
<https://www.hippos.fi/raviurheilu/raviurheilu-lajina/suurkilpailut-ikaluokkalahdot/ikaluokkakilpailut-2022-suomenhevoset/>
- Suomen Hippos. (i.a.-d). *Kansainvälinen raviurheilu*.
<https://www.hippos.fi/raviurheilu/raviurheilu-lajina/kansainvalinen-raviurheilu/>
- Suomen Hippos. (i.a.-e). *Raviurheilu lajina*. <https://www.hippos.fi/raviurheilu/raviurheilu-lajina/>
- Suomen Hippos. (i.a.-f). *Raviurheilun historia Suomessa*.
<https://www.hippos.fi/vastuullisuus/tietoa-hevosalasta/raviurheilun-historia-suomessa/>

- Suomen Hippos. (i.a.-g) *Raviurheilun ja hevoskasvatuksen strategia 2021–2024* [Power-Point]. https://www.hippos.fi/uploads/sites/1/2021/02/9de3a808-raviurheilun-hevoskasvatuksen_strategia_2021-24.pdf
- Suomen Hippos. (i.a.-h) *Suomenhevonen*. <https://www.hippos.fi/suomenhevonen/>
- Suomen Hippos. (i.a.-i). *Suomen raviradat*. <https://www.hippos.fi/raviurheilu/raviurheilulajina/suomen-raviradat/>
- Suomen Hippos. (i.a.-j). *Suurkilpailut, ikäluokkalähdöt & ennakkomaksulliset kilpailut*. <https://www.hippos.fi/raviurheilu/raviurheilulajina/suurkilpailut-ikaluokkalahdot/>
- Suomen Hippos. (2014). *Kuninkuusravit – Suomalainen menestystarina* [video]. YouTube. <https://www.youtube.com/watch?v=O8jGx-4byY8&t=301s>
- Suomen Hippos. (14.2.2020). *Suomenhevoset matkaavat Pariisiin – esittelyssä Pariisin kylmäveriottelun osallistujat*. <https://www.hippos.fi/raviurheilu/suomenhevoset-matkaavat-pariisiin-esittelyssa-pariisin-kylmaveriottelun-osallistujat/>
- Suomen Hippos. (21.2.2022a). *Kuningas Viesker 20.6.1989 – 21.2.2022*. <https://www.hippos.fi/raviurheilu/kuningas-viesker-20-6-1989-21-2-2022/>
- Suomen Hippos. (14.6.2022b). *Yhteistyö mahdollistaa Kannuksen kesäravit*. <https://www.hippos.fi/raviurheilu/yhteistyo-mahdollistaa-kannuksen-kesaravit/>
- Suomen Hippos. (24.10.2023a). *Suomen Hippoksen hallituksen kokoustiedote 24.10. – Hallituksen päätös Mikkelin raviradan 21.10.2023 Kavioliiga-ravien peruuttamisen seurauksista: Muut asiat kokouksesta*. <https://www.hippos.fi/suomen-hippos/hallituksen-kokoustiedote-24-10/>
- Suomen Hippos. (25.10.2023b). *Vuoden 2024 ravikilpailukalenteri on julkaistu*. <https://www.hippos.fi/raviurheilu/vuoden-2024-ravikilpailukalenteri-on-julkaistu/>
- Svenska Kallblodsklassikerna. (2020). *Anmäl till de kallblodiga unghästarnas största lopp!*. <https://kallblodsklassikern.se/>
- Svensk Travsport. (i.a.-a). *Basorganisationer*. <https://www.travsport.se/svensk-travsport/travsporten-i-sverige/basorganisationer/>
- Svensk Travsport. (i.a.-b). *Den svenska travsporten*. <https://www.travsport.se/svensk-travsport/travsporten-i-sverige/den-svenska-travsporten/>
- Svensk Travsport. (i.a.-c). *Efter travkarriären*. <https://www.travsport.se/hastvalfard/travsporten-och-djurskyddet/efter-travkarriaren/>
- Svensk Travsport. (i.a.-d). *Hästarna*. <https://www.travsport.se/svensk-travsport/travsporten-i-sverige/hastarna/>

- Svensk Travsport. (i.a.-e). *Topplistor*. Valitut muuttajat: Häst, vinstrikaste/snabbaste, 2011–2023, kallblod, alla/3-åriga/4-åriga/5-åriga. <https://sportapp.travsport.se/topplists?categoryId=1&typeld=3&list=V&year=2023&breed=K&gender=A&age=A&homeTrack=S&raceOnTrack=A&typeOfRace=B&sulkyOrMonte=B&ret urnNumberOfEntries=10>
- Svensk Travsport. (i.a.-f). *Travsportens aktiva*. <https://www.travsport.se/svensk-travsport/travsporten-i-sverige/travsportens-aktiva/>
- Svensk Travsport. (i.a.-g). *Tävlingarna*. <https://www.travsport.se/svensk-travsport/travsporten-i-sverige/tavlingarna/>
- Svensk Travsport. (i.a.-h). *1900–1949*. <https://www.travsport.se/svensk-travsport/travsportens-historia/1900-1949/>
- Svensk Travsport. (i.a.-i). *1950–1999*. <https://www.travsport.se/svensk-travsport/travsportens-historia/1950-1999/>
- Svensk Travsport. (i.a.-j). *2000-*. <https://www.travsport.se/svensk-travsport/travsportens-historia/2000-/>
- Svensk Travsport. (13.10.2023). *Kallblodstravarnas betäckningssiffror 2023 håller ställningar*. <https://www.travsport.se/arkiv/nyheter/2023/oktober/kallblodstravarnas-betackningssiffror-2023-haller-stallningarna/>
- Teivon Ravikeskus. (2020). *HögforsGST Kriterium suomenhevosille*. <https://www.teivo.fi/kilpailut/kriterium/>
- Tiililä, M. (2016). *Innosta onnistumaan – yhdessä!* Kauppakamari.
- Toivonen, V. (28.2.2021). *Menestysvalmentajalta suorat sanat ravureiden risteyttämisestä: ”Suomenhevonen täytyy pitää puhtaana”*. Iltalehti. <https://www.iltalehti.fi/ravit/a/e4714070-7035-4648-9511-63380f0924e7>
- Trava På!. (i.a.). *Travsportens historia i korthet*. <https://www.travapa.se/travhistoria.html>
- Travsidan Qhurth. (i.a.-a). *Alm Svartens Äreslöp*. <https://qhurth.com/trav/lopp/tgn.htm>
- Travsidan Qhurth. (i.a.-b). *Hoppekriterium – Kallblod*. <https://qhurth.com/trav/lopp/hoppekriteriumnorskkalla.htm>
- Travsidan Qhurth. (i.a.-c). *Norsk Hoppederby – kallblod*. <https://qhurth.com/trav/lopp/hoppederbynorskkalla.htm>
- Travsidan Qhurth. (i.a.-d). *Norsk Travderby – kallblod*. <https://www.qhurth.com/trav/lopp/derbynorskkalla.htm>

Travsidan Qhurth. (i.a.-e). *Norsk Travkriterium – kallblod*.
<https://qhurth.com/trav/lopp/kriteriumnorskkalla.htm>

Travsidan Qhurth. (i.a.-f). *Norsk Trav Oaks – kallblod*.
<https://qhurth.com/trav/lopp/norsktravoakskalla.htm>

Uusitalo, T. (21.2.2022). *Kaikkien aikojen suomenhevonen on kuollut – ”Viesker oli koko kansan hevonen”*. Yle. <https://yle.fi/a/3-12328095>

Veikle Balder. (i.a.). *Foreningen for kaldblodshesten*.
<https://www.veiklebalder.no/kaldblodshesten/#>

Vilka, H. (2021a). *Näin onnistut opinnäytetyössä: Ratkaisut tutkimuksen umpikujiin*. PS-kustannus.

Vilka, H. (2021b). *Tutki ja kehitä* (5. päivitetty painos). PS-kustannus.

Wången. (i.a.). *Internationellt*. <https://www.wangen.se/om-oss-riksanlaggningen-wangen/internationellt/>

Åge, L-J. (2020). *Happy happy: Viisi askelta yhteisymmärrykseen kenen hyvänsä kanssa* (A, Lahdelma, käänt.). Docento. (Alkuperäinen teos julkaistu 2019).

LIITTEET

Liite 1. Kehittämissuunnitelma

Liite 2. Utvecklingsplan

Liite 3. Haastattelukysymykset suomeksi

Liite 4. Haastattelukysymykset ruotsiksi

Liite 1. Kehittämissuunnitelma

Heidi Jääskeläinen

Kilpailuyhteistyö pohjoismaisessa kylmäveriraviurheilussa

Kehittämissuunnitelma

1/2024

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO JA TYÖN TAUSTAA	2
2	POHJOISMAISEN KYLMÄVERIRAVIURHEILUN KEHITTÄMISKOHTEET	3
2.1	Kylmäveriraviurheilu.....	3
2.2	Suomenhevonen ja kylmäverinen.....	4
2.3	Järjestöt ja organisaatiot	5
2.4	Yhteistyö	7
	LÄHTEET	9

1 JOHDANTO JA TYÖN TAUSTAA

Kehittämissuunnitelma perustuu Heidi Jääskeläisen opinnäytetyöhön ”Yhteistyö pohjoismaisessa kylmäveriraviurheilussa”. Opinnäytetyössä tutkittiin kylmäveriraviurheilun nykytilaa Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa, ja miten sitä voitaisiin tulevaisuudessa kehittää. Maiden välinen yhteistyö oli opinnäytetyön kannalta keskeinen teema. Kehittämissuunnitelma on tehty haastattelututkimuksella kerätyn aineiston pohjalta.

Raviurheilussa kilpaillaan lämminverisillä ympäri maailmaa, mutta Suomessa, Ruotsissa ja Norjassa on mahdollista kilpailla myös kylmäverisillä ja suomenhevosilla. Kylmäveriraviurheilu onkin raviurheilun pohjoismainen erikoisuus. Jotta kylmäveriraviurheilussa voitaisiin saavuttaa kansainvälisesti korkein mahdollinen urheilullinen taso, tulisi maiden välisen yhteistyön olla tärkeässä roolissa. Ruotsi ja Norja tekevät enemmän yhteistyötä keskenään, mutta Suomi on jäänyt tässä yhteistyössä sivuun. Esimerkiksi kylmäverisillä on Ruotsissa ja Norjassa yhteinen jalostussuunnitelma ja ne voivat kilpailla kummassakin maassa ilman rajoituksia. Kylmäveriset saavat kilpailla Suomessa ikäluokkalähtöjä ja muutamaa muuta poikkeusta lukuun ottamatta lähes jokaisessa lähdössä, mutta vastaavasti Ruotsissa ja Norjassa suomenhevonen saa kilpailla vain muutamassa avoimen sarjan kilpailussa (Runsten, 2018). Yhteistyössä on kyse muustakin kuin maiden erilaisista kilpailumahdollisuuksista, mutta tässä yhteydessä asia on hyvin keskeinen.

Kylmäveriraviurheilu on aiheena hyvin tunteita herättävää, siitä keskustellaan paljon ja sen kehittäminen herättää mielipiteitä puolesta ja vastaan. Suomi, Ruotsi ja Norja kokevat tilanteen hyvin eri tavalla, ja Suomessa ongelmaa pidetään isompana kuin naapurimaissa. Kylmäverinen ja suomenhevonen nähdään usein toisilleen uhkana eikä mahdollisuutena.

Historiassa suomalaiset kävivät kilpailemassa Ruotsissa jo 1800-luvun lopulta asti, ja kilpaileminen oli aktiivisinta 1920-luvulla (Pesu, 2008, s. 191). Kuitenkin vuonna 1936 tullut tuontikielto Ruotsiin lopetti kilpailuyhteistyön, ja tänä päivänä, noin sata vuotta myöhemmin, tilanne on edelleen sama, ja suomenhevoset eivät saa edelleenkään kilpailla Ruotsissa ja Norjassa muutamia lähtöjä lukuun ottamatta eikä maiden välistä yhteistyötä ole saatu aikaiseksi. Kylmäverinen ja suomenhevonen ovat eri rotuja, jolla Ruotsissa ja Norjassa perustellaan, miksi hevoset eivät saa laajempaa kilpailuoikeutta siellä.

2 POHJOISMAISEN KYLMÄVERIRAVIURHEILUN KEHITTÄMISKOHTEET

2.1 Kylmäveriraviurheilu

Nykytila: Suomalainen, ruotsalainen ja norjalainen raviurheilu poikkeavat hieman toisistaan kylmäveriraviurheilussa. Suurimmat erot ovat, että kylmäveriset aloittavat kilpauransa aiemmin, jolloin myös suurimmat ikäluokkakilpailut Kriterium ja Derby ajetaan vuotta aiemmin. Kylmäveristen Kriterium ja Derby ajetaan Ruotsissa ja Norjassa 3- ja 4-vuotiaille, kun suomenhevosten vastaavat kilpailut Suomessa ovat 4- ja 5-vuotiaille.

Kuninkuusravit ovat Suomen suurin ravitapahtuma sekä suomenhevosten suurin kilpailu, johon kylmäveriset eivät saa osallistua. Jos Kuninkuusraveja ei oteta huomioon, jokaisen maan suurin kilpailu ajetaan mailin ryhmäajona ja niihin saavat osallistua sekä suomenhevokset että kylmäveriset. Suomessa se on Nordic King, Ruotsissa Elitkampen ja Norjassa Alm Svarten Æresløp, ja ne kuuluvat huippuhevosten kilpailukalentereihin. Jokainen näistä kilpailuista tuntee suomalaisia, ruotsalaisia ja norjalaisia voittajia.

Suomessa kylmäveriset saavat kilpailla lähes kaikissa lähdöissä lukuun ottamatta ikäluokkalähtöjä, Kuninkuusraveja ja joitakin muita lähtöjä. Lähdöt ovat pääasiassa etusijalla Suomessa syntyneille, jolloin kylmäveriset saavat osallistua, kun suomenhevosia ei ole ilmoitettu täyden lähdön verran, jolloin ne mahtuvat mukaan. Ruotsissa ja Norjassa kylmäveriset saavat kilpailla syntymämaahan katsomatta vapaasti, ja ne saavat kilpailla kummankin maan ikäluokkakilpailuissa. Näin ollen hevosilla on esimerkiksi mahdollista kilpailla Kriterium ja Derby kahteen kertaan. Suomenhevosten kilpailumahdollisuudet Ruotsissa ja Norjassa rajoittuvat muutamiin avoimiin lähtöihin, jotka pääasiassa ovat suurkilpailuja. Tosin Ruotsissa ja Norjassa on ajettu myös lähtöjä, jotka ovat olleet avoimia myös suomenhevosille, mutta niihin ei kuitenkaan ole ollut osallistujia Suomesta.

Kehittämisehdotukset: Kylmäveriraviurheilun tulevaisuus näyttää valoisalta lajin sisällä, ja se pidetään elinvoimaisena, kun taataan monipuoliset kilpailumahdollisuudet nuorille ja vanhemmille hevosille sekä ammattilaisille ja amatööreille. Kylmäverinen ja suomenhevo-

nen ovat helpommin lähestyttäviä kuin lämminveriset ravihevokset ja kiinnostavat enemmän raviurheilun ulkopuolisia ihmisiä, joita olisi mahdollista saada lajin pariin. Lajin pariin tulevat uudet henkilöt omistajan, ohjastajan, hoitajan ja valmentajan roolissa voisi tuoda mukanaan myös uusia ideoita, jolloin myös heitä olisi hyvä saada mukaan päätöksentekoon. Näillä henkilöillä voisi olla uusia ideoita kehittää lajia.

Kylmäveriraviurheilulla on pitkä historia jokaisessa maassa, ja raviurheilu on lähtenyt siitä liikkeelle Pohjoismaissa. Kuitenkin olisi hyvä miettiä, onko järkevää jäädä liikaa historiaan kiinni, koska aina on tehty samalla tavalla, vai miettiä, millaisia mahdollisuuksia lajilla olisi kehittyä, jos uskallettaisiin kokeilla jotain uutta. Esimerkiksi olisiko rahapeliyhtiöiden mahdollista tarjota enemmän vedonlyöntiä kylmäveristen kilpailuihin muissa maissa sen sijaan, että lyödään vetoa Australian peitsarilähtöihin.

2.2 Suomenhevonen ja kylmäverinen

Nykytila: Suomenhevosessa ja kylmäverisessä on sekä yhtäläisyyksiä että eroja. Ne eroavat toisistaan geeniperimän, rotumääritelmän ja alkuperän perusteella. Yhtäläisyyksiä puolestaan on hevosten hyvin samantyyppinen historia, kun kummankin hevosen alkuperäinen käyttötarkoitus on ollut työhevonen. Kylmäverinen erotettiin omaksi roduksi pohjoisruotsalaisesta työhevosesta vuonna 1983. Suomenhevosen kantakirja perustettiin vuonna 1907, ja sitä on jalostettu puhtaana rotuna yli sata vuotta neljälle eri jalostussuunnalle. Suomenhevosen juoksija kantakirja perustettiin vuonna 1965. Kummankin rodun kilparatojen ja jalostuksen jättiläiset Viesker ja Järvsöfaks ovat olleet rotujensa legendat jo eläessään. Ne hallitsivat kylmäveriraviurheilua omana aikanaan ja niiden merkitys jalostukseen on ollut merkittävä.

Ravikilpailutuloksien historiasta nousee esille se, että suomenhevonen alitti tähtijuoksijana pidetyn rajan 1.30 vuonna 1929, ja kylmäverinen vasta vuonna 1965. Kylmäverinen kehittyi juoksijana nopeammin verrattuna suomenhevoseseen, sillä kylmäverinen alitti superjuoksijarajan 1.20 aiemmin vuonna 2000 ja suomenhevonen vuonna 2002. Kylmäverinen kehittyi tähtijuoksijasta superjuoksijaksi 35 vuodessa, kun suomenhevoselta aikaa kului 73 vuotta. Tänä päivänä superjuoksijoita on 23 suomenhevosta ja yli kolmekymmentä kylmäveristä.

Kehittämisehdotukset: Vaikka suomenhevonen ja kylmäverinen ovat eri rotuja, ovat ne kilpahevosina hyvin tasavertaisia keskenään. Kylmäverinen saattaa vastata valmennukseen nopeammin ja nuorempana kuin suomenhevonen, mutta niillä myös aloitetaan kilpailemaan aikaisemmin. Kun tarkastellaan suomenhevosen ja kylmäverisen nopeustilastoja eri vuosilta, voidaan huomata, että tilastot ovat hyvin samanlaisia ja eri vuosien hallitsija on ollut vuoden mukaan suomalainen, ruotsalainen tai norjalainen. Tästä voidaan johtopäätöksenä ajatella hevosten olevan ominaisuuksiltaan samankaltaisia eikä esimerkiksi niin, että toinen rotu olisi hallinnut suvereenisti.

Aikoinaan Suomessa alettiin kirjoittaa sarjoja kylmäverisille, koska ajateltiin, että suomenhevonen on kylmäverinen. Ajan kuluessa tämä on haluttu säilyttää, koska ajateltiin sen edesauttavan pohjoismaisen yhteistyön luomisessa ja kehityksessä kylmäveriraviurheilussa. Onkin hyvin erikoista, että Suomi, Ruotsi ja Norja näkevät tilanteen niin eri tavoin. Suomessa suomenhevonen ja kylmäverinen katsotaan niin tasavertaisiksi rodusta riippumatta, että hevoset saavat kilpailla keskenään lähes jokaisessa lähdössä. Ruotsissa ja Norjassa puolestaan hevoset ovat niin erilaisia, että ne eivät voi kilpailla tasavertaisina toisiaan vastaan. Kuitenkin hevoset ovat tasavertaisia, kun saavutetaan absoluuttinen huipputaso, jolloin ne voivat kilpailla toisiaan vastaan maasta riippumatta maiden suurimissa kilpailuissa.

Suomenhevosta arvostetaan, kunnioitetaan ja ihannoidaan Ruotsissa ja Norjassa, mutta samalla siihen suhtaudutaan myös pelonsekaisesti. Kylmäveriset ovat saaneet kilpailla Suomessa jo pitkään, minkä takia niihin on totuttu, mutta samalla ollaan huolissaan suomenhevosen aseman säilymisestä. Suomenhevosta ja kylmäveristä ei pitäisi nähdä toisilleen uhkana, vaan ne voisivat olla toinen toisillensa suuri mahdollisuus kansainvälisestikin.

2.3 Järjestöt ja organisaatiot

Nykytila: Jokaisella maalla on omat keskus- ja kylmäverijärjestönsä. Suomella ne ovat Suomen Hippos ry ja Suomenhevosliitto ry, Ruotsilla Svensk Travsport ja Travklubb Sleipner ja Norjalla Det Norske Travselsskap ja Veikle Balder. Keskusjärjestöt vastaavat ravikilpailutoiminnasta omassa maassaan ja kylmäverijärjestöt huolehtivat oman rotunsa asioista ja eduista. Ruotsissa Travklubb Sleipner on yksi Svensk Travsportin etujärjestöis-

tä, ja heillä on myös äänioikeus neuvostossa (Svensk Travsport, i.a.). Norjassa Veikle Balder on yksi Det Norske Travselkapin yhteistyöorganisaatioista sekä Det Norske Travselkapin neuvotteluelin (Veikle Balder, i.a.). Suomessa Suomenhevosliitto ry on Suomen Hippos ry:n jäsen, ja se edustaa suomenhevosta sen kaikissa käyttömuodoissa (Suomenhevosliitto, i.a.).

Suomenhevosliiton tavoitteena on: lisätä suomenhevosen arvostusta ja käyttömuotoja; turvata alkuperäisrodun sukujen ja jalostuslinjojen säilyminen ja vaikuttaa suomenhevosen jalostukseen ja kasvatukseen niin, että suomenhevonen tulee säilymään puhtaana rotuna; lisätä yhteistyötä eri suomenhevosjärjestöjen kesken; käydä keskustelua raviratojen kanssa puhtaista suomenhevoslähdeistä sekä kartoittaa kilpailuyhteistyömahdollisuuksia muiden Pohjoismaiden kanssa (Suomenhevosliitto, i.a.).

Travklubb Sleipner ajaa kylmäveristen asiaa sekä kilparadoilla että jalostuksessa (Sleipner, i.a.). Heidän tavoitteenansa on edistää kylmäveriravurin kehitystä seuraavin keinoin: edistää kylmäveristen jalostusta, jotta saadaan monipuolisia käyttöhevosia; mahdollistaa kylmäveristen kilpailumahdollisuudet yhdessä Svensk Travsportin kanssa; levittää tietoa kylmäverisestä ja hankkia lisää kylmäverisistä kiinnostuneita henkilöitä mukaan toimintaan sekä ylläpitää koulutus- ja nuorisotoimintaa kylmäverikulttuurin säilyttämiseksi.

Myös Veikle Balder ajaa kylmäveristen asiaa sekä kilparadoilla että jalostuksessa (Veikle Balder, i.a.). Sen tavoitteena on edistää kiinnostusta kylmäverisiä kohtaan. Tarkemmin tavoitteiksi on määritelty: edistää kylmäverihevosten jalostusta, joka turvaa hevosen monipuolisuuden; hoitaa ja parantaa kylmäveristen kilpailumahdollisuuksia; levittää tietoa kylmäverisistä ja kerätä kylmäverisistä kiinnostuneita ihmisiä yhteen sekä vastata koulutuksista ja nuorisotyöstä. Veikle Balder vastustaa kaikkea, mikä voi heikentää kylmäverisen asemaa kansallisena hevosrotuna.

Kehittämissuhteet: Jokaisella kolmella maalla on velvollisuus pitää huolta omasta rodustaan, sen tulevaisuudesta, kehittymisestä ja säilymisestä. Kuitenkin maat voisivat yhdistää voimansa, ja muodostaa pohjoismaisen kylmäveriraviurheiluyhteisön, jossa asioita tehtäisiin, edistettäisiin ja kehitettäisiin myös pohjoismaisella tasolla yhteisesti. Yhteisön hallitus voisi koostua jokaisen maan keskusjärjestöjen sekä kylmäverijärjestöjen edustajis-

ta. Jäsenet voisivat toimia lähtökohtaisesti oma rotunsa keskiössä mutta yhteistyö hengessä kokonaisuuden kannalta. Kylmäveriharrastajat ovat maailmassa suhteellisen pieni joukko, jolloin pitäisi miettiä, kannattaako pienten joukkojen toimia itsenäisesti vai olisiko heidän mahdollista yhdistää voimansa entistä paremmin yhteisen hyvän saavuttamiseksi sekä lajin tulevaisuuden turvaamiseksi.

2.4 Yhteistyö

Yhteistyön teoria: Yhteistyön perusajatuksena on yhteinen tavoite, joka ensin tunnustetaan ja sen jälkeen saavutetaan mahdollisimman onnistuneesti ja tehokkaasti (Isoherranen ym. 2008, s. 27–28). Yhteistyön tavoitteena on saavuttaa tilanne, jossa kaikki osapuolet voittavat ja pyrkivät yhteiseen hyötyyn. Yhteistyö eri toimijoiden välillä perustuu vastavuoroisuuteen, jossa osapuolet sekä antavat että saavat (Ilmakangas, 2020). Jokaisen osapuolen on tunnettava hyötyvänsä siitä ja voivansa olla hyödyksi toisille. Muuten yhteistyösuhde voi tuntua turhalta, koska asioita on usein helpompi tehdä yksin. Ennen yhteistyön muodostamista osapuolten tulee miettiä, mitä he voivat antaa toisille osapuolille, ja mitä he odottavat saavansa takaisin

Yleisellä tasolla yhteistyön haasteita ovat yhteisen päämäärän ja tavoitteen puute tai sen epämääräinen ilmaisutapa, henkilöiden välinen huono henkilökemia, tiedonkulku on puutteellista, sitoutumattomuus päätöksentekoon sekä epäselvä päätöksenteko, motivaation puute ja se, ettei kyetä ratkaisemaan ongelmia (Mäkisalo, 2003, s. 111–112). Jotta yhteistyö voisi toimia hyvin, on osapuolten osattava selvittää ristiriita- ja konfliktitilanteet mahdollisimman hyvin ja sujuvasti. Rehellinen ja avoin ilmapiiri yhteistyön luomiseksi ja sen ylläpitämiseksi ovat tärkeässä roolissa yhteistyön onnistumisen kannalta.

Kehittämisehdotukset: Kylmäveriraviurheilun kannalta yhteistyö tulee olemaan välttämättöntä tulevaisuudessa, jotta laji pysyy elinvoimaisena ja kehityskelpoisena. Avoin yhteistyö maiden välillä voisi luoda uusia kilpailumahdollisuuksia, mutta myös uusia vaihtoehtoja lajin rahoitukselle eri muodoissa. Muita mahdollisuuksia voisi olla kylmäveristen ja suomenhevosten kilpailumahdollisuudet kaikissa maissa, yhteiset kansainväliset kilpailut, yhteistyökumppanit ja sponsorit sekä avoin hevoskauppa yli maarajojen Pohjoismaissa. Yhteistyöllä voisi olla mahdollista turvata lajin tulevaisuus entistä paremmin.

Tällä hetkellä maiden välinen yhteistyö koetaan eri tavalla eri maissa. Yhteistyö koetaan toisessa paikassa riittäväksi sellaisena kuin se nyt on, kun taas toisessa puolestaan yksipuoliseksi ja kapeaksi. Jotta yhteistyö voitaisiin saavuttaa, tulisi maiden välisen kommunikoinnin olla entistä avoimempaa ja silloin pitäisi olla myös halu saavuttaa yhteinen päämäärä. Mahdollinen yhteinen päämäärä pitäisi löytää mahdollisimman nopeasti, koska yhteistyön seurauksena vaadittaviin toimenpiteisiin kuluisi todennäköisesti aikaa ja tulokset saattaisivat näkyä vasta vuosien päästä.

Yhteistyöstä ei voi olla koskaan haittaa, jos se on oikeasti aitoa yhteistyötä, se hyödyttää kaikkia osapuolia ja vie asioita eteenpäin.

LÄHTEET

- Ilmakangas, V. (12.1.2020). *Yhteistyötaito on työyhteisössä taidoista tärkeimpiä*. Valmennustrio. <https://valmennustrio.fi/blogit/yhteistyotaito-on-tyoyhteisossa-taidoista-tarkeimpia/>
- Isoherranen, K., & Rekola, L., & Nurminen, R. (2008). *Enemmän yhdessä – moniammatillinen yhteistyö*. WSOY Oppimateriaalit.
- Mäkisalo, M. (2003). *Yhdessä onnistumme: Opas työyhteisön kehittämiseen ja hyvinvointiin*. Tammi.
- Pesu, V. (2008). *Raviurheilun maailma*. Mäntykustannus.
- Runsten, K. (4.7.2018). *Ruotsi voi avata ykkössarjan kilpailuja suomenhevosille – alemmille sarjoille yhä tiukka ei*. MT Hevoset. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/hevoset/58b708fd-7c6b-52dc-b532-df79f84fcfc7>
- Sleipner. (i.a.). *Stadgar för Travklubben Sleipner*. <https://www.kallblodstravaren.se/om-sleipner/foreningen/stadgar/>
- Suomenhevosliitto. (i.a.). *Yhdistys*. <https://suomenhevosliitto.fi/yhdistys/>
- Svensk Travsport. (i.a.). *Basorganisationer*. <https://www.travsport.se/svensk-travsport/travsporten-i-sverige/basorganisationer/>
- Veikle Balder. (i.a.). *Foreningen for kaldblodshesten*. <https://www.veiklebalder.no/kaldblodshesten/#>

Heidi Jääskeläinen

Tävling samarbete inom nordiska kallblodssporten

Utvecklingsplan

1/2024

GRATTIS
TILL
SEGERN
DALATRAVET
KOMME

INNEHÅLL

1	INTRODUKTION OCH BAKGRUNDSINFORMATION	2
2	UTVECKLINGSFÖRSLAG INOM NORDISKA KALLBLODSSPORT	3
2.1	Kallblodsporten.....	3
2.2	Finska, svenska och norska kallblod.....	4
2.3	Organisationer	5
2.4	Samarbete.....	7
	KÄLLOR	9

1 INTRODUKTION OCH BAKGRUNDSINFORMATION

Utvecklingsplan grundar sig Heidi Jääskeläinens examensarbete "Samarbete inom nordiska kallblodsporten". I examensarbete forskade om kallblodsports nuförtiden och hur det skulle utvecklas i framtiden. Samarbete mellan länderna var examensarbetes centrala tema. Samarbete har behandlats endast i tävlingar, och avel är avgränsad utanför arbetet. Utvecklingsplan har gjort utifrån svaren från intervjuundersökningen.

Inom travsport tävlar varmblod över hela världen, men i Finland, Sverige och Norge har möjlighet tävlat också med finska, svenska och norska kallblod. Kallblodsporten är travsportens nordiska specialitet. Att kallblodsporten kan uppnå högsta nivå internationellt, borde samarbete mellan länderna vara jätteviktig. Sverige och Norge samarbetar mer tillsammans men Finland är inte riktigt med. Till exempel Sverige och Norge har gemensam avelsplan för kallblod och svenska och norska kallblod kan tävla utan gränser i båda länder. Svenska och norska kallblod får tävla i Finland nästan alla lopp utan Kungstravet, årgångslopp och några andra lopp, men finska kallblod får inte tävla i Sverige eller Norge än bara några högsta klasslopp (Runsten, 2018). Samarbete tillhör mycket annat också än bara tävlingsmöjligheter men i detta sammanhang är det mycket viktigt.

Kallblodsporten är ett mycket känslomässigt ämne, det diskuteras mycket samt de relaterade förändringarna väcker starka åsikter för och emot. Finland, Sverige och Norge se situationen väldigt annorlunda, och i Finland problemet anses vara större än vad Sverige eller Norge anses. Finska kallblod och norska och svenska kallblod ses som ett hot mot varandra och inte som en stor möjlighet att de skulle kunna vara för varandra.

I historien tävlade finländarna i Sverige så långt tillbaka som i slutet av 1800-talet, och tävlande var mest aktiv på 1920-talet (Pesu, 2008, s. 191). Ändå i 1936 kom importrestriktion till Sverige och gjorde slut tävling samarbetet. Nuförtiden nästan hundra år senare situationen är nästan likadan, och länderna har inte kunnat lyckas få tävling samarbete på gång igen.

2 UTVECKLINGSFÖRSLAG INOM NORDISKA KALLBLODSSPORT

2.1 Kallblodsporten

Nuförtiden: Finska, svenska och norska kallblodsporten är lite olika. Största skillnader är att i Sverige och Norge kallblod börjar tävla tidigare och därför Kriterium och Derby körs ett år tidigare än i Finland. Kallblods Kriterium och Derby är för 3- och 4-åringar i Sverige och Norge, när finska kallblods Kriterium och Derby är för 4- och 5-åringar.

Kungstravet är Finlands och kanske hela europeisks största travtävling, men det är bara till finska kallblod och svenska och norska kallblod får inte vara med i tävlingen. Om Kungstravet inte beaktas, det största loppet i varje land körs över en kort distans, autostart och 6varje lopp är öppet till alla finska, svenska och norska kallblod. I Finland loppet är Nordig King, i Sverige Elitkampen och i Norge Alm Svartens Æresløp, och de tillhör bästa hästars tävlingskalender. Varje lopp känner finska, svenska och norska vinnare.

I Finland får svenska och norska kallblod tävla nästan i alla loppet utan årgångslopp, Kungstravet och några annat lopp. Propositioner är huvudsakligen företräde till finska kallblod men svenska och norska kallblod får vara med när lopp inte har anmält fullt och det finns plats. I Sverige och Norge får svenska och norska kallblod tävla utan begränsning, och till exempel dom kan köra Kriterium och Derby två gånger, när tävlar i båda Sverige och Norge. Finska kallblods har inte många tävlingsmöjligheter i Sverige och Norge, och vad dom har, är mest till öppen klass och länders största tävlingar till kallblod. Visserligen i Sverige och Norge har haft propositioner vilka har varit öppet också till finska kallblod, men ingen har varit med från Finland.

Utvecklingsförslag: Kallblodsporten framtiden ser ljus ut inom travsporten, och det fortsätter så, när tävlingsmöjligheter är mångsidig till alla, yngre och äldre hästar, proffs och amatör, vardagar och stora tävlingar, och alla har möjligheter tävla. Kallblod är mer intressant häst än varmblood till dom, vem är inte riktig med i travsporten. Kallblod kan också vara saken, hur skulle kunna få nya människor börja med travet. De nya människorna kan

komma med nya förslag också, hur skulle sporten kunna utvecklas, därför att dom ser sporten helt annat vinkeln än människor vem har varit med sporten hela sitt liv.

Kallblodsporten har lång historia i varje land, och travsporten har gått därifrån i de nordiska länderna. Det skulle ändå vara bra tänka att är det klok fastna i historia för det har alltid gjorts på samma sätt eller tänka vilka möjligheter sporten kunna ha om vågar prova något nytt. Till exempel skulle spelbolaget ha möjligheter börja bjuda spel till kallblodsloppet från andra länder i stället för att bjuda spel till passgångslopp från Australia.

2.2 Finska, svenska och norska kallblod

Nuförtiden: Finska kallblod och svenska och norska kallblod är båda lika och olika. De är olika ras och kommer från olika länder och de har inte samma genetiska sammansättning. Finska kallblod och svenska och norska kallblod har nästan likadan historia, när de har varit arbetshästar från början. Kallblodstravaren separerades från nordsvenska brukshäst 1983. Finska kallblod har varit ren ras från 1907, och den har fyra olika avelriktningar: travare, ridhäst, arbetshäst och småhäst. Finska kallblod travare har varit från 1965. Viesker och Järvsöfaks har varit stora giganter båda tävlingsbanor och avel, och dom var legender redan när dom lev. Båda var helt överlägsen i tävlingsbanor på sin tid, och båda har varit jätte betydande i aveln.

Tävlingsresultatets historia man kan se, att finska kallblod gick under 1.30 tiden 1929 och kallblod 1965. Kallblod utvecklade fortare än finska kallblod, när kallblod gick under 1.20 tiden 2000 och finska kallblod 2002. Utveckling tog 35 år om kallblod och 73 år om finska kallblod. Nuförtiden 23 finska kallblod och över 30 svenska och norska kallblod har gått under 1.20 tiden.

Utvecklingsförslag: Fast finska kallblod och svenska och norska kallblod är olika ras, är de som tävlingshästar ganska nära varandra. Kallblod kan kanske svara träning snabbare och yngre än finska kallblod men de börjar tävla också tidigare än finska kallblod. När man kollar finska, svenska och norska hästars snabbaste listor, är listor väldig likadan och finska, svenska eller norska häst har varit snabbast i olika år. Man kan dra slutsats, att hästarna är liknande och andra ras har inte varit mycket bättre eller sämre än andra.

För länge sedan i Finland tävlingspropositioner började skrivas till kallblod, när tidigare de skrivas bara till finska kallblod. Finland har valt bevara det, när man tänkte att det skulle hjälpa till att nordiska samarbete och utveckling i kallblodsporten. Det är konstig, att Finland, Sverige och Norge ser läget så olika och tävlingsmöjligheter är inte samma i alla länder. I Finland får finska kallblod tävla mot svenska och norska kallblod nästan alla lopp (ej Kungstravet, årgångslopp och några andra lopp). Sverige och Norge säger att hästarna är olika raser, varför dom inte får tävla mot varandra som vanlig. När hästarna är på absolut toppklass, får dom tävla mot varandra i alla länder och länders största lopp. Det känns konstig att i ett land, hästar får tävla tillsammans nästan alla lopp och alla klasser, men andra länder får dom tävla tillsammans bara på topp.

I Sverige och Norge har respekt, uppskattning och idealisering om finska kallblod, men samtidig Sverige och Norge är kanske lite rädd också. Svenska och norska kallblod har fått tävla redan länge i Finland och det är vanlig att kallblod finns i Finland. Samtidigt finns det oro i Finland för att bevara den finska hästens status. Finska kallblod och svenska och norska kallblod borde inte vara ett hot till varandra utan att dom skulle kunna vara stor möjlighet även internationellt.

2.3 Organisationer

Nuförtiden: Alla länder har egna huvudorganisationer och kallblodsorganisationer. I Finland är de Suomen Hippos ry och Suomenhevosliitto ry, i Sverige Svensk Travsport och Travklubb Sleipner och i Norge Det Norske Travselskap och Veikle Balder. Huvudorganisationerna har ansvar om travsport i sina egna land, och kallblodsorganisationer ta hand om sina egna ras angelägenheter och fördel. I Sverige är Travklubb Sleipner en av Svensk Travsports intresseorganisation, och de har rösträtt i fullmäktige (Svensk Travsport, u.å.). I Norge är Veikle Balder en av Det Norske Travselskap samarbetsorganisationen och samrådsorgan för Det Norske Travselskap (Veikle Balder, u.å.). I Finland är Suomenhevosliitto ry medlem för Suomen Hippos ry och representerar finska kallblod för alla fyra avelsriktningar (Suomenhevosliitto, u.å.).

Suomenhevosliittos mål är: öka finska kallblods uppskattning och användningsform; trygga finska kallblods stam och avelslinjers överlevnad och hålla koll i aveln och uppfödning, att

finska kallblod ska bevaras en ren ras i framtiden; öka samarbete mellan olika finska kallblodsorganisationer; samarbetar med travbanor för ren finska kallblods lopp och försöka hitta möjligheter samarbete med andra nordiska länder (Suomenhevosliitto, u.å.).

Travklubb Sleipner ta hand om kallblod båda i tävlingsbanor och i aveln (Sleipner, u.å.). Deras mål är främja utvecklingen av den kallblodiga travaren på följande sätt:

att främja avelsarbetet på sådant sätt att en allsidigt användbar häst erhålles till gagn för samhället;

att tillvarata rasens tävlingsmöjligheter i samarbete med Svensk Travsport, ST

att sprida upplysningar om den kallblodiga travaren samt samla av den kallblodiga travaren intresserade personer;

att via utbildnings- och ungdomsverksamhet skapa intresse och resurser i syfte att bevara den kulturyttring som kallblodstravaren utgör.

Även Veikle Balder ta hand om kallblod båda i tävlingsbanor och i aveln (Veikle Balder, u.å.). Deras mål är främja intresse av kallblod och mer exakt: främja avelsarbetet på ett sätt som värnar om hästens mångsidighet till gagn för samhället; ta hand om och förbättra kallblodshästens konkurrensmöjligheter; sprida information om kallblodshästen, samt samla folk som är intresserade den kallblodiga hästen och utbildning och ungdomsarbete, skapa intresse och resurser i syfte att bevara det kulturbärare den kallblodiga hästen är. Veikle Balder motsätter sig alla, vad kan vara negativt till kallblods ställning om nationell hästras.

Utvecklingsförslag: Alla länder har skyldighet tagit hand om sina egna ras, deras framtiden, utveckling och bevarandning. Länderna skulle kunna ändå slå sig samman, och bilda nordiska kallblodsports samfund, som skulle göra, främja och utveckla saker gemensamt på nordisk nivå. Samfunds regering skulle kunna bestå alla länders huvudorganisationer och kallblodsorganisationer representanter. Medlem skulle kunna göra saker så, att tänka först på sina egna ras men samtidig samarbete med andra länder i termer av helhet. Folk som är intresserad av kallblodsporten är inte stor i världen, så det borde vara bra tänka, att vara det bra att alla göra sina saker själva. Små grupper är inte så effektiv oavsett men

tillsammans allt kan vara ännu större. Samarbete mellan länderna skulle kunna vara en fördel ta hand om sporten i framtiden och en nyckel utveckla sporten till högre nivå.

2.4 Samarbete

Samarbetes teori: Samarbetes grundtanke är gemensamt mål, vad måste först känna igen och efter det för att uppnå så framgångsrikt och effektivt som möjligt (Isoherranen m fl, 2008, s. 27–28). Samarbetes mål är uppnå läget, vart alla parter vinna och sträva efter gemensam nytta. Samarbete mellan olika parter grundar sig på ömsesidig, vart alla parter båda ge och få (Ilmakangas, 2020). Alla parter måste känna att de gynnas och att de kan vara användbara för andra. Annars samarbete kommer inte funka, och då är lättare att göra saker ensam. Innan ett samarbete bildas, parter måste tänka att, vad de kan bjuda till andra parter och vad de tänka få tillbaka.

I allmänhet samarbets utmaningar är brist på gemensamt mål eller det obestämd framställning, dålig personkemi mellan människor, brist på informationsflödet, obunden eller oklar att bestämma saker, brist på motivation och det att kunna inte avgöra problem (Mäkisalo, 2003, s. 111–112). Att samarbete skulle kunna funka bra, måste det lösa konflikter och problemsituationer så bra och flytande som möjlig. En ärlig och öppen atmosfär för att skapa och upprätthålla samarbete spelar en viktig roll, när det gäller framgångsrikt samarbete.

Utvecklingsförslag: Samarbete inom kallblodsporten kommer vara ett måste i framtiden, så att sporten förblir livskraftig och kan utvecklas. Öppet samarbete mellan länderna skulle kunna skapa nya tävlingsmöjligheter, men också nya möjligheter att finansiera sporter i olika former. Andra möjligheter skulle kunna vara att alla finska, svenska och norska kallblod få tävla i alla länder, gemensamma internationella tävlingar, samarbetspartner och sponsor samt öppen hästaffär över landgränserna i Norden. Samarbete skulle kunna vara en nyckel för att främja sportens framtid ännu bättre.

Samarbete mellan länderna uppfattas olika i olika länder just nu. Samarbete upplevs i andra land tillräcklig hur det är just nu, när samtidig det upplevs i andra land ensidig och smal. Länderna borde vara ännu mer öppen och ärlig i kommunikation samt de måste

vilja samarbeta så att samarbete kunde uppnås. Möjlighet gemensamt mål skulle hitta så fort som möjlig, eftersom de åtgärder som krävs till följd av samarbetet skulle sannolikt ta tid och resultatet kanske inte syns förrän år senare.

Samarbete kan aldrig vara negativ, om det är på riktig ren och äkta samarbete, det är nyttigt till alla parter och det för saker framåt.

KÄLLOR

- Ilmakangas, V. (12.1.2020). *Yhteistyötaito on työyhteisössä taidoista tärkeimpiä*. Valmennustrio. <https://valmennustrio.fi/blogit/yhteistyotaito-on-tyoyhteisossa-taidoista-tarkeimpia/>
- Isoherranen, K., & Rekola, L., & Nurminen, R. (2008). *Enemmän yhdessä – moniammatillinen yhteistyö*. WSOY Oppimateriaalit.
- Mäkisalo, M. (2003). *Yhdessä onnistumme: Opas työyhteisön kehittämiseen ja hyvinvointiin*. Tammi.
- Pesu, V. (2008). *Raviurheilun maailma*. Mäntykustannus.
- Runsten, K. (4.7.2018). *Ruotsi voi avata ykkössarjan kilpailuja suomenhevosille – alemmille sarjoille yhä tiukka ei*. MT Hevoset. <https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/hevoset/58b708fd-7c6b-52dc-b532-df79f84fcfc7>
- Sleipner. (u.å.). *Stadgar för Travklubben Sleipner*. <https://www.kallblodstravaren.se/om-sleipner/foreningen/stadgar/>
- Suomenhevosliitto. (u.å.). *Yhdistys*. <https://suomenhevosliitto.fi/yhdistys/>
- Svensk Travsport. (u.å.). *Basorganisationer*. <https://www.travsport.se/svensk-travsport/travsporten-i-sverige/basorganisationer/>
- Veikle Balder. (u.å.). *Foreningen for kaldblodshesten*. <https://www.veiklebalder.no/kaldblodshesten/#>

Liite 3. Haastattelukysymykset suomeksi

1. Miten kuvailisit kylmäveriraviurheilua?
2. Millaisena näet tulevaisuuden kylmäveriraviurheilussa?
3. Miten kylmäveriraviurheilua voitaisiin kehittää?
4. Miten kuvailisit suomenhevosen asemaa pohjoismaisessa raviurheilussa?
5. Miten suomenhevonen eroaa kylmäverisestä?
6. Millaisia ovat lähdöt, jossa suomenhevoset ja kylmäveriset kilpailevat toisiaan vastaan?
7. Miksi kylmäveriset saavat kilpailla Suomessa? (Miksi suomenhevonen ei saa kilpailla Ruotsissa ja Norjassa?)
8. Miksi suomenhevonen saa kilpailla avoimissa sarjoissa kylmäveristen kanssa mutta ei alempien sarjamääritysten lähdöissä Ruotsissa ja Norjassa?
9. Millaisena näet yhteistyön Suomen, Ruotsin ja Norjan välillä tällä hetkellä kylmäveriraviurheilun kannalta?
10. Pitäisikö Suomen, Ruotsin ja Norjan tehdä enemmän yhteistyötä kylmäveriraviurheilun eteen? Miksi, miksi ei?
11. Millaista yhteistyö maiden välillä voisi olla tulevaisuudessa?
12. Miten suomalainen raviurheilu hyötyisi yhteistyöstä?
13. Mitä Suomi voisi tarjota muille osapuolille Ruotsille ja Norjalle?
14. Mitä hyötyä eri osapuolille olisi yhteistyöstä?
15. Miksi siihen pitäisi ryhtyä?
16. Mitä haittaa yhteistyöstä voisi olla?

17. Mitä "Yhteistyö pohjoismaisessa kylmäveriraviurheilussa" voisi käytännössä tarkoittaa?

18. Vapaa sana:

Liite 4. Haastattelukysymykset ruotsiksi

1. Hur skulle du beskriva kallblodsporten?
  2. Hurdana ser du framtiden om kallblodsporten?
  3. Hur kan kallblodsporten utvecklas?
  4. Vart är kallblods plats inom nordiska travsporten?
  5. Vad är skillnad mellan finska kallblod och svenska och norska kallblod?
  6. Hurdana ser du loppet vart finska kallblod tävlar mot svenska och norska kallblod?
  7. Varför får finska kallblod inte tävla i Sverige / Norge?
  8. Varför får finska kallblod tävla med svenska och norska kallblod i högsta klassen men inte lägre klassen?
  9. Hurdana ser du samarbete mellan Finland, Sverige och Norge just nu vad gäller kallblodsporten?
  10. Borde Finland, Sverige och Norge samarbeta mer för kallblodsporten? Varför, varför inte?
  11. Hurdana kan samarbete vara i framtiden mellan länderna?
  12. Hur skulle den svenska / norska travsporten tjäna på samarbete?
  13. A) Vad skulle Sverige kunna erbjuda till andra länderna Finland och Norge?
B) Vad skulle Norge kunna erbjuda till andra länderna Finland och Sverige?
- Välja alternativ A eller B.**
14. Vad skulle vara fördelen för finska, svenska och norska kallblodsporten av samarbete?
  15. Varför borde länderna göra samarbete?
  16. Vad skulle vara negativt om samarbete?

17. Vad skulle "Samarbete inom nordiska kallblodssporten" kunna innebära?

18. Fria ord: